ΠΕΡΙ

ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΑΡΛΙΩΤΗ

(1731—1812)

ΚΑΙ ΤΩΝ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΩΝ ΧΡΟΝΙΚΩΝ ΑΥΤΟΥ

ὑπὸ

Ν. Β. ΜΑΝΕΣΗ

ΕΝ ΚΕΡΚΥΡΑ

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ «ΑΘΗΝΑ»

ΑΡΣΕΝΙΟΥ ΚΑΟΥ

1873

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

1B6134
(B12902)

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ
ΣΥΛΛΟΓΗ Π. ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ
A1 S2 Φ8 0007

ΚΕΡΚΥΡΑΪΚΑ ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ

Α΄.

ΠΕΡΙ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΑΡΛΙΩΤΗ

(1731—1812)

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ΠΕΡΙ

ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΑΡΛΙΩΤΗ

(1731—1812)

ΚΑΙ ΤΩΝ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΩΝ ΧΡΟΝΙΚΩΝ ΑΥΤΟΥ

ὑπὸ

Ν. Β. ΜΑΝΕΣΗ

ΕΝ ΚΕΡΚΥΡᾸ
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ «ΑΘΗΝΑ»
ΑΡΣΕΝΙΟΥ ΚΛΟΥ
1873

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΔΗΞΟΥΡΙΟΥ

Τὰ χειρόγραφα χρονικὰ, περὶ ὧν γίνεται ἐνταῦθα λόγος, ἀποτελοῦσιν ὀκτὼ τόμους εἰς 4.ον, ἐκ 230 μέχρι 430 φύλλων ἕκαστον, φέροντας ἐπὶ κεφαλῆς, μετὰ μικρῶν παραλλαγῶν, τὴν ἑξῆς τοῦ πρώτου τόμου ἐπιγραφήν·

L. D. Libro de i prezzi de i ogli, di Nicolò Arlioti q.m Athanasio, il quale servirà di erudizione e a me e ai posteri. Vi sono scritte anche varie altre cose. Voi troverete quì e del buono e del cattivo, e cose serie da riflettervi sopra, e cose frivole e puerili.

Ὡς ἐκ τοιαύτης ἐπιγραφῆς γίνεται δῆλον, τὰ καθ' ἣν ἐποχὴν ἔζη ὁ Ἀρλιώτης ἱςορικὰ τῆς πατρίδος αὐτοῦ συμβάντα δὲν κατέχουσι τὴν πρώτην θέσιν· ἑπομένως ὁ ἐπιθυμῶν νὰ πληροφορηθῇ ἐν ἐκτάσει περὶ αὐτῶν, ὀφείλει νὰ προστρέξῃ εἰς τὰ συγγράμματα τοὐλάχιστον τοῦ Saint-Sauveur, τοῦ Bellaire, τοῦ Bory de Saint-Vincent, πρὸ πάντων δὲ εἰς τὰ τῶν ὁμογενῶν Λούντζη, Χιώτη καὶ Λομβάρδου, ἀρκούμενος νὰ εὕρῃ ἐνταῦθα περιέργους τινὰς λεπτομερείας, συντελούσας εἰς ἀκριβεστέραν γνῶσιν τῆς τε ἠθικῆς καὶ οἰκονομικῆς τοῦ τόπου καταστάσεως. Τούτου ἕνεκεν, ἐν ᾧ οὐδὲν προσετέθη, καὶ ὅτε

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΔΗΞΟΥΡΙΟΥ

μικρά τις διασάφισις ἀπέβαινεν ἀνογκαία, ἐκτὸς τῶν ὅσα ἐξ ἑτέρων χειρογράφων τοῦ Ἀρλιώτη ἠδύνατό τις ν' ἀρυσθῇ, οὐδὲν παρελήφθη καὶ ἐκ τῶν ἧττον σπουδαίων, ἀλλὰ μόνον ἐνιαχοῦ συνηνώθησαν καὶ συνηρμολογήθησαν δύο ἢ περισσότεραι σημειώσεις, πρὸς περιληπτικωτέραν καὶ καταληπτικωτέραν ἔκθεσιν τῶν μνημονευομένων συμβάντων.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ΠΕΡΙ

ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΑΡΛΙΩΤΗ

(1731—1812)

ΚΑΙ ΤΩΝ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΩΝ ΧΡΟΝΙΚΩΝ ΑΥΤΟΥ.

Κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη τῆς παρελθούσης καὶ τὰς ἀρχὰς τῆς ἐνεστώσης ἑκατονταετηρίδος, ἡ Κέρκυρα ἀνέδειξεν ἄνδρας, οἵτινες, διὰ τὴν εὐφυΐαν καὶ πολυμάθειαν, ἤθελον τιμήσει τὰ μᾶλλον πεπολιτισμένα ἔθνη. Παραλείποντες τοὺς προγενεστέρως ἀκμάσαντας, τὸν Εὐγένειον Βούλγαριν καὶ Νικηφόρον Θεοτόκην, τὴν φαεινὴν ταύτην τοῦ ἑλληνισμοῦ δυάδα, ἀρκεῖ νὰ μνημονεύσωμεν τὸν πρόεδρον τῆς πρώτης νεωτέρας ἑλληνικῆς πολιτείας Σπυρίδωνα Γεώργιον Θεοτόκην· τὸν ἕτερον Θεοτόκην, Ἐμμανουήλ, τὸν αὐστηρῶς μὲν κατακριθέντα ὡς συνεργὸν τοῦ μαιτλανδείου συντάγματος, οὐχ ἧττον ὅμως ἔνθερμον θιασώτην τῆς ἡμετέρας θρησκείας καὶ γλώσσης, ὑπὲρ ὧν πολλὰ συνέγραψε καὶ γέρας ὑπὲρ τῆς προαγωγῆς τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων συνέστησεν· τὸν Καποδίστριαν, τοῦ ὁποίου ὁ βίος ὅλος εἶναι ὡραῖος ἔπαινος τῆς ἀνθρωπίνης πλάσεως· τὸν Μουστοξύδην, οὗτινος καὶ αὐτὰ τὰ ἀτελῆ ἔργα παριστάνουσι τὸ ἀφελὲς κάλλος τῶν ἐρειπίων τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος· τὸν Μάριον Πιέρην, βραβευθέντα παρὰ τῆς ἐν Φλωρεντίᾳ περιωνύμου Ἀκαδημίας τῆς ἰταλικῆς γλώσσης διὰ τὰς ἰταλικὰς αὐτοῦ συγγραφὰς·

τὸν Νικόλαον Δελβινιώτην, ἐπαινεθέντα ὑπὸ τῶν διασημωτέρων λογίων τῆς Ἰταλίας διὰ τὰς ποιήσεις καὶ τὴν ἔμμετρον ἐξιτάλισιν τῆς Ὀδυσσείας· τὸν Δημήτριον Ἀρλιώτην, ἄριστον πολίτην καὶ συγγραφέα τοῦ βίου τοῦ σεβαστοῦ αὐτοῦ φίλου Καποδιστρίου· τὸν Ἀνδρέαν Κάλβον, οὗτινος ἡ κατὰ τὴν ἔναρξιν τοῦ ἐθνικοῦ ἀγῶνος δημοσιευθεῖσα πατριωτικὴ Λύρα, ἔτυχε γαλλικῆς μεταφράσεως καὶ δύο ἐν Παρισίοις, τανῦν σπανίων καὶ ἐπιζητήτων ἐκδόσεων· τὸν πολυμαθῆ Ἀντώνιον Πολυλᾶν, τὸν ἀριστοτέχνην Παῦλον Προσαλένδην, τὸν ἔξοχον μουσικοδιδάσκαλον Νικόλαον Μάντζαρον, τὴν Ἰσαβέλλαν Θεοτόκην Ἀλβρίτζη καὶ τὴν Ἑλένην Ἀρμένη Μοτζενίγου, αἵτινες, ἡ μὲν διὰ τῶν συγγραμμάτων, ἡ δε διὰ τῶν πλουσίων ἀγαθοεργῶν κληροδοτημάτων, ὑπῆρξαν τὸ ἀγλάϊσμα καὶ τὸ σέμνωμα τοῦ γυναικείου φύλου . . . .

Ἀλλ' ἐκτὸς τοιούτων ἀνδρῶν, καταλιπόντων ἔνδοξον καὶ ἀκήρατον ὄνομα, ἐχρημάτισαν καὶ ἕτεροι, οἵτινες, ἐν τῷ ἰδιωτικῷ καὶ οὕτως εἰπεῖν λανθάνοντι βίῳ, διεκρίθησαν διὰ τὰς οἰκογενειακὰς καὶ κοινωνικὰς ἀρετὰς, παρασχόντες τῇ πατρίδι ὠφέλιμα ἔργα καὶ ἀξιομίμητα παραδείγματα. Τοιοῦτος δὲ ὑπῆρξε καὶ ὁ ἀνὴρ περὶ οὗ πρόκειται ἐνταῦθα λόγος.

Ὁ Νικόλαος Ἀρλιώτης ἐγεννήθη τῇ 14 Σεπτεμβρίου 1731 ἐν τῇ κώμῃ Χωρεπισκόπων, ἔνθα ὁ πατὴρ αὐτοῦ Ἀθανάσιος, ἂν καὶ ἀνήκων εἰς τὴν τάξιν τῶν πολιτῶν, εἶχε πλουσίαν περιουσίαν καὶ μόνιμον διαμονήν. Ἡ παιδικὴ αὐτοῦ ἀγωγὴ ὑπῆρξε λίαν ἀτελής· «ἔλαβον — γράφει αὐτὸς — παρὰ τῶν γονέων μου »τὴν πρώτην ἀνατροφὴν, ὅσην αἱ διανοητικαὶ καὶ οἰ»κονομικαὶ αὐτῶν δυνάμεις ἐπέτρεπον· μόλις δὲ τὸ »ἕκτον ἔτος συνεπλήρωσα, εἰσήχθην εἴς τινα μοναστή»ριον, ἔνθα ἐδιδάχθην κακῶς μὲν ν' ἀναγινώσκω, ἔτι »δὲ χεῖρον νὰ γράφω, διότι ταῦτα μόνον, χάριτι θείᾳ,

»εἰς ἡμᾶς ἀπομένουσιν! Ἐκεῖθεν προεβιβάσθην εἰς τὸ »σχολεῖον λατίνου τινος κληρικοῦ, ὅστις παρέδιδε τὴν »λατινικὴν γλῶσσαν, μετὰ δὲ πενταετίαν ἐξῆλθον, πλή»ρη ἔχων τὴν κεφαλὴν θεμάτων καὶ ἀποσπασμάτων »τοῦ Κουρτίου, τοῦ Νέποτος καὶ τοῦ Οὐϊργιλίου. Ἐπει»δὴ δὲ μετὰ τοῦ διδασκάλου συνδιελεγόμην μόνον »διαρκούντος τοῦ μαθήματος, ἡ ἐκπαίδευσίς μου ἐκεί»νη περιωρίσθη εἰς τὸ κλίνειν ὀρθῶς ἓν ῥῆμα καὶ εἰς »τὸ γράφειν ἀνελλειπῶς λατινιστί.» Ταῦτα περὶ αὐτοῦ ἔγραφεν, ἐν τῇ πρώτῃ νεότητι, προσθέτων, ὡς παραμυθίαν, ὅτι, ὅπως δήποτε, τοιούτου εἴδους διδασκαλίας συντελεῖ ὁπωσοῦν εἰς τὸ εὖ ζῆν.

Ἀπορφανισθεὶς τοῦ πατρὸς μόλις τὸ δέκατον πέμπτον τῆς ἡλικίας ἔτος ἄγων, ἠναγκάσθη προώρως ν' ἀσχολῆται περὶ τὰ οἰκονομικὰ τοῦ οἴκου, ὅπως κάλλιον περιποιηθῇ τὴν μητέρα καὶ δύο ἀδελφούς· ἐπιθυμῶν ὅμως νὰ περιηγηθῇ τὴν Ἰταλίαν, ἀπῆλθε περὶ τὰ τέλη Μαΐου τοῦ 1754 εἰς Βενετίαν, ἀλλὰ μετὰ παρέλευσιν μόλις ὀκτὼ μόνον μηνῶν ἔσπευσε νὰ ἐπανέλθῃ, διότι τὰ οἰκογενειακὰ συμφέροντα ἀπῄτουν τὴν παρουσίαν του. Ἐπανακάμψας ὅθεν ἐν τῇ πατρικῇ ἑστίᾳ, ἐνυμφεύθη, τῇ 21 Νοεμβρίου 1759, τὴν Ἑλένην θυγατέρα τοῦ ἐξ Ἠπείρου Ἰωάννου Σπυρίδωνος Μελανοῦ· ὁ θάνατος ἑνὸς τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ φονευθέντος ἐξ ἀπροσεξίας ὑπό τινος χωρικοῦ, ἡ τοῦ ἑτέρου ἐπίμονος ἀπόφασις νὰ διάγῃ ἄγαμος, καὶ ἡ ματαιοδοξία, ὡς αὐτὸς τὴν ἀποκαλεῖ, ν' ἀφίσῃ κληρονόμους καὶ διαδόχους, τὸν ἔπεισαν νὰ στέρξῃ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς παρ' αὐτοῦ ὑπερηγαπημένης μητρὸς, ἥτις ἐξελέξατο καὶ τὴν νύμφην. Ἔλαβε δὲ ἐκ ταύτης ἕνδεκα τέκνα, ἓξ ἄῤῥενα, ἐν οἷς καὶ τὸν προμνησθέντα Δημήτριον, καὶ πέντε θήλεα· ἀλλ' ἐν τῇ εὐτεκνίᾳ ταύτῃ ὑπέφερε καὶ πολλὰς πικρίας, τέσσαρα ἐξ αὐτῶν ἀπωλέσας ἐν βρεφικῇ ἡλικίᾳ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

καὶ ἕτερον εἰκοσαετῆ νέον, οὗτινος τὸν θάνατον ἐφ' ὅλον τὸν βίον ἐθρήνησεν.

Αἱ ἰδιωτικαὶ ἀσχολίαι καὶ ἡ διαχείρισις τῆς ἰδίας περιουσίας ἐπέστησαν ὅλας τὰς διανοητικὰς καὶ σωματικὰς αὐτοῦ δυνάμεις, ἐν ᾗ ἡλικίᾳ ὁ ἄνθρωπος, ὅταν μάλιστα εὐπορῇ, καταναλίσκει τὸν πολύτιμον χρόνον εἰς ματαίας τέρψεις καὶ τρυφάς· ἡ δὲ σύντονος καὶ ἐνδελεχὴς μέριμνα πρὸς σύξησιν καὶ βελτίωσιν τῶν ἀγροτικῶν προϊόντων, ἐξ ὧν τὸ πρώτιστον ἦτο ἐκεῖνο τῶν ἐλαιῶν, ταχέως ἐδίδαξεν αὐτόν, ὅτι, ἵνα μὴ ἀποπλανᾶται ἐξ ἀπατηλῶν προσδοκιῶν καὶ ὑπόκηται ἀκολούθως εἰς ἀθεραπεύτους ζημίας, ὤφειλε νὰ παρατηρῇ καὶ νὰ σημειόνῃ ἀκριβῶς ὅλας τὰς κατὰ τὸν ἐνιαυτὸν μεταβολὰς τῆς ἀτμοσφαίρας, ὅπως προΐδῃ καὶ προλάβῃ ἐγκαίρως τὰς ἐνδεχομένας τῆς συγκομιδῆς ἀποτυχίας. Τὰς μετεωρολογικὰς αὐτοῦ παρατηρήσεις ἤρχισε νὰ καταγράφῃ ἕως ἀπὸ τοῦ ἔτους 1760, λεπτομερέστερον δὲ καὶ κανωνικότερον ἀπὸ τοῦ 1764, ἐξακολουθῶν οὕτως ἄχρι τῶν τελευταίων ἡμερῶν τοῦ βίου αὐτοῦ, τοὐτέστιν ἐπὶ ὁλόκληρον σχεδὸν πεντηκονταετηρίδα. Ἐπειδὴ δὲ ἡ γεωργία καὶ ἡ κυνηγεσία ἦσαν αἱ κυριώτεραι αὐτοῦ ἀσχολίαι, προσέθετεν εἰς τὰς ἄλλας παρατηρήσεις καὶ τὰ κατὰ τὰς διαφόρους ὥρας τοῦ ἔτους ἀναφυόμενα φυτὰ, τὰς ὡριμαζομένας ὀπώρας καὶ τὰ ἐκ τῆς νήσου διερχόμενα πτηνά. Μάλιστα περὶ τούτων γράφει ὅτι, ὁ ἀναγινώσκων ἡμέραν τινὰ ὅσα ἔγραφε, πιθανῶς θέλει γελάσει, βλέπων ἀναμεμιγμένας μετὰ σπουδαίων καὶ παιδαριώδεις παρατηρήσεις, ὡς τὴν ἐκ τῆς νήσου διάβασις τῶν κιχλῶν καὶ ξυλορνίθων, ἀλλ' ὅτι ἔπραττε καὶ τοῦτο πρὸς ὁδηγίαν του, διότι ἡ ἐκ πρώτης νεότητος μόνη διασκέδασις αὐτοῦ ὑπῆρξεν ἡ θήρα. Δὲν παρέβλεπε τέλος καὶ τινα ἐκ τῶν σπουδαιοτέρων τῆς ἐποχῆς του συμβάντων, ὡς τε τὰ ἐκ τοιούτων σημειώσεων

καταρτισθέντα χρονικὰ αὐτοῦ, ἐνδιαφέρουσιν οὐχὶ μόνον τὸν βουλόμενον νὰ μελετήσῃ τὰς περὶ μετεώρων καὶ προϊόντων τῆς νήσου λεπτομερεῖς αὐτοῦ παρατηρήσεις, ἀλλὰ καὶ τὸν ἐπιθυμοῦντα ν' ἀνιχνεύσῃ τὴν ἠθικὴν κατάστασιν χώρας, ἐν ᾗ ἦτο ἄγνωστος ἡ δημοσιογραφία, οὐδεμία δὲ ἄλλη ἔκτυπος ἀφήγησις τῶν ἐγχωρίων γεγονότων ὑπῆρχεν. Ὁ ἀνὴρ οὗτος, ὁλόκληρον τὸν βίον διανύσας ἐν μικροτάτῃ καὶ λίαν περιωρισμένῃ κοινωνίᾳ, ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐπιστημονικῆς προπαιδείας, ἀπεθησαύριζε γνώσεις, εἰς ἐποχὴν καθ' ἣν μόνον εὐάριθμοι τῆς Εὐρώπης ἐπιστήμονες ἠδύναντο νὰ ἐκτιμῶσι καὶ νὰ μελετῶσιν αὐτάς.

Εἰς τὰς ἐπὶ τοῦ κλίματος καὶ τῶν προϊόντων πολλὰς παρατηρήσεις, λίαν χρησίμους δι' ἕτερον ἔργον, θέλομεν ἐνταῦθα παράσχει δευτερεύουσαν θέσιν, περιοριζόμενοι ν' ἀναφέρωμεν τὰς ἄλλας, ὅσας κυρίως σχέσιν ἔχουσι πρὸς τὸν βίον αὐτοῦ καὶ τὰς τύχας τῆς πατρίδος του.

Περὶ τὰ τέλη τοῦ 1763 σκληρὰ λιμοκτονία, ἥτις παρετάθη ἄχρι μεσοῦντος τοῦ ἑπομένου ἔτους, κατεμάστιζε τὴν νῆσον· παντελὴς ἔλλειψις σιτηρῶν, ὀλίγιστος οἶνος, ἔτι ὀλιγώτερον ἔλαιον. Μεταξὺ τῶν ἄλλων ταλαιπωριῶν, ἃς ὑπέστησαν οἱ δυστυχεῖς κάτοικοι τῆς ἐξοχῆς, αἱ ὄρνιθες ἦσαν στεῖραι, αὐταὶ δὲ αἱ κῖχλαι, ἐξ ὧν ἄλλοτε ἐπορίζοντο μικράν τινα ὠφέλειαν, ἐγένοντο ἄφαντοι. Ἀπὸ τῆς 3 Ἀπριλίου τοῦ 1764 ἤρχισεν ἡ κυβέρνησις νὰ διανέμῃ σῖτον μεμιγμένον μετὰ κριθῆς, παρέχουσα δωδεκάμηνον προθεσμίαν πρὸς πληρωμὴν αὐτῶν. Κατὰ τὰς ἡμέρας δὲ τοῦ Πάσχα (11 Ἀπριλίου) ἀποροῦσα καὶ αὐτὴ ἡ κυβέρνησις, διότι καὶ ἐν Δαλματίᾳ καὶ καθ' ὅλην τὴν παραλίαν τῆς Ἠπείρου ἄχρι Μεσολογγίου ἐπεκράτει ἐπίσης μεγίστη σιτοδεία, ἀπεφάσισε νὰ διανείμῃ εἰς τοὺς χωρικοὺς τὸ πρὸς χρῆσιν τοῦ στρατοῦ καὶ τοῦ στόλου

ΓΑΚΙΣΒΑΤΕΛΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ἐναποταμιευθὲν δίπυρον. Τῇ δὲ 26 Μαΐου, ἕνεκεν ὑπερτιμήσεως τοῦ ἄρτου καὶ ἐπιβολῆς φόρου ἐπὶ τῶν ἐργαστηριαρχῶν, ὅπως ἀποζημιωθῶσιν αἱ δημόσιαι σιταποθῆκαι, ὁ λαὸς τῆς πόλεως καὶ τῶν προαστείων ἤρχισε νὰ θορυβῇ, καὶ ἀφ᾽ οὗ πρῶτον ἔδραμε πρὸς τὸν βάϊλον, τῇ προτροπῇ τούτου ἀπετάθη πρὸς τὸν γενικὸν προβλεπτὴν, ὅς τις, ἀφ᾽ οὗ ἤκουσε τὰ πολλὰ παράπονα διὰ τὴν ἀφόρητον κατάστασιν τοῦ τόπου, διέταξε νὰ ὑποβιβασθῇ ἡ τιμὴ τοῦ ἄρτου. Μόλις δὲ περὶ τὴν 12 Ἰουνίου ἤρχισε νὰ ἐλαττοῦται ἡ λιμοκτονία, καὶ νὰ προμηνύεται πλουσία συγκομιδὴ δημητριακῶν καρπῶν, ὅπερ καὶ ἐπραγματοποιήθη· ὥστε ἀπὸ τῆς 23 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς οἱ πρὸ πολλοῦ λιμόττοντες κάτοικοι συνωθοῦντο περὶ τοὺς ἀλευρομύλους καὶ συνεσώρευον σάκκους πλήρεις σίτου πρὸς ἄλεσιν. Τοιουτοτρόπως παρῆλθεν ἡ κρίσιμος ἐκείνη ἐποχή.

Ἀπὸ τῶν ἀρχῶν Δεκεμβρίου, ἅπαντα τὰ παράλια τῆς νήσου ἐφρουροῦντο αὐστηρῶς, αὐτὸς δὲ ὁ γενικὸς προβλεπτὴς ἀπέπλευσεν ἐπὶ κατέργου πρὸς ἐπιτήρησιν τῶν ἀκτῶν. Ἐλέγετο ὅτι τὰ ἕκτακτα ἐκεῖνα μέτρα εἶχον ληφθῇ, ἐπειδὴ ἐν Ἄρτῃ καὶ ἐν ἄλλαις χώραις τῆς Ἠπείρου ἐνέσκηψεν ἡ πανώλης, ἀλλὰ τὸ ἀληθὲς αἴτιον, κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Ἀρλιώτη, ἦτο ἡ καταδίωξις τῆς λαθραίας ἐξαγωγῆς τοῦ ἐλαίου, καὶ πραγματικῶς ὁ γενικὸς προβλεπτὴς, κατὰ τὴν ἀκτοπλοΐαν του, διέταξε νὰ κλεισθῶσι διάφορα ἐν τῇ παραλίᾳ τοῦ Ὕψου καὶ τῆς Κασιώπης ἐργαστήρια, ὡς ὕποπτα λαθρεμπορίου, τῇ δὲ 16 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἀπηγόρευσε διὰ προκηρύξεως πᾶσαν διὰ τὸ ἐξωτερικὸν ἐμπορικὴν συναλλαγὴν ἐλαίου.

Τῇ 24 Ἰουλίου τοῦ 1768 ἀνηγγέλθη ἡ συνωμολογηθεῖσα εἰρήνη μεταξὺ τοῦ βενετοῦ ναυάρχου Ἔμου καὶ τῶν πειρατῶν τῆς Ἀλγηρίας, οἵτινες δὲν ἔπαυον διαπράττοντες λῃστρικὰς ἐκδρομὰς καὶ ἐντὸς τῶν ὑδάτων τῆς νήσου, ὥστε καὶ αὐτὴ ἡ τῶν μικρῶν λέμβων

ἀκτοπλοΐα δὲν ἦτο παντελῶς ἀσφαλής. Ἂς ἴδωμεν, προσθέτει ὁ Ἀρλιώτης, κατὰ πόσον θέλει διαρκέσει ἡ εἰρήνη αὕτη! Περὶ δὲ τὰ τέλη τοῦ Σεπτεμβρίου πολλὰ ἐθρυλοῦντο περὶ ἀπειλητικῶν κινημάτων τῶν μεγάλων δυνάμεων τῆς Εὐρώπης, ἐπεκράτει δὲ φόβος περὶ διαταράξεως τῆς εἰρήνης καὶ ἀπροσδοκήτων περιπετειῶν· τῷ ὄντι, τῇ 22 Μαρτίου τοῦ ἑπομένου ἔτους 1769, ἀφίχθη ἡ εἴδησις ὅτι ἡ Ῥωσσία ἐκήρυξε τὸν πόλεμον κατὰ τῆς Τουρκίας, καὶ οὕτω πολλαὶ ἄλλαι ὑπόνοιαι διεσκεδάσθησαν.

Κατὰ τὴν 1 Νοεμβρίου ἐδημοσιεύθη προκήρυξις τῆς βενετικῆς κυβερνήσεως, διατάττουσα τὴν ἀτέλειαν τοῦ ἐξ Ἀνατολῆς καὶ ἐξ Ἀπουλίας εἰσκομιζομένου εἰς Βενετίαν ἐλαίου. Ὀρθῶς δὲ παρατηρεῖ ὁ Ἀρλιώτης, ὅτι ὅλως ἄσκοπος ἦτο ἡ ἐνταῦθα δημοσίευσις τῆς προκηρύξεως ταύτης, εἰ μὴ προυτίθετο ἡ κυβέρνησις ἐκείνη νὰ *νουθετήσῃ* τοὺς ἐν ταῖς ἀποθήκαις κατέχοντας ἔλαιον Κερκυραίους.

Τὸ σπουδαιότερον, κατὰ τὸ ἔτος 1770, ἀντικείμενον τῆς προσοχῆς ἁπάντων ἦτο ὁ μεταξὺ Ῥωσσίας καὶ Τουρκίας πόλεμος. Ἐλέγετο ὅτι οἱ Ῥῶσσοι πολλὰς ἀπέλαβον νίκας κατὰ τὰς χώρας τῆς Ταρταρίας καὶ τῆς Μολδοβλαχίας, ὅτι διέβησαν τὸν Δούναβιν, καὶ ὅτι ἐκυρίευσαν τὸ φρούριον τοῦ Βιδίνου· ὅτι δεκατέσσαρα ῥωσσικὰ πλοῖα εἶχον ἀφιχθῆ, κατὰ τὸν Φεβρουάριον εἰς τοὺς λιμένας τῆς Πελοποννήσου, καὶ ὅτι ὁ στολάρχης εἶχεν ἀποβιβάσει πέντε χιλιάδας τακτικοῦ στρατοῦ, ὅστις, ἑνωθεὶς μετὰ εἴκοσι χιλιάδων ἐνόπλων Πελοποννησίων, ἐκυρίευσε τὰς Καλάμας, τὴν Μεθώνην, τὴν Κορώνην καὶ ἕτερα φρούρια. Πιστεύων εἰς τὰς ψευδεῖς ταύτας εἰδήσεις, ὁ Ἀρλιώτης ἀπορεῖ πῶς κράτος τοσοῦτον ἰσχυρὸν καὶ ἐπίφοβον, οἷον τὸ τουρκικὸν, ὅπερ, γράφει, μέχρι χθὲς κατετρώμαζεν ὅλας τὰς μεγάλας δυνάμεις τῆς Εὐρώπης, περιῆλθεν ἐν

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ριπῇ ὀφθαλμοῦ εἰς τοιαύτην ἀμηχανίαν καὶ ταπείνωσιν, καὶ ἀποδίδει τὴν ἀπροσδόκητον ταύτην κατάπτωσιν εἰς τὴν ἀναστάτωσιν τῶν Ἑλλήνων. Ἀλλ' ὡς γνωστὸν, ὁ πόλεμος οὗτος, ὁ μέλλων δῆθεν ν' ἀπελευθερώσῃ τὴν Ἑλλάδα, ἀπέληξε μόνον εἰς τὰς ἐπὶ ἀποκλειστικῇ ὠφελείᾳ τῆς Ῥωσσίας συνθήκας τοῦ Καϊναρτζῆ καὶ τοῦ Ἰασίου.

Τῇ 13 Ἀπριλίου ὁ ἐνταῦθα γενικὸς προβλεπτὴς διὰ προκηρύξεώς του διέταξε νὰ δοθῇ ἀκριβὴς καταγραφὴ τῆς ποσότητος τοῦ κατεχομένου παρὰ τῶν ἰδιωτῶν ἐλαίου· τὴν 20 δὲ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς, ἑτέρα προκήρυξις ἐπανελάμβανε τὴν αὐτὴν διαταγὴν, ἐπὶ ποινῇ δημεύσεως τῆς ἀποκρυφθείσης ποσότητος.

Κατὰ τὸν Ἰούλιον μῆνα ὑπερετιμήθησαν αἴφνης τὰ αὐτοκρατορικὰ τάλληρα, τοῦθ' ὅπερ ἠνάγκασε τὸν Ἀρλιώτην νὰ γράφῃ ὅτι ἡ μᾶλλον ἄτακτος καὶ χρεοκοπημένη ἀγορὰ ἦτο ἡ τῆς Κερκύρας· ἐλλείπει, γράφει, τὸ νόμισμα τῆς ἡμετέρας κυβερνήσεως, καὶ βιαζόμεθα νὰ μεταχειρισθῶμεν ξένα νομίσματα μετὰ μεγάλης ζημίας! Καθ' ὅλον δὲ τὸν Αὔγουστον, ἕνεκα τοῦ πολέμου καὶ τῶν ἐν Πελοποννήσῳ ταραχῶν, τὸ διὰ θαλάσσης ἐμπόριον διεκωλύετο, τὰ δὲ σιτηρὰ μεθ' ὅλης τῆς εὐφορίας τοῦ ἔτους, ὑπερτιμῶντο.

Ὑπὸ τὴν ἡμερομηνίαν 29 Αὐγούστου 1772, ὁ Ἀρλιώτης σημιοῖ, ὅτι ἄλλοτε, κατὰ τὴν ὥραν ταύτην τῶν ἀνεσόδων ἐτῶν, οἱ χωρικοὶ ἠδύναντο ν' ἀγοράζωσιν ἔλαιον πρὸς καθημερινὴν χρῆσιν, ἀλλ' ὅτι κατὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο τοσαύτη ἐπεκράτει ἀχρηματία, ὥστε οὐδὲ λεπτὸν εἶχον πρὸς προμήθειαν ἐλαίου, ὅτε δὲ κατὰ τὰς ἑσπερινὰς ὥρας ἤθελον νὰ φάγωσι τεμάχιον ἄρτον, ἕκαιον ὀλίγα φρύγανα, μετὰ ταῦτα δὲ διέμενον ἐν τῷ σκότει.

Τῇ 12 Φεβρουαρίου τοῦ 1773 ἀφίχθη ἐκ Βενετίας διαταγὴ, ἵνα ἐπιτρέπηται, ὡς πρότερον, τοῖς Ἑβραίοις,

νὰ ἐμπορεύωνται τὸ ἔλαιον. Κατὰ δὲ τὴν 21 Μαρτίου κατέπλευσεν, ἐπίσης ἐκ Βενετίας, ἔκτακτος ταχυδρόμος, μετὰ δουκικῶν πρὸς τὸν προβλεπτὴν τοῦ στρατοῦ ἐπιστολῶν, δι' ὧν διετάττετο ἡ τοῦ γενικοῦ προβλεπτοῦ Κουερίνου προσωποκράτησις, ἥτις καὶ ἀμέσως ἐξετελέσθη, ἐν αὐτῷ τῷ οἰκήματι τῶν προβλεπτῶν, ὑπὸ τὴν φρούρησιν ἑνὸς συνταγματάρχου καὶ ἀποσπάσματος στρατιωτῶν. Ἀφ' ἧς ἡμέρας, προσθέτει ὁ Ἀρλιώτης, ἀποστέλλονται εἰς τὴν Ἀνατολὴν προβλεπταὶ, οὐδέποτε συνέβη τὸ τοιοῦτον. Ἐλέγετο ὅτι ἦτο ἔνοχος ὑπεξαιρέσεως δημοσίων πραγμάτων, πωληθέντων εἰς τὰς ἐμπολέμους δυνάμεις Ῥωσσίας καὶ Τουρκίας, ἐπὶ παραβάσει τῆς συνθήκης οὐδετερότητος. Τὴν δὲ 15 Ἀπριλίου ἀφίχθη ὁ νέος γενικὸς προβλεπτὴς Ἀντώνιος Ῥενιέρης· ὁ δὲ εἰδικὸς τῆς νήσου προβλεπτὴς Λουδοβίκος Μαυροκηνὸς μετέβη εἰς Χωρεπισκόπους πρὸς ἐπιθεώρησιν τῶν ἐπιλέκτων τῆς *σημαίας*, ἤτοι διαμερίσματος, τῶν Πάγων, καὶ κατέλυσεν ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Ἀρλιώτη. Οὗτος δὲ περὶ τὰ τέλη τοῦ ἔτους ἐγκατεστάθη δριστικῶς ἐν τῇ παρ' αὐτοῦ ἀποκτηθείσῃ οἰκίᾳ ἐν τῇ πόλει.

Τῇ 5 Σεπτεμβρίου 1774 ἀνεχώρησεν ὁ ἀνακριτὴς (avogador) Ἱερώνυμος Ἀρνάλδης, ὅστις εἶχεν ἔλθη κατὰ τὸ προηγούμενον ἔτος ἵνα ἀνακρίνῃ τοὺς διαχειριστὰς τῶν δημοσίων εἰσοδημάτων. Ἡ ἔλευσίς του εἶχεν ἐμπνεύσει, κατ' ἀρχὰς, μέγαν τρόμον, ἀλλ' ἅπαντες μετὰ ταῦτα καθησύχασαν, καὶ οὐδὲν προέκυψεν ἀποτέλεσμα ἐκ τῆς ἐνταῦθα διαμονῆς του.

Κατὰ τὸ ἔαρ τοῦ 1775 ἐπεκράτουν πολλαὶ ἀσθένειαι ἐν τῇ πόλει· τούτου ἕνεκεν καὶ ἐν τῇ λιτανείᾳ τοῦ ἁγίου Σπυριδώνος, τὴν Κυριακὴν τῶν βαΐων, 5 Ἀπριλίου, ἔλλειπεν ἡ συνήθης συρροὴ τῶν εὐσεβῶν, καὶ δὲν παρευρέθησαν οὔτε ὁ γενικὸς οὔτε ὁ ἰδιαίτερος τῆς νήσου προβλεπτὴς, οὔτε ὁ βάϊλος, οὐδ' ἄλλος τις ἀν-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

τιπρόσωπος τῆς κυβερνήσεως. Καὶ αὐτοὶ οἱ παρακολουθοῦντες ἔνοπλοι στρατιῶται ἦσαν εὐάριθμοι, διότι οἱ πλεῖστοι διετέλουν ἀσθενεῖς, Τῇ δὲ μεγάλῃ Πέμπτῃ δὲν ἐτελέσθη οὔτε ὁ νιπτὴρ, τοῦ μεγάλου πρωτοπαπᾶ καὶ πολλῶν ἱερέων ἐπίσης ἀσθενούντων.

Τῇ 12 Μαΐου ἀφίχθη ἐκ Βενετίας ὁ εἰς Κωνσταντινούπολιν ἀπεσταλμένος βάϊλος, ἤτοι πρεσβευτὴς, Γραδενῖγος. Ἐπειδὴ ἡ ἔλευσίς του ὑπῆρξεν ἀπροσδόκητος, ἠκολούθησε μεγάλη σύγχυσις κατὰ τὴν ὑποδεξίωσιν αὐτοῦ· παρετάχθησαν ἐν μεγάλῃ βίᾳ, παρὰ τὰ τείχη τῆς πλατείας καὶ τοῦ στρατιωτικοῦ νοσοκομείου, ὀλίγοι στρατιῶται, ἀπεστάλησαν δὲ κατευσπευσμένως εἰς τὴν ἐν τῷ παλαιῷ φρουρίῳ κατοικίαν τῶν γενικῶν προβλεπτῶν, ἕτεροι ἄλλοι. Ἅπαντες δὲ κατὰ τὴν ἀπόβασιν τοῦ Γραδενίγου ἐπυροβόλησαν τρὶς, ἀλλὰ λίαν ἀτάκτως.

Τὸ ἑσπέρας τῆς 14 Ἰουνίου, ὁ λαὸς ἤρχισε νὰ θορυβῇ δι' ἔλλειψιν ἄρτου, καὶ ἔδραμε πρὸς ἀπάντησιν τοῦ γενικοῦ προβλεπτοῦ, ὅστις ἐφ' ἁμάξης εἰσήρχετο διὰ τῆς βασιλικῆς πύλης εἰς τὴν πόλιν. Ὁ προβλεπτὴς ἤκουσε τὰ παράπονα καὶ καθησύχασε τὸν λαὸν ὑποσχόμενος ὅτι θέλει λάβει τὴν προσήκουσαν πρόνοιαν. Τῇ δὲ 27 Ἰουλίου ἐδημοσιεύθη ἕτερον τῆς Γερουσίας διάταγμα, διὰ τοῦ ὁποίου ἀπηλλάττετο παντὸς εἴδους φόρου ἢ δασμοῦ τὸ ἐκ τῆς ἰδίας ἢ ἐκ ξένης ἄλλης ἐπικρατείας εἰσαγόμενον εἰς Βενετίαν ἔλαιον.

Τὴν νύκτα τῆς 6 Ἀπριλίου 1775, ἠκολούθησεν ἡ ἐκούσιος ἀπαγωγὴ τῆς ἀνεψιᾶς τοῦ μεγαλεμπόρου Ἰσραηλίτου Βιβάντε, ἥτις ἐγκατέλειψεν τὸν οἶκον τοῦ θείου αὐτῆς καὶ ἐδραπέτευσεν μετὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ ἱερέως Ἰωάννου Βαπτιστοῦ Βουλγάρεως, ὀνόματι Σπυρίδωνος, ἐπιλεγομένου δὲ Ὀρλοφέτου. Ὁ διεγερθεὶς θόρυβος καὶ ἡ κίνησις τῶν Ἑβραίων ὑπῆρξε μεγάλη. Ἐζήτησαν νὰ διενεργηθῶσι πανταχόθεν διὰ τῶν δημοσίων κλητήρων

καὶ στρατιωτῶν ἔρευναι, παρ' ὀλίγον δὲ οἱ δραπετεύσαντες συνελαμβάνοντο ὑπό τινος ἀξιωματικοῦ, ὀνόματι Ῥοβὸν, ἐὰν ἐκ τῆς οἰκίας, ἐν ᾗ εἶχον καταφύγει, δὲν μετέβαινον εἰς ἑτέραν παρακειμένην, ἐκεῖθεν δὲ εἰς ἄλλην, ἐξ ἧς εἰσῆλθον εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆς Υ. Θ. Ἀντιβοωνιωτίσσης, ἔνθα, ἐν μέσῳ πολλῶν κραυγῶν, ἀπειλῶν καὶ ἀπεριγράπτου πατάγου, ἡ νέα ἰσραηλίτις ἐβαπτίσθη, μετὰ δὲ τὴν βάπτισιν, ἐν μέσῳ πολυπληθοῦς θορυβοῦντος λαοῦ συνωδεύθη εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Βουλγάρεως, ἐκεῖ δὲ ἐτελέσθη ὁ γάμος. Αἱ ταραχαὶ προήρχοντο ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐκ τῶν ὀπαδῶν τοῦ Βουλγάρεως, καὶ ἐκ τοῦ συνωθουμένου λαοῦ, ἀφ' ἑτέρου ἐκ τῶν ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ Ῥοβὸν στρατιωτῶν προσπαθούντων παντοίῳ τρόπῳ νὰ συλλάβωσι τοὺς δραπέτας. Ἐλέγετο ὅτι ἡ νέα ἐκείνη εἶχεν ἀφαιρέσει ἐκ τῆς οἰκίας τοῦ θείου αὐτῆς, χίλια ἢ χίλια διακόσια φλωρία μεταξὺ πολυτίμων εἰδῶν καὶ χρημάτων. Ἡ ἡμέρα ἐκείνη παρῆλθεν ἄνευ οὐδενὸς ἄλλου συμβάντος, καὶ ἐφαίνετο ὅτι τὸ γεγονὸς δὲν ἤθελε παρέξει ἀφορμὴν ἑτέρου ἐκ μέρους τῆς κυβερνήσεως διαβήματος· ἀλλὰ τὴν πρωΐαν τῆς 18 Μαΐου ὁ γενικὸς προβλεπτὴς Ῥενιέρης ἀπέστειλεν ἑκατὸν στρατιώτας καὶ διακοσίους σκλαβούνους εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἱερέως Βουλγάρεως, πρὸς σύλληψιν τῆς νεονύμφου, ἥτις μετηνέχθη εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ προβλεπτοῦ· οὗτος δὲ συγκαλέσας τοὺς συνδίκους τῆς πόλεως καὶ συστήσας αὐτοῖς νὰ φροντίσωσι περὶ τῆς ἡσυχίας τῆς πόλεως, ἔπεμψε τὴν νέαν εἰς Βενετίαν. Τὸ ἀπροσδόκητον τοῦτο μέτρον ἐλήφθη, κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Ἀρλιώτη, ὑπὸ τοῦ προβλεπτοῦ, ἕνεκα διαταγῶν τῆς βενετικῆς κυβερνήσεως.

Τῇ 6 Ἰουνίου, μετὰ πολλὰς διενέξεις, ἐξελέχθη δι' ἑτέραν πενταετίαν ὁ μέγας πρωτοπαπᾶς Καππάδοκας, διὰ ψήφων 31 κατὰ 20. Κατὰ δὲ τὴν 20 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἀφίχθη ὁ νέος γενικὸς προβλεπτὴς Ἰάκωβος Νάνης.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΔΗΞΟΥΡΙΟΥ

Ὑπὸ τὴν ἡμερομηνίαν 22 Ἰουνίου γράφει ὁ Ἀρλιώτης, ὅτι καθ' ἑκάστην σχεδὸν ἑσπέραν διεπράττοντο τοσαῦται ἐν τῇ πόλει κλοπαί, ὥστε οἱ ἐν αὐτῇ οἰκοῦντες διετέλουν ὡς ἐν σπηλαίῳ λῃστῶν. Δὲν παρέρχεται, λέγει, ἡμέρα, καθ' ἣν νὰ μὴ ἀκούεται ὅτι κατεκλάπησαν ἐργαστήρια, παντοπωλεῖα, οἰκίαι καὶ ἐκκλησίαι. Εἶχον θραύσει καὶ τὴν θύραν τοῦ Τελωνείου καὶ ἀφαιρέσει διάφορα ἐμπορεύματα· οἱ κλέπται μετεχειρίζοντο μεγάλους τρυπάνους, σμίλας καὶ ἕτερα ἐργαλεῖα, διὰ νὰ ἀνοίγωσι τὰς θύρας καὶ τὰ παράθυρα. Ἂν καὶ εἶχον συλληφθῇ τινες ἐξ αὐτῶν ἀνεφαίνοντο ὅμως ἄλλοι, οἵτινες ἑσπέραν τινὰ κατελήστευσαν καὶ τὴν δευτέραν χορεύτριαν τοῦ θεάτρου. Καὶ ὅμως ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις τοῦ τόπου ἦτο ἀρκούντως καλή· ἡ ἐλαιοκαρπία τοῦ παρελθόντος ἔτους εἶχεν ἀποδεῖ πλουσιωτάτη, καὶ ἄφθονος ἡ συγκομιδή· μέχρι δὲ τῆς 16 Μαΐου εἶχον εἰσαχθῇ εἰς τὴν πόλιν 210,000 καὶ ἐξαχθῇ 160,000 βαρέλλας ἐλαίου.

Τῇ 13 Ἰουλίου ἔφθασεν ἀσκητής, ὅστις ἀφ' οὗ μετέβη εἰς τὸ Ὑγειονομεῖον, ἐπεβιβάσθη εἰς λέμβον, ἀπέπλευσεν εἰς Μανδράκιον, ἐκεῖθεν δὲ ἀνῆλθεν εἰς τὸ παλαιὸν φρούριον, καὶ παρουσιάσθη εἰς τὸν γενικὸν προβλεπτήν. Πλῆθος λαοῦ ἔδραμεν ὅπως ἴδῃ αὐτόν, ὅτε ἐξῆλθε εἰς τὴν πόλιν, τοσοῦτον δὲ φανατισμὸν διήγειρεν ἡ παρουσία αὐτοῦ, ὥστε κατὰ τὴν ἑπομένην νύκτα ἀπεπέμφθη ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως, τὸ δὲ κομίζον αὐτὸν πλοιάριον συνωδεύθη μέχρις ἱκανῆς ἀποστάσεως ὑπὸ δημοσίας λέμβου, ἵνα μὴ λαθραίως ἀποβιβασθῇ εἴς τινα παραλίαν τῆς νήσου. Ἀπὸ δὲ τῆς 24 ἤρχισε νὰ διαδίδηται ψευδὴς φήμη περὶ προσεχοῦς καταπλεύσεως τουρκικοῦ στόλου συγκειμένου ἐξ εἴκοσι τεσσάρων πλοίων· τὸ ἀληθὲς ὅμως ἦτο, ὅτι ἔμελλον νὰ διέλθωσι διὰ τοῦ πορθμοῦ διάφορα πλοῖα τῶν Δουλκινιωτῶν, ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ πασσᾶ τῆς Σκόδρας,

ἵνα μεταβῶσιν εἰς Πελοπόννησον πρὸς ἐκδίωξιν τῶν Ἀλβανῶν, οἵτινες κατελήστευον καὶ παντοιοτρόπως κατεμάστιζον τοὺς κατοίκους τῆς ἀτυχοῦς ἐκείνης χώρας. Οὐχ' ἧττον ὅμως, ὁ γενικὸς προβλεπτὴς διέταξε τὴν ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων ἐπιλέκτων φρούρησιν τῶν παραλίων τῆς Κασσιώπης, τοῦ Σιδαρίου, τῆς Παλαιοκαστρίτσης καὶ ἑτέρων ἄλλων μερῶν, πρὸς ἐπιτήρησιν τῶν κινημάτων τῶν Δουλκινιωτῶν, ὧν τὰ πλοιάρια πραγματικῶς κατέπλευσαν εἰς Κασσώπην τὴν 1 Αὐγούστου.

Περὶ τὰς ἀρχὰς Σεπτεμβρίου ἀπηγορεύθη ἡ ἐν ταῖς ἰδιωτικαῖς οἰκογενείαις ὑπηρεσία τῶν στρατιωτῶν, καὶ συνήχθησαν ἅπαντες εἰς τοὺς οἰκείους στρατῶνας. Ὡς ἐκ τοῦ μέτρου τούτου προεβλέπετο μεγίστη ἔλλειψις ὑπηρετῶν· ἐπειδὴ δὲ τὸ ἡμερομίσθιον αὐτῶν ἦτο λίαν εὐτελὲς, ἐν ᾧ τὸ ἥμισυ αὐτοῦ μετὰ τοῦ μισθοῦ ὅπερ ἀπελάμβανον ὑπηρετοῦντες εἰς τὰς οἰκίας ἐπήρκει εἰς τὰς ἀνάγκας των, ὑπῆρχε φόβος μήπως ἀκολουθήσωσι πολλαὶ ἀταξίαι καὶ κλοπαί.

Τὴν νύκτα τῆς 18 τοῦ μηνὸς τούτου Ἀλβανοί τινες τοῦ Βούνου καὶ Κηπαροῦ ἀπεβιβάσθησαν εἰς τὴν παραλίαν τοῦ Ἀλμυροῦ, ἐφώρμησαν κατά τινος πρὸς τὸ χωρίον Σφακερὰ διακειμένης μεγάλης καλύβης, κατελήστευσαν αὐτὴν, καὶ ἠχμαλώτησαν τοὺς ἐκεῖ παρευρισκομένους, ἐν οἷς τὸν κύριον Χριστόδουλον Θεριογιάννην, μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ἐπιστατοῦντας εἰς τὴν συγκομιδὴν τῶν βαλανιδίων. Ἐνταῦθα ὁ Ἀρλιώτης προσθέτει τὴν ἑξῆς παρατήρησιν, εἰκονίζουσαν τὴν ἐπὶ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης κατάστασιν τοῦ τόπου· «Ἰδοὺ »τί συμβαίνει εἰς τὰς παραθαλασσίους κατοικίας! »ἀπαιτοῦνται πύργοι ὠχυρωμένοι μετὰ ἀντισηκοτῶν »γεφυρῶν, ἵνα οἱ ἐν αὐτοῖς διαμένοντες δύνανται νὰ »ὑπερασπισθῶσι καὶ κατὰ πεντήκοντα λῃστῶν, ἐὰν »οὗτοι μὴ ἔχωσι πυρόβολα.»

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

Τὴν 10 Ἰανουαρίου τοῦ ἑπομένου ἔτους 1778, μεταβὰς ὁ Ἀρλιώτης εἰς Κασσώπην εὗρεν ἐν τῷ μικρῷ αὐτῆς φρουρίῳ τὸν κερκυραῖον ταγματάρχην τῶν ἐπιλεκτων Μπούαν, ἀποσταλέντα παρὰ τοῦ γενικοῦ προβλεπτοῦ ἵνα προσκαλέσῃ νὰ συνέλθωσιν οἱ ἀρχηγοὶ τῶν ἀπὸ Δουκάτων ἄχρι Νιβίτσης Ἀλβανῶν πρὸς συμβιβασμὸν ἀναφυομένων τινῶν διενέξεων· εἶχον δὲ ἀφιχθῆ ἅπαντες ἐξαιρουμένων τῶν τῆς Νιβίτσης. Κατὰ δὲ τὸ θέρος καὶ τὸ φθινόπωρον, διαδοθείσης τῆς εἰδήσεως ὅτι ἡ πανώλης ἐλυμαίνετο τὴν Κωνσταντινούπολιν, τὸ Γαλαξείδιον, τὴν Πελοπόννησον καὶ τὰ Ἰωάννινα, ἅπαντες ἐν Κερκύρᾳ διετέλουν ἐν μεγίστῃ ἀνησυχίᾳ καὶ προφυλάξει, ὥςε καὶ αὐτὴ ἡ λιτανεία τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος τῆς 11 Ἀπριλίου ἐτελέσθη λίαν πρωΐ καὶ ὀλίγοι ἦσαν οἱ παρευρισκόμενοι· κατὰ δὲ τὸν Σεπτέμβριον ἐνέσκηψεν ἡ εὐφλογία, ἥτις ἤδη ἐν Ζακύνθῳ εἶχεν ἐπιφέρει μεγίστην θραῦσιν μάλιστα ἐν τῇ νεολαίᾳ· ἐδεινώθη δὲ καὶ ἐνταῦθα κατὰ τοὺς ἑπομένους μῆνας, ὥςε καὶ αὐτοὺς τοὺς ἐμβολιασθέντας προσέβαλε, καὶ πολλοὶ ἀπέθνησκον. Τὸν Δεκέμβριον ἡ νόσος παντοῦ τῆς νήσου εἶχε διαδοθῆ, καὶ διήρκησεν ἐπὶ ὁλόκληρον ἔτος.

Τὸ ἔτος 1779 παρουσιάζετο ὑπὸ ἐπίφοβον ὄψιν, ἕνεκα τῆς ἐπικρατούσης ἤδη ἀπὸ τοῦ προηγουμένου Δεκεμβρίου ἀνομβρίας· ἡ πόλις ἐςερεῖτο ποσίμου ὕδατος, διότι καὶ αὐτὰ τὰ φρέατα τοῦ Ἀβραμίου λόφου εἶχον σχεδὸν ἀποξηρανθῆ. Τοσαύτη δὲ ἦτο ἡ ἀνησυχία καὶ ὁ φόβος τῶν ἀσθενειῶν, ὥςτε περὶ τὸ μεσονύκτιον τῆς 14 Μαρτίου ὁ Ἀρλιώτης, ὅςτις εὑρίσκετο ἐν τῇ ἐξοχικῇ αὐτοῦ οἰκίᾳ, ἔλαβε διὰ ταχυδρόμου ἐπιστολὴν τοῦ ἐπὶ τοῦ Ὑγειονομείου προβλεπτοῦ, αἰτοῦντος ἐπηγόντως, ἐν ὀνόματι τοῦ βαΐλου, πληροφορίας περὶ τῆς διαδοθείσης εἰδήσεως ὅτι ἕνεκα εἰσκομιζομένων εἰς Χωρεπισκόπους μαλλίνων σκεπασμάτων εἶχεν ἐν τῇ κώμῃ ἐκείνῃ ἐνσκήψει ἡ πανώλης, καὶ ὅτι πολλοὶ αἴφνης

ἀπέθνησκον. Πάντα δὲ ταῦτα ἦσαν ψευδῆ, καὶ διήγειρον γέλωτα εἰς τὸν Ἀρλιώτην. Οὐχ ἧττον ὅμως, ἡ ἀνομβρία παρετείνετο· περὶ δὲ τὰ μέσα Ἀπριλίου αἱ δημόσιαι λέμβοι μετεκόμιζον ὕδωρ ἀπὸ τῆς πηγῆς τοῦ Καρδακίου εἰς τὰς δεξαμενὰς τοῦ παλαιοῦ φρουρίου, τοῦ στρατιωτικοῦ νοσοκομείου, καὶ εἴς τινας ἄλλας τῆς πόλεως· ἐν δὲ τῇ ἐξοχῇ ἐτελοῦντο λιτανείαι καὶ εὐχαὶ ὅπως ἐπέλθῃ βροχὴ ἐπιφέρουσα θεραπείαν εἰς τὸν μαρασμὸν τῶν φυτῶν καὶ εἰς τὰς πολλὰς ἀσθενειας εἰς ἃς τὰ ζῶα καὶ οἱ ἄνθρωποι ὑπέκειντο.

Τῇ 8 Ἀπριλίου ἀφίχθη τουρκικὸς στόλος συγκείμενος ἐκ δώδεκα μεγάλων πλοίων μετὰ δώδεκα χιλιάδων ἀνδρῶν· ἀπεστέλλετο εἰς Πελοπόννησον πρὸς ἐκδίωξιν τῶν Ἀλβανῶν καὶ αὐτῶν τῶν προηγουμένως πεμφθέντων Δουλκινιωτῶν, οἵτινες εἶχον ἐμφωλεύσει ἐν τῇ ἀτυχεῖ ἐκείνῃ χώρᾳ, καὶ ἐβασάνιζον ἀδιακρίτως Ἕλληνας καὶ Τούρκους. Τῇ δὲ 25, τὸ ὑπὸ εὐγενῶν κερκυραίων καταρτισθὲν στρατιωτικὸν σύνταγμα συνεστήθη ἐνταῦθα ὁριστικῶς, διὰ τοῦ διορισμοῦ τοῦ συνταγματάρχου Ἰωάννου Τριβόλη, τοῦ ταγματάρχου Αὐγουστίνου Βαρούχα, καὶ τῶν ἑτέρων ἀξιωματικῶν. Τὰ περὶ πολέμου θρυλήματα καὶ ἡ ἀκροσφαλὴς κατάστασις τοῦ τόπου, ἐν ᾧ ἐφρούρουν ὀλίγιστοι στρατιῶται, ὑπηγόρευσαν εἰς τὸν γενικὸν προβλεπτὴν τὸ μέτρον τοῦτο. Περιεμένετο δὲ ἐκ Βενετίας ἡ τῆς γερουσίας ἔγκρισις. Ἕκαςος λοχαγὸς ὤφειλε νὰ ἔχῃ ὑπὸ τὴν διοίκησιν αὐτοῦ καὶ νὰ συντηρῇ δι' ἰδίων ἐξόδων λόχον συγκείμενον ἐκ τεσσαράκοντα ὀκτὼ στρατιωτῶν· πρὸς τούτοις, οἱ Κερκυραῖοι λοχαγοὶ ὤφειλον νὰ συντηρῶσιν, ἐπίσης ἐξ ἰδίων, τοὺς δύο τοῦ αὐτοῦ συντάγματος λόχους, τοὺς διοικουμένους ὑπὸ δύο βενετῶν λοχαγῶν, ὥςτε ὑπελογίζετο ὅτι ἕκαςος λοχαγὸς ὤφειλε νὰ δαπανᾷ διὰ τὴν νεοσυλλεξίαν, τὸν ἐφοδιασμὸν τοῦ λόχου του τριακόσια

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

περίπου φλωρία· οἱ δὲ στρατιῶται ἀπελάμβανον μηνιαῖον μισθὸν ἑνὸς φλωρίου καὶ τεσσαράκοντα λιτρῶν διπύρου. Ἐν τούτοις ἐλέγετο ὅτι οἱ Τοῦρκοι κατῆλθον διὰ ξηρᾶς καὶ διὰ θαλάσσης εἰς τὴν Πελοπόννησον, καὶ ὅτι τὰ πλοῖα αὐτῶν ἀπέκλειον τὴν εἴσοδον τοῦ κόλπου τῆς Ναυπάκτου, διὰ νὰ διακωλύσωσι τὴν φυγὴν τῶν καταδιωκομένων λῃστῶν. Εἶχον δὲ συλληφθῆ ὑπὸ τῶν Τούρκων καί τινα κεφαλληνιακὰ καὶ ζακύνθια πλοιάρια μεταβιβάζοντα εἰς τὴν ἀντίπεραν τοὺς Ἀλβανούς· καὶ οὗτοι μὲν ἁλυσσοδέθησαν, οἱ δὲ πλοίαρχοι ἀπηγχωνίσθησαν. Ἐνταῦθα δὲ ἀφικνοῦντο καθ' ἑκάστην ταχυδρόμοι ἐκ Ζακύνθου, ὁ δὲ γενικὸς προβλεπτὴς ἀντεπέστελλε συχνάκις δι' Ὑδροῦντος μετὰ τῆς Βενετίας, διετέλει δὲ ἐν ἀμηχανίᾳ καὶ ἀπελπισίᾳ φοβούμενος προσβολήν τινα ἐκ μέρους τῶν Τούρκων. Τὴν πρωΐαν τῆς 10 Μαΐου ἡ μακρόθεν ἐμφάνισις ἑξ Ἀνατολῶν ἑπτὰ ἢ ὀκτὼ πλοίων, διήγειρε μεγάλην κίνησιν εἰς τοὺς πολίτας, οἵτινες ἔδραμον εἰς τὴν πλατείαν ὅπως ἴδωσι καὶ διακρίνωσιν αὐτά· ἀλλ' ὁ περὶ μεσημβρίαν πνέων βόρειος ἄνεμος τὰ ἀπεμάκρυνε καὶ δὲν ἐφάνησαν πλέον. Ἐλέγετο ἀκολούθως ὅτι ἦσαν τὰ πλοῖα τῶν Δουλκινιωτῶν, οἵτινες τέλος πάντων ἀπεμακρύνοντο ἐκ τῆς Πελοποννήσου. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἔφθασεν ἐξ Ὑδροῦντος ταχυδρόμος, κομίζων, κατὰ τὰ περιαδόμενα, ἐκ μέρους τῆς βενετικῆς κυβερνήσεως, πληρεξουσιότητα πρὸς τὸν γενικὸν προβλεπτὴν, ἵνα πράξῃ ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τοῦ τόπου, ὅ,τι ἡ σύνεσις καὶ ἡ ὀξυδέρκεια αὐτοῦ ἤθελον τῷ ὑπαγορεύσει· ὑπέσχετο δὲ ἡ κυβερνησις, ὅτι ἤθελε πέμψει καί τινας φρεγάτας πρὸς ὑπεράσπισιν τῆς νήσου. Ὁ ἐπὶ προφάσει τῆς ἐκδιώξεως τῶν Ἀλβανῶν καὶ τῶν Δουλκινιωτῶν ἐξοπλισμὸς τῆς Τουρκίας εἶχε διεγείρει μεγάλας ὑπονοίας, αἱ ὁποῖαι ὅμως μετὰ ταῦτα ἐξηλέγχθησαν ἀνυπόστατοι. Ἐν τούτοις ὁ γενικὸς προβλεπτὴς διέταξε,

τὴν 12 τοῦ μηνὸς τούτου, νὰ εἰσέλθωσσιν εἰς τὴν πόλιν ἅπαντες οἱ τῆς σημαίας Γαστουρίου ἐπίλεκτοι, ἀπὸ πολλῶν δὲ ἡμερῶν οἱ τῆς πόλεως νεοσύλλεκτοι διηνυκτέρευον ἐν τῷ παλαιῷ φρουρίῳ, καὶ μόνον τὴν πρωΐαν ἀπελύοντο. Οἱ ἐπίλεκτοι ὑπεχρεώθησαν νὰ καθαρίσωσι τὴν ὑπὸ τὰ τείχη παραλίαν, ἀπὸ τῆς πύλης τοῦ ἁγίου Νικολάου ἄχρι τῆς οἰκίας Μοτζάνεγα, ἐκ τῶν πολλῶν σκυβάλων, ἅτινα ἀλλεπαλλήλως ἐπιῤῥιπτόμενα ἀνυψοῦντο μέχρι τοῦ χείλους τῶν τειχῶν. «Περὶ τῶν γινομένων ἐπιδείξεων, προπαρα»σκευῶν, ὀχυρώσεων — γράφει ὁ Ἀρλιώτης — μόνον »ὀλίγοι νοήμονες μειδιῶσιν, ἀλλ' ἅπαντες οἱ τῆς »πόλεως, τῶν προαστείων καὶ τῆς ἐξοχῆς κάτοικοι »πιστεύουσιν ὅτι ἐντὸς δεκαπέντε ἡμερῶν οἱ Τοῦρκοι »θέλουν παρουσιασθῆ ἐνώπιον τῶν φρουρίων μας, καὶ πο»λιορκήσει τὴν πόλιν. Δὲν δύναταί τις νὰ φαντασθῇ »πόσαι μωρολογίαι καὶ ἀνοησίαι λέγονται μετὰ σοβα»ρᾶς πεποιθήσεως.» Εἰσεκομίζοντο δὲ λίαν κατεσπευσμένως εἰς τὴν πόλιν ἔλαιον καὶ ἄλλα χρήσιμα εἴδη. Τῇ δὲ 14, ἐν τῇ κατοικίᾳ τοῦ φρουράρχου ἐγένετο πολεμικὸν συμβούλιον· ἐσχεδιάσθη ὁ τρόπος τῆς ἀμύνης, προσδιωρίσθησαν αἱ οἰκεῖαι τῶν διαφόρων ταγμάτων θέσεις, καὶ τὸ σύνθημα διὰ τοῦ ὁποίου ἤθελον προσκληθῇ ἅπαντες εἰς τὰ ὅπλα. Εἰς τοιαύτην ἀκμὴν, προσθέτει ὁ Ἀρλιώτης, ἔφθασεν ὁ πανικὸς φόβος τῶν κυβερνητῶν μας! Πρῶτον σημεῖον ἤθελεν εἶσθαι δύο ἀλλεπάλληλοι ἐκ τῆς πρωτοφυλακῆς κανονοβολισμοὶ, καὶ μετ' αὐτοὺς τυμπανοκρουσία, εἰς ἣν ὤφειλον ν' ἀπαντήσωσιν ἐπίσης διὰ τυμπανοκρουσίας τὰ ἄλλα φυλακεῖα· οἱ στρατιῶται λαβόντες ἀμέσως τὰ ὅπλα, καὶ ὑπὸ τοὺς οἰκείους ἀξιωματικοὺς, ὤφειλον νὰ δράμωσιν εἰς τὰς προσδιορισθείσας θέσεις πρὸς ἀπόκρουσιν τοῦ ἐχθροῦ. Μετ' αὐτῶν δὲ ἔπρεπε, κατὰ τὸ εἰρημένον σχέδιον, νὰ ἑνωθῇ καὶ ἡ *πολιτικὴ στρατιὰ*, (milizia urbana) «ἡ-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

»τις, προσθέτει ὁ Ἀρλιώτης, ἀγνοῶ ποία εἶναι, καὶ τί-
»νι τρόπῳ θέλει παραταχθῆ.»

Ὑπὸ τὴν ἡμερομηνίαν 8 Μαΐου, ἀπαριθμεῖ ὁ Ἀρλιώ-
της τὰς πολλὰς κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐναντίας περι-
πτώσεις, ἐπὶ βλάβῃ ἰδίως τῶν γεωκτημόνων καὶ τῶν
ἐμπόρων· ἦσαν αὗται, πρὸ πάντων, ἡ ὀλίγη ποσότης καὶ
κακὴ ποιότης τοῦ ἐλαιοκάρπου· τὸ δριμύτατον ἐπι-
κρατοῦν ψῦχος, ἕνεκα τοῦ ὁποίου οἱ χωρικοὶ δὲν ἠδυ-
νήθησαν, κατὰ τὸ πλεῖστον μέρος τοῦ χειμῶνος, νὰ ἐρ-
γασθῶσιν εἰς τὰ ἐλαιοτριβεῖα· ἡ μηδεμία ζήτησις οἴ-
νου, τοῦ ὁποίου ἐγένετο κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἄφθο-
νος μὲν ποσότης ἀλλὰ κακίστης ποιότητος· ἡ ἐπίμο-
νος ἀνομβρία, ἥτις ἐκώλυεν πᾶσαν ἀγροτικὴν ἐργασίαν,
τὰ δὲ σποράδην ἀναφυόμενα σιτηρὰ ἐφθείροντο ὑπὸ τοῦ
σκώληκος κοινῶς καλουμένου λάλα· ἡ ὡς ἐκ τούτου
ὑπερτίμησις αὐτῶν· πρὸς ἐπίμετρον δὲ τῶν δυστυχιῶν,
τὰ περιαδόμενα τῶν Τούρκων ἐπίφοβα κινήματα, καὶ
αἱ ἐν τῇ πόλει πολεμικαὶ προπαρασκευαί. Πάντα δὲ
ταῦτα συνετέλουν, ὅπως χωρικοὶ καὶ χρεῶται ἀπο-
ποιῶνται πᾶσαν πληρωμὴν ἐπὶ τῶν παρ' αὐτῶν ὀφει-
λομένων μεριδίων ἢ χρημάτων.

Τῇ 19 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς, ὁ μέλλων νὰ ἱερωθῇ Νικη-
φόρος Περδικάρης ἀπῆλθεν εἰς Δέλβινον, ὅπως χειρο-
τονηθῇ πρεσβύτερος ὑπὸ τοῦ ἐπισκόπου τῆς ἐπαρχίας
ἐκείνης, ἐπειδὴ ἡ ἡμετέρα νῆσος ἐστερῆτο ὀρθοδόξου
ἀρχιερέως· τῇ δὲ 21 συνέβη ἐν τῇ κώμῃ Βαλανίου τρα-
γικόν τι συμβάν· γυνή τις ἐν ᾧ ἐκοιμᾶτο ἀπέπνιξε τὸ
θηλάζον αὐτῆς βρέφος· ἐπειδὴ δὲ ὁ σύζυγος τὴν ἐπέ-
πληξεν, αὕτη ἔτι μᾶλλον ἀπελπισθεῖσα καὶ περιελθοῦ-
σα εἰς ἀπόγνωσιν ἐδηλητηριάσθη. «Ἰδοὺ, γράφει ὁ
»Ἀρλιώτης, ὅτι καὶ εἰς τὰς καλύβας τῶν πτωχῶν δια-
»δραματίζονται σπαραξικάρδιοι σκηναὶ, ἕνεκα ὑψηλῶν
»αἰσθημάτων!»

Τῇ 27, ὁ γενικὸς προβλεπτὴς, προσκαλέσας τοὺς

ἀξιωματικοὺς τοῦ κερκυραϊκοῦ συντάγματος, ηὐχαρί-
στησεν αὐτοὺς διὰ τὴν πρόθυμον συνδρομήν των, καὶ
ἀνήγγειλεν αὐτοῖς ὅτι ἡ Γερουσία ἐνέκρινε τὴν σύ-
στασιν τοῦ στρατιωτικοῦ ἐκείνου σώματος.

Γράφων ὁ Ἀρλιώτης, ὑπὸ τὴν ἡμερομηνίαν 3 Ἰου-
νίου, περὶ τῶν ἀπαιτουμένων προσόντων, ὅπως συμ-
περιληφθῇ τις μεταξὺ τῶν *εὐγενῶν*, παρατηρεῖ ὅτι ἐκ
τῶν 150 μελῶν τοῦ συμβουλίου, ἅτινα δικαιοῦνται
νὰ τὸν ψηφίσωσι, μόλις 50 ἐνδέχεται νὰ ἦναι ἀκέραιοι,
οἱ δὲ λοιποὶ, ἅμα ἐννοήσωσιν ὅτι ὁ ὑποψήφιος εἶναι
εὔπορος, ἀποφασίζουσι νὰ τὸν ἀποδεκατίσωσιν. Οἱ σύν-
δικοι ἀπῄτουν ἐπίσης γενναῖα δῶρα, καὶ αὐτοὶ οἱ ἀν-
τιπρόσωποι τῆς βενετικῆς κυβερνήσεως εἶχον ὁμοίας
πλεονεκτικὰς ἀξιώσεις.

Κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ Ἰουλίου, ἀφικνοῦντο
σχεδὸν καθ' ἑκάστην πλοῖα ἐκ Βενετίας κομίζοντα
στρατεύματα, ὅπλα, πολεμεφόδια καὶ δίπυρον. Ἡ βε-
νετικὴ πολιτεία ἐδείκνυε πρόθεσιν νὰ ἐφοδιάσῃ καὶ ἐξο-
πλίσῃ ἐντελῶς τὴν χώραν ταύτην. Ἐλέγετο δὲ, ὅτι οἱ
Ἀλβανοὶ καὶ Δουλκινιῶται ἐσυνθηκολόγησαν μετὰ τοῦ
καπιτὰν πασᾶ, ἀλλ' ὅτι οὗτος ἔμελλε νὰ διαμείνῃ
ἐπί τινα χρόνον εἰσέτι ἐν Πελοποννήσῳ. «Ἂς ἴδωμεν λοι-
»πὸν, γράφει ὁ Ἀρλιώτης, ποῦ ὁ σκηπτὸς θέλει ἐνσκή-
»ψει κατὰ τὸ προσεχὲς ἔτος, διότι πολλὰ διαθρυλοῦν-
»ται, καὶ οἱ Τοῦρκοι εἰσέτι εἶναι λίαν ἐπίφοβοι.»

Διαρκούντος τοῦ μηνὸς τούτου, εἷς λοχαγὸς μεθ' ἑ-
νὸς λοχίου περιήρχοντο τὴν ἐξοχὴν πρὸς σύναξιν ἐρ-
γατῶν διὰ τὴν οἰκοδόμησιν τῶν ἐν τῷ παλαιῷ φρου-
ρίῳ στρατώνων· τὴν δὲ 14 διάφοροι Ἀλβανοὶ ἀπεβι-
βάσθησαν εἰς Ἁλμυρὸν καὶ ἠχμαλώτισαν παντοπώλην
τινὰ, ἀφ' οὗ κατελήστευσαν τὸ ἐργαστήριόν του. Ἡ
ἀνομβρία ἐξηκολούθει, καὶ αὐτοὶ οἱ μεγαλήτεροι ἐν τῇ
ἐξοχῇ χείμαρροι εἶχον παντελῶς ἀποξηρανθῆ.

Τὸ ἑσπέρας τῆς 25 ἀφίχθη ὁ νέος γενικὸς προβλε-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

πτὴς Ἰάκωβος Γραδενῖγος, ὅστις δὲν ἠθέλησεν οὐδεμίαν ἐπίσημον ὑποδεξίωσιν. Ἀπεβιβάσθη δὲ περὶ τὴν νύκτα εἰς τὸ Μανδράκιον καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ παλαιὸν φρούριον. Ἅπαντες προσεδώκουν παρ' αὐτοῦ τακτοποίησιν τῶν κακῶς ἐχόντων, ἀφθονίαν καὶ δικαιοσύνην. Τῇ 29, διέταξε νὰ προσδιωρίζηται ἡ τιμὴ τῶν κρεάτων καὶ τῶν ἰχθύων, ἐν ᾧ προηγουμένως ἐξηρτᾶτο αὕτη ἐκ τῆς θελήσεως τῶν πωλητῶν· ὁ Ἀρλιώτης ὅμως ἐφοβῆτο μήπως τὸ μέτρον τοῦτο συνεπιφέρῃ, ὡς καὶ ἄλλοτε, τὴν ἔλλειψιν τροφίμων.

Κατὰ τὴν 5 καὶ 6 τοῦ Σεπτεμβρίου μηνὸς, ἤρχισε τέλος πάντων νὰ πίπτῃ ἡ τοσοῦτον ποθουμένη καὶ ἀναγκαία βροχὴ, ἥτις ἐξηκολούθησεν ἐπί τινας ἡμέρας, ἐπιφέρουσα ἀναψυχήν τινα καὶ θεραπείαν εἰς τὴν πάσχουσαν τῶν κατοίκων ὑγείαν καὶ εἰς τὰς πολλὰς τῶν ἀγρῶν ζημίας. Οὐχ ἧττον ἡ εὐφλογία ἐξηκολούθει ν' ἀποβαίνῃ, πρὸ πάντων ἐν τῇ ἐξοχῇ, θανατηφόρος καὶ δι' αὐτοὺς τοὺς ἤδη κατὰ τὴν ἡλικίαν προβεβηκότας.

Οἱ φόβοι τοῦ Ἀρλιώτη ὡς πρὸς τὰ δυσάρεστα ἀποτελέσματα τῆς ἐπιβληθείσης διατιμήσεως δὲν ἦσαν ἀνυπόστατοι· τῇ 14 παντελὴς ἦτο ἡ ἔλλειψις κρεάτων ἐν τῇ ἀγορᾷ. Ὁ γενικὸς προβλεπτὴς ἀπέστειλε σκλαβούνους στρατιώτας εἰς τὰς οἰκίας τῶν κρεοπώλων, ἵνα διαμείνωσιν ἐκεῖ καὶ συντηρῶνται δαπάνῃ τῶν οἰκούντων, μέχρις οὗ πειθαναγκασθῶσιν οὗτοι νὰ φέρωσι κρέας εἰς τὴν ἀγοράν. Ὁμοίαν ποινὴν ἐπέβαλε καὶ εἰς τοὺς ἀπειθήσαντας ἁλιεῖς, καὶ τὸ αὐστηρὸν τοῦτο μέτρον ἐπανέφερεν ὁπωσοῦν τὴν τάξιν.

Καθ' ὅλον τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1780, ἐξηκολούθει ἡ σιτοδεία· ὅλαι αἱ ἀπυθῆκαι τῶν σιτηροπώλων ἦσαν παντελῶς κεναί· ἀφιχθέντος δὲ ἐξ Ἠπείρου κεφαλληνιακοῦ πλοίου, μετὰ ἑξήκοντα μοδίων ἀραβοσίτου, οἱ χωρικοὶ ἔσπευσαν ν' ἀγοράσωσιν αὐτὸ ἀντὶ τριῶν περί-

που τετάρτων ταλλήρου τὸ μουζούριον, ὅπως δὲ κατασταλῇ ἡ ἐκ τῆς συρροῆς αὐτῶν προκύψασα σύγχυσις καὶ τὰ διεγερθέντα παράπονα, ἐλήφθη πρόνοια ν' ἀπονεμηθῶσιν εἰς ἕκαστον χωρικὸν μόνον δύο μουζούρια. Ἐκομίσθη, πρὸς τούτοις, ἐξ Ἠπείρου, καὶ ὀλίγος σῖτος, ὁ ὁποῖος ἐπωλῆτο ἐν τάλληρον περίπου τὸ μουζούριον. «Ἐν βραχυλογίᾳ — περαίνει ὁ Ἀρλιώτης — »ἐν τῇ εὐλογημένῃ ταύτῃ πόλει ἐλλείπουσι τὰ πάντα· »σιτηρὰ, ὄσπρια, ὀρύζιον, ζημαρικὰ, δίπυρον· καὶ αὐ»τὸ τὸ κρέας εἶναι ὀλίγον καὶ κακῆς ποιότητος· ἐὰν »ἐξακολουθήσῃ τοιαύτη κατάστασις πραγμάτων, καὶ »δὲν προφθάσωσιν ἐγκαίρως αἱ περιμενόμεναι ἐκ Βενε»τίας προμήθειαι, θέλει ἐπαναστατήσει ὁ λαός. Τοιού»τῳ τρόπῳ διοικούμεθα!»

Τῇ 29 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς, οἱ ἐκ Νιβίτσης Ἀλβανοὶ, συνέλαβον κερκυραίους τινὰς κυνηγοὺς, μετὰ τοῦ ἐκ Μανδουκίου ἀρχηγοῦ αὐτῶν, Πασχάλη Δονᾶ, καὶ τῆς λέμβου τοῦ γενικοῦ προβλεπτοῦ. Εἶχον οὗτοι μεταβῆ εἰς Ἤπειρον πρὸς ἄγρευμα, διὰ τὸ ἐπίσημον συμπόσιον ὅπερ αὐτὸς ὁ γενικὸς προβλεπτὴς ἔμελλε νὰ δώσῃ εἰς τοὺς πολίτας, καὶ τὸ ὁποῖον πραγματικῶς ἐδόθη τῇ 10 Φεβρουαρίου. Συγχρόνως δὲ ἀνηγγέλθη ὅτι οἱ κάτοικοι τοῦ Αὐλῶνος κατέλαβον ἅπαντα τὰ ἐκεῖ προσορμισθέντα, πρὸς φόρτωσιν σιτηρῶν, κερκυραϊκὰ πλοιάρια.

Τὴν πρωΐαν τῆς 1 Φεβρουαρίου, κατέπλευσαν δύο ἀλβανικὰ πλοῖα κομίζοντα 150 μόδια ἀραβοσίτου, καὶ ἕτερον πλοῖον ἐκ Πρεβέζης μετὰ 40 μοδίων ἀραβοσίτου, καὶ ποσότητός τινος σίτου καὶ ἀλεύρου. Κατὰ δὲ τὰς ἑπομένας ἡμέρας ἀφίχθησαν ἐκ Βενετίας φορτηγὰ μετὰ σίτου, ἀραβοσίτου, ἀλεύρου, ὀρυζίου καὶ διπύρου· ἑπομένως τὴν 6 τοῦ αὐτοῦ, ὁ Ἀρλιώτης ἔγραφε· «εἴμεθα πλέον ἐκτὸς κινδύνου, καθ' ὅσον ἀφο»ρᾷ τὴν ἔλλειψιν τροφίμων!»

Τὴν νύκτα τῆς 7 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς, ἀπεβίωσεν ὁ μέ-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

γας πρωτοπαπᾶς Ἀλοΐσιος Καπάδοκας, τῇ δὲ ἐπιούσῃ ἐγένετο ἡ ἐπίσημος αὐτοῦ κηδεία, καὶ ἐνεταφιάσθη ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῆς ἁγίας Παρασκευῆς. Κατὰ δὲ τὴν 27 Ἀπριλίου ἐψηφίσθη, ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου, μέγας πρωτοπαπᾶς ὁ σακελλάριος Ἐμμανουὴλ Χαλικιόπουλος.

Ἤδη ἀπὸ τῆς 16 Φεβρουαρίου ἤρχισεν ἐκ νέου ἡ ἔλλειψις κρεάτων, ὁ δὲ γενικὸς προβλεπτὴς ἀπηγόρευσε τὴν ἐκ τῶν προαστείων καὶ τῆς ἐξοχῆς εἰσαγωγὴν αὐτῶν, ἔχων, προσθέτει ὁ Ἀρλιώτης, τὴν παράλογον ἀξίωσιν, ὅτι τοιούτῳ τρόπῳ, ἐὰν εὑρίσκωνται βόες ἐν ταῖς περιοχαῖς τοῦ Γύρου καὶ τοῦ Ὄρους, ἤθελον μετακομισθῇ εἰς τὴν πόλιν· διέταξε δὲ αὐστηρῶς νὰ δημευθῶσιν ἅπαντα τὰ διὰ τῆς βασιλικῆς πύλης εἰσκομιζόμενα κρέατα. Διαταγῇ δὲ αὐτοῦ ἐπεχειρήθη κατασκαφὴ νέας τινος δεξαμενῆς ἀπέναντι τοῦ παρὰ τῇ πύλῃ Ῥαϊμόνδας μεγάλου στρατῶνος.

Περὶ τὰ μέσα Μαρτίου, μολονότι ὑπῆρχε ἀρκετὴ ποσότης ἀραβοσίτου, καὶ ἐπωλῆτο εἰς μετρίαν τιμήν, οὐχ ἧττον οἱ χωρικοὶ ἐλιμόττουν, ἕνεκα ἐλλείψεως χρημάτων· ἡ ἀφερεγγυότης καὶ ὑπερημερία αὐτῶν, παρατηρεῖ ὁ Ἀρλιώτης, ἔφερε τὸ ἀποτέλεσμα νὰ μὴ δανίζῃ οὐδεὶς εἰς αὐτοὺς, οὔτε ἀντὶ τόκου, οὔτε ἀντὶ ἐλαίου. Οἱ σύνδικοι ἤρχισαν νὰ διανέμωσιν ἀραβόσιτον εἰς τὴν ἐξοχὴν, μετὰ προθεσμίαν ὁλοκλήρου ἔτους διὰ τὴν πληρωμὴν αὐτοῦ, ἀλλ' ἔπραξαν τοῦτο, προσθέτει ὁ Ἀρλιώτης, οὐχὶ μόνον ἐξ ἀγαθῆς προαιρέσεως, ἀλλ' ἐκ τῆς ἀμηχανίας εἰς ἣν διετέλουν, ἕνεκα τῆς μεγάλης ποσότητος τὴν ὁποίαν εἶχον εἰσέτι ἀπώλητον. Καὶ ὁ μὲν σῖτος ἐτιμᾶτο δύο τρίτα ὁ δὲ ἀραβόσιτος ἓν τρίτον ταλλήρου τὸ μουζούριον.

Τῇ 9 Ἰουνίου, ἀνηγγέλθη ἐκ Βενετίας ὅτι ἡ κυβέρνησις διέταξε τὴν διάλυσιν τοῦ κερκυραϊκοῦ συντάγματος.

Τῇ 21 τοῦ αὐτοῦ, ὁ γραμματοδιδάσκαλος Ἐρρίκος

Σπαρῆς ἔδωκε μελοδραμματικὴν ἑσπερίδα, ἐν ᾗ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, μεθ' ὧν συγκατελέγοντο καὶ δύο υἱοὶ τοῦ Ἀρλιώτη, ἀπεστήθισαν διάφορα ποιημάτια, ἐνώπιον πολυπληθοῦς συναθροίσεως ἑλλήνων καὶ λατίνων ἱερέων, εὐγενῶν, ἀξιωματικῶν, πολιτῶν πάσης τάξεως, καὶ κυριῶν. Τὴν ἐπιοῦσαν ὁ διδάσκαλος, μετὰ ἐννέα μαθητῶν, μετέβη εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ γενικοῦ προβλεπτοῦ, καὶ ἐζήτησε νὰ παρουσιασθῇ μετ' αὐτῶν, ἵνα προσφέρωσι τὸ βιβλίον τῶν ἀπαγγελθέντων ποιημάτων· ὁ προβλεπτὴς ἐδέχθη μὲν τὸ βιβλίον, δὲν ἐπέτρεψεν ὅμως νὰ ἐμφανισθῶσιν ἐνώπιόν του οἱ μαθηταὶ, λέγων νὰ ἐπιστρέψωσι τὴν αὔριον. Ὁ Ἀρλιώτης δὲν σημειοῖ, ἂν ἐπηνῆλθον· πιθανῶς ὁ διδάσκαλος ἐννόησεν ὅτι ἦτο περιττὴ δευτέρα ἐπίσκεψις, μάλιστα δὲ μετ' ὀλίγους μῆνας ἀνεχώρησεν εἰς Βενετίαν.

Περὶ τὴν δείλην τῆς 25, ὁ γενικὸς προβλεπτὴς ἀφῆρεσε τὴν φρουρὰν ἐκ τῆς κατοικίας τοῦ ἰδιαιτέρου τῆς νήσου προβλεπτοῦ Δολφίνου, ὀργισθεὶς δῆθεν διά τινα ἔλλειψιν ἐθιμοταξίας· ἐψιθυρίζετο ὅμως ὅτι ὁ Δολφῖνος ἤθελε νὰ ἐμπορευθῇ εἴδη τινὰ κομισθέντα παρά τινος πλοίου ἐκ Σινιγαλίας.

Τὴν πρωΐαν τῆς 16 Αὐγούστου, ὁ Ἀρλιώτης μετὰ διαφόρων ἄλλων ἀπῆλθεν εἰς Βουθρωτὸν, ἔνθα εἶχεν ἀφιχθῇ ὁ ἐκ Κωνσταντινουπόλεως τοῦρκος ἀπεσταλμένος, ἵνα ἐγκαταστήσῃ τοὺς Βενετοὺς εἰς τὴν κατοχὴν τῆς παρὰ τῇ Βρίνῃ πεδιάδος μέχρι Ζάρας καὶ Μουρσιᾶς, πρὸς τὴν Κονίσπολιν καὶ τὸ Ἑξαμίλιον, καὶ πρὸς τὸ Λικούρσιον καὶ τὴν Νιβίτσαν· συνωδεύετο οὗτος ὑπὸ τοῦ Σελὶμ πασᾶ τοῦ Δελβίνου. Ἡ συντροφία τοῦ Ἀρλιώτη συνίστατο ἐκ δεκατεσσάρων ἀτόμων· ἐστάθμευον δὲ παρὰ τὸ στόμιον τοῦ ἐν Βουθρωτῷ ὁμωνύμου ποταμοῦ, πρὸς φρούρησιν, ἓν κάτεργον καὶ δύο μικρὰ βρίκια. Εἰς ἀπόστασιν βολῆς πιστολίου, ἀπὸ τοῦ στομίου τοῦ ποταμοῦ, εἶχον ἐγερθῆ, δαπάνῃ τῆς βενετικῆς κυ-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

βερνήσεως, τρεῖς σκηναί· ἡ μὲν διὰ τὴν φρουρὰν τῶν σκλαβούνων· ἡ δὲ διὰ τὸν ἀπεσταλμένον, τὸν πασᾶν, καὶ τὴν ἀκολουθίαν αὐτῶν· ἡ δὲ τρίτη διὰ ἑτέρους τῆς αὐτῆς ἀκολουθίας Τούρκους· ἐστήθη καὶ τετάρτη μικροτέρα διά τινας ὁπλοφόρους τοῦ πασᾶ. Εἰς διπλασίαν δὲ ἀπόστασιν εὑρίσκετο ἄλλη διὰ τὸν βενετὸν διοικητὴν τοῦ Βουθρωτοῦ σκηνή, φρουρουμένη ὑπὸ τριάκοντα περίπου Γαριτσιωτῶν, Ποταμιτῶν καὶ Λευκιμνίων. Περὶ τὴν μεσημβρίαν κατῆλθον ἐκ Κονισπόλεως καὶ ἐκ τῶν περιχώρων τῆς Γουμενίτσης, διευθυνόμενοι πρὸς τὴν σκηνὴν ταύτην, ὁ ἀγᾶς τῆς Κονισπόλεως μετὰ ἑκατὸν περίπου ὁπλοφόρων τούρκων· ἐπειδὴ δὲ ὁ βενετὸς διοικητὴς, διὰ τὸ πολυάριθμον αὐτῶν, ἠρνεῖτο νὰ τοῖς ἐπιτρέψῃ νὰ προχωρήσωσιν, ἠγέρθη διένεξις καὶ ταραχὴ, καὶ ἅπαντες ἔλαβον τὰ ὅπλα. Ἐν ᾧ δὲ ὁ ἀγᾶς ἐπέμενε μετὰ μεγάλης ἰσχυρογνωμοσύνης, ἀποποιούμενος νὰ ὀπισθοχωρήσῃ, καὶ ὡμίλει αὐθαδῶς πρὸς τὸν διοικητὴν, ὁ πασᾶς ἀπέστειλεν αἴτησιν ὅπως χορηγηθῇ ἡ διάβασις εἰς ἑξήκοντα ἢ ἑβδομήκοντα μόνον ἐξ αὐτῶν, εἰς τὴν ὁποίαν αἴτησιν ὁ διοικητὴς ἐνέδωκεν, καὶ οὕτως ἀπέληξεν ἡ ἔρις. Ἅπαντες σχεδὸν οἱ καταληστεύσαντες τὴν Πελοπόννησον Τουρκαλβανοὶ εἶχον ἐκεῖ συναθροισθῆ. Οἱ πλεῖστοι ἦσαν ὡραῖοι τὸ ἀνάστημα, πλουσίως περιβεβλημένοι χρυσοῦφαντα ἱμάτια, μετ' ἀργυρῶν ὅπλων. Περὶ τὴν νύκτα ὁ Ἀρλιώτης καὶ οἱ συντρόφοι αὐτοῦ ἐπέστρεψαν, ἐπίσης δὲ ἦλθεν ὁ τοῦρκος ἀπεσταλμένος μετὰ τοῦ πασᾶ τοῦ Δελβίνου. Ἐλέγετο δὲ ὅτι, κατὰ τὴν συνομολογηθεῖσαν συνθήκην, παρεχωρήθη ὑπ' αὐτῶν ἐπισήμως εἰς τὴν βενετικὴν κυβέρνησιν ἡ κατοχὴ μόνον τοῦ Ἑξαμιλίου. Μετ' ὀλίγας δὲ ἡμέρας κατέπλευσε καὶ τὸ βενετικὸν κάτεργον κομίζον τὸν Πασχάλην Δονᾶν καὶ τοὺς ἑτέρους κυνηγοὺς ἀπολυθέντας, μεθ' ὧν ἀπέδοθη καὶ ἡ λέμβος τοῦ γενικοῦ προβλεπτοῦ· νέοι δέ τινες Ἀλβανοὶ, οἵτινες,

μετὰ τὴν σύλληψιν τῶν κερκυραίων κυνηγῶν, εἶχον αἰχμαλωτισθῆ καὶ ἐφυλάττοντο ἐνταῦθα αὐστηρῶς καὶ σιδηροδέσμοι, ὡς ὅμοιροι, ἀμέσως ἠλευθερώθησαν.

Κατὰ τὴν 20 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς, ἔφθασεν ὁ νέος λατῖνος ἀρχιεπίσκοπος κόμης Φραγγῖσκος Μαρίας Φέντζης· ἡ ἐπίσημος εἴσοδος αὐτοῦ ἐτελέσθη τῇ 22 Νοεμβρίου, καὶ ἑορτάσθη μὲ πυροτεχνήματα ἐν τῇ πλατείᾳ, μουσικὴν συνωδίαν ἐν τῇ λέσχῃ, ἔνθα συνῆλθον ἅπαντες οἱ βενετοὶ εὐγενεῖς, πολλαὶ κυρίαι καὶ αὐτὸς ὁ ἀρχιεπίσκοπος, ὅστις βραδύτερον, τὸ αὐτὸ ἑσπέρας, ἔδωκεν ἐν τῷ ἀρχιεπισκοπείῳ πολυτελῆ συναναστροφὴν, ἐν ᾗ ἦτο παρατεθειμένη καὶ τράπεζα μετὰ γλυκυσμάτων.

Κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο, ἡ ἐλαιοκαρπία ἀπέβη ἀθλία, χειροτέρα, ὡς γράφει ὁ Ἀρλιώτης, ἐκείνων τῶν ἐτῶν 1770 καὶ 1772· μ' ὅλον ὅτι δὲ τὸ ἔλαιον ἦτο κακίστης ποιότητος, οὐχ' ἧττον ὑπερετιμᾶτο, ὅπερ, ὡς προσθέτει αὐτὸς ὁ Ἀρλιώτης, οὐδεὶς ποτε ἤθελεν ἐνειρευθῆ.

Καὶ τὸ ἔτος 1781, ὑπῆρξε, πρὸ πάντων διὰ τὴν ἐξοχὴν, ἀτυχέστατον. Ἐν ᾧ ὁ Ἀρλιώτης μέμφεται, ὑπὸ τὴν ἡμερομηνίαν 22 Ἰανουαρίου, τὴν ἀδικαιολόγητον ὑπερημερίαν τῶν χωρικῶν, ἡ ὁποία τὸν εἶχεν ἀναγκάσει ν' ἀποφασίσῃ νὰ μὴ δανείζῃ πλέον εἰς αὐτοὺς, ἀνομολογεῖ ὅμως τὴν ἀφόρητον ἐλεεινὴν κατάστασίν των· ὁ ἐλαιόκαρπος ὀλίγος καὶ ἐφθαρμένος, εἶχε προώρως σωρευθῆ κατὰ γῆς, αἱ δὲ ῥαγδαῖαι βροχαὶ τὸν εἶχον κατασύρει καὶ ἀφανίσει, ὥστε οὐδεὶς ἐκ τῶν μᾶλλον προβεβηκότων ἐνθυμῆτο ὁμοίαν καταστροφήν. Ἐπεκράτει ὅμως ἡ γνώμη, ὅτι αἱ διετεῖς ἐλαιοεσοδῖαι ἤθελον ἀρχίσει ἐκ νέου νὰ συμπίπτωσι κατὰ τὰ περιττὰ ἔτη, ὡς ἤρχοντο μέχρι τῆς κατὰ τὸ 1716 πολιορκίας τῶν Τούρκων, ὅτε ἡ διετὴς ἀλληλουχία αὐτῶν ἐπαυσε τὸ ζυγά. Ἡ ἐλπὶς ὅμως αὕτη μετὰ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

τοῦτα διεψεύσθη. Διαρκοῦντος δὲ τοῦ ἔαρος, ἐλέγετο ὅτι ἡ πανώλης ἐλυμαίνετο τὰ Ἰωάννινα καὶ τὴν Κωνσταντινούπολιν, περὶ δὲ τὰς ἀρχὰς τοῦ φθινοπώρου, ἰδίως κατὰ τὸν Σεπτέμβριον μῆνα, οἱ πυρετοὶ εἶχον τοσοῦτον διαδοθῆ ἐν τῇ νήσῳ, ὥστε κατηναλώθη ὅλη σχεδὸν ἡ κίνα τῶν φαρμακοπωλείων.

Τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1782, ἀνεφύη ἐν Βουθρωτῷ διένεξις μεταξὺ τοῦ διοικητοῦ καὶ τῶν Τούρκων τῆς Κονισπόλεως, οἵτινες διεκώλυον τὸν κόμητα Σπυρίδωνα Γονέμην εἰς τὴν καλλιέργειαν τῶν ἐν Βρίνῃ παραχωρηθεισῶν αὐτῷ ὑπὸ τῆς βενετικῆς κυβερνήσεως γαιῶν, καὶ εἰς τὴν ἐπισκευὴν κατερειπομένου τινος πύργου· μάλιστα ἀντηλλάχθησαν καὶ πυροβολισμοὶ μεταξὺ τῶν Τούρκων καὶ τῶν ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ διοικητοῦ στρατιωτῶν· ὁ δὲ γενικὸς προβλεπτὴς ἔσπευσε ν' ἀποστείλῃ ἐπικουρίαν ἀνδρῶν πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς φρουρᾶς, καὶ οἱ Τοῦρκοι ἀπέστησαν τῶν ἐχθροπραξιῶν.

Τῇ 6 Μαΐου, ἀφίχθη ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ὁ πρώην ἐν αὐτῇ βάϊλος, ὅστις λαβὼν ἀμέσως ἐλευθέραν κοινωνίαν ἀπεβιβάσθη· ἐπειδὴ δὲ ἡ προέλευσίς του ἦτο ἐκ χώρας ὑπόπτου, ἐλέγετο ὅτι ἔμελλε νὰ ὑποβληθῇ ἡ νῆσος εἰς κάθαρσιν, ὅπερ ὅμως δὲν ἐπέτρεψεν ὁ γενικὸς προβλεπτής.

Τὸ ἐπικρατῆσαν κατὰ τὸν προηγούμενον χειμῶνα δριμὺ ψῦχος καὶ ὁ ἐπιμόνως πνέων κατὰ τὸ ἔαρ λυβικὸς ἄνεμος, εἶχε φθείρει ἁπάσας τὰς ὀπώρας, αὐτὰ δὲ τὰ πρώϊμα σπαρτὰ κατεστράφησαν ὑπὸ ἐντόμων καὶ μυῶν. Κατὰ τὸ θέρος, ἕνεκα τοῦ ὑπερβολικοῦ καύσωνος, ἐνέσκηψαν πολλαὶ ἀσθένειαι, ἐν δὲ τῇ ἐξοχῇ ἐπεκράτουν ῥευματισμοί, βρογχῖται καὶ βῆχες, ἐξ ὧν δεινῶς ὑπέφερον πρὸ πάντων τὰ μικρὰ παιδία.

Τῇ 27 Ὀκτωβρίου ἐτελέσθη ἡ ἐπίσημος εἴσοδος τοῦ ἄρτι ἀφιχθέντος γενικοῦ προβλεπτοῦ Φόσκαρη.

Κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ Νοεμβρίου ἐκηρύχθη ἡ παντελὴς ἀποτυχία τῆς ἐλπιοκαρπίας· οἱ χωρικοὶ δὲν προσέφερον πρὸς μίσθωσιν ὑπὲρ τὰ 3 — 4 μέτρα πρὸς 10—15 μόδια καρποῦ, ὅστις οὐχὶ μόνον ἦτο ὀλίγος καὶ κακῆς ποιότητος, ἀλλὰ διὰ τὰς ἐπελθούσας ῥαγδαίας βροχὰς καὶ ἀνεμοζάλας εἶχε τελείως ἀφανισθῆ. «Οἱ ἰδιοκτῆται, γράφει ὁ Ἀρλιώτης, ἔτι δὲ »μᾶλλον οἱ γεωργοί, μεθ' ὅλης τῆς καλῆς αὐτῶν »προαιρέσεως, ἔχουν νὰ παλαίωσι κατὰ τῶν στοιχείων, »τὰ ὁποῖα ἐναντιοῦνται εἰς τὰς ἐργασίας των.»

Μέχρι Μαρτίου τοῦ ἑπομένου ἔτους 1783, τὸ ψῦχος ἐξηκολούθει δριμύτατον, κατὰ δὲ τὴν 7 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἔφθασεν εἰς ὑπερβολικὸν βαθμόν. Τὴν 27, ὁ Ἀρλιώτης περιηγήθη τὴν ἐξοχὴν, καὶ περιγράφει τὴν οἰκτρὰν κατάστασιν τῶν κατοίκων, οἵτινες ἀποροῦντες καὶ μὴ εὑρίσκοντες δανιστὰς ἐστεροῦντο τοῦ πρὸς διατροφὴν ἀναγκαίου ἀραβοσίτου. Ἤκουσε δὲ, ὅτι κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον καὶ ἐν Ἰταλίᾳ ὑπῆρχε μεταξὺ τῶν χωρικῶν μεγίστη πενία. Τὴν 31, οἱ κάτοικοι τῆς σημαίας τοῦ Σκριπεροῦ, ἰδίως ἐκεῖνοι τῶν Γιαννάδων, Μαρμάρου, Κανακάδων καὶ Λιαπάδων, βιασθέντες ὑπὸ τῆς πείνης προσέτρεξαν πρὸς τὸν γενικὸν προβλεπτὴν καθικετεύοντες βοήθειαν. Ἡ ἀξιοθρήνητος αὕτη κατάστασις παρετείνετο καὶ ἐδεινοῦτο. Περὶ τὴν δείλην τῆς μεγάλης Τρίτης, 11 Ἀπριλίου, ἐν ᾧ ὁ γενικὸς προβλεπτὴς ἐξήρχετο ἐκ τῆς λατινικῆς ἐκκλησίας τῆς Υ Θ. τῆς Τενέδου, πολλοὶ κάτοικοι τῆς κώμης Κορακιάνης προσέπεσον ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ γονυπετεῖς ἐξῃτοῦντο ἔλεος. Ἤδη δ' ἐγένοντο ἔρανοι ἐν τῇ πόλει πρὸς περιθαλψιν αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ ἐν ταύτῃ ἡ ἀπορία δὲν ἦτο ὀλιγώτερον ἐπαισθητὴ, ἔνιοι δὲ μεταξὺ τῶν εὐγενῶν προσέφυγον εἰς ἀπελπιστικὰς πράξεις πρὸς ἀπολαβὴν χρημάτων ἢ ἄρτου. Τὸ Σάββατον τῆς διακαινισίμου ἔλειπεν ἀπὸ πρωΐας ἐν τῇ ἀγορᾷ, ὁ ἄρτος, τὴν δ' ἑ-

ΙΑΚΙΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

πομένην Κυριακὴν εὑρίσκετο ὀλίγος, ἀλλὰ μικρὸς καὶ μελανόχρους. Ἐλέγετο ὅτι αἱ δημόσιαι ἀποθῆκαι εἶχον μόλις πεντακόσια μόδια σίτου, ὥςτε καὶ ἂν ὅλον τὸν παρέδιδον εἰς τοὺς ἀρτοποιοὺς, δὲν ἤθελεν ἀρκέσει ὑπὲρ τὸν ἕνα μῆνα· εὐτυχῶς κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν κατέπλευσε πλοῖον κομίζον μικράν τινα ποσότητα, ἥτις ἐπωλήθη πρὸς ἑπτὰ ἥμισυ περίπου τάλληρα τὸ μόδιον· τῇ δὲ 10 Μαΐου, ἀφίχθη ἕτερον πλοῖον μετὰ ἑξακοσίων μοδίων ἐπίσης σίτου, ὁ ὁποῖος ἀμέσως ἠγοράσθη ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως ἀντὶ ἑπτὰ ταλλήρων καὶ τεσσαράκοντα περίπου ἑκατοστῶν τὸ μόδιον. Μολοντοῦτο ἡ σιτοδεία παρετείνετο, καὶ οἱ ἀρτοπῶλαι ἠναγκάζοντο νὰ πωλῶσιν, εἰς τὸν συνωθούμενον λαὸν, τὸν ἄρτον καὶ τὸ δύπυρον, κεκλεισμένοι καὶ ἐκ τῶν παραθύρων τῶν ἀρτοπωλείων, εἰς ἑκάστην θύραν τῶν ὁποίων ἐφρούρουν δύο στρατιῶται. Ὅλαι αἱ σιταποθῆκαι, ἦσαν κεναὶ, ἐκτὸς δύο ἐν αἷς ἐπωλῆτο ὀλίγιστος σῖτος μεμιγμένος μετὰ κριθῆς, ὁ δὲ ἐναπολειπόμενος ἀραβόσιτος ὑπερετιμᾶτο μέχρι τῶν ἓξ ταλλήρων ἀνὰ μόδιον. Τὴν δὲ 19, ἐπεσκέφθη τὸν Ἀρλιώτην ἱερεύς τις, ἐκ τῆς κώμης Βαλανίου, καὶ τῷ διηγήθη ὅτι, ἀπὸ τῆς 15, οὔτε αὐτὸς οὔτε ἡ οἰκογένεια αὐτοῦ εἶδον ἄρτον, ἀλλ' ἐτρέφοντο μόνον ἐξ ἐλαιῶν καὶ ἔκ τινων ἀγρίων ὀσπρίων καλουμένων ῥάκια· ὅτι αὐτὸς ἠδύνατο εἰσέτι ν' ἀνθέξῃ, ἀλλ' ὁ ἐν τρυφερᾷ ἡλικίᾳ υἱὸς αὐτοῦ εἶχεν ἤδη τὰς δυνάμεις ἐξηντλημένας. Ὁ ταλαίπωρος ἱερεὺς, προσθέτει ὁ Ἀρλιώτης, ἦτο τοσοῦτον τεθλιμμένος καὶ ἀπηλπισμένος, ὥςε διηγούμενος τοιαύτας δυςτυχίας ἔκλαιεν ὡς μικρὸν παιδίον. Τῇ 22, ἐπωλῆτο εἰσέτι ὁ σῖτος λίαν ἀκάθαρτος καὶ μεμιγμένος μετὰ κριθῆς, πρὸς ἑπτὰ τάλληρα καὶ τεσσαράκοντα περίπου ἑκατοστὰ τὸ μόδιον, εὑρίσκετο ὅμως ἐν τῇ ἀγορᾷ ἄρτος καὶ δίπυρον. Τῇ 24, ἀφίχθη ὀλίγος, ὅστις κατεσχέθη ἀμέσως ὑπὸ τῶν συνδίκων·

τὴν δὲ ἐπιοῦσαν, ἑορτὴν τῆς Ἀναλήψεως, κατέπλευσαν δύο ὑδραϊκὰ πλοῖα μετὰ καλαμβοκίου, ἐξ ὧν τὸ ἓν φορτίον ἠγοράσθη ὡσαύτως ὑπὸ τῶν συνδίκων. Μέχρι δὲ μεσοῦντος Ἰουνίου ἐξηκολούθει ἡ ἔλλειψις τοῦ ἄρτου, ἂν καὶ ἡ τιμὴ τῶν σιτηρῶν εἶχεν ἤδη ὑποβιβασθῆ.

Τὴν 26 Ἰουνίου, ὁ Ἀρλιώτης κατέλαβε τὴν θέσιν συντηρητοῦ τοῦ Ἐνεχειροδανιστηρίου, εἰς ἣν διέμεινεν ἄχρις 22 Ἰανουαρίου 1784. Οἱ συντηρηταὶ τοῦ καταστήματος ἐκείνου ἦσαν ἓξ τὸν ἀριθμὸν, τρεῖς ἐκ τῆς τάξεως τῶν εὐγενῶν καὶ τρεῖς ἐκ τῆς ἑτέρας τάξεως τῶν πολιτῶν.

Ἤδη ἀπὸ τῆς 9 Σεπτεμβρίου, ἐγένετο προφανὴς ἡ καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἀποτυχία τῆς ἐλαιοκαρπίας. Καθ' ὅλον δὲ τὸν μῆνα τοῦτον, καὶ τὸν ἑπόμενον Ὀκτώβριον, καθ' οὓς αἱ ἡμέραι ἦσαν μᾶλλον θεριναὶ, αἱ ἐλαῖαι κατέῤῥεον σωρηδὸν, τὸ δὲ μετὰ ταῦτα ἐπελθὸν ἀπροσδόκητον καὶ δριμύτατον ψῦχος συνεπλήρωσε τὴν καταστροφήν των. Ἕνεκα δὲ τῆς προώρου πτώσεως τοῦ καρποῦ, εἰσεκομίζετο εἰς τὴν πόλιν νέον ἔλαιον ἀπὸ τῆς πρώτης ἑβδομάδος τοῦ Νοεμβρίου.

Τῇ 10 Δεκεμβρίου, ἀνηγγέλθη ὁ ἐν Κεφαλληνίᾳ συμβὰς θάνατος τοῦ γενικοῦ προβλεπτοῦ Φόσκαρη προσβληθέντος ὑπὸ περιπνευμονίας.

Τὴν πρωΐαν τῆς 21 Ἰανουαρίου 1784, ἀπεβίωσεν ὁ μέγας πρωτοπαπᾶς Χαλικιόπουλος· ἐκηδεύθη δὲ τὸ ἑσπέρας, καὶ ἐνεταφιάσθη ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῆς Ὑ. Θ. Ἀντιβουνιωτίσσης. Ἀντ' αὐτοῦ ἐψηφίσθη, τῇ 11 Μαΐου, ὁ ἱερεὺς Δημήτριος Πετρετῆς.

Ἡ μεγάλη δριμύτης τοῦ ψύχους ἐξηκολούθει, καὶ τὸ ὕδωρ ἐπηγνύετο ἐν ταῖς λεκάναις καὶ ταῖς λαγήναις. Οὐδέποτε ἐνθυμῆτο ὁ Ἀρλιώτης ὅμοιον χειμῶνα· «ναὶ »μὲν καὶ ἄλλοτε, γράφει, ἐλάβομεν βροχὰς, ἀνέμους, »πάγους, ἀλλ' ἐφαίνοντο ἐκ διαλειμμάτων καὶ ἡμέραι »τινες εὔδιοι, ἐν ᾧ ἐφέτος οἱ σφοδρότατοι ἄνεμοι, αἱ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΔΗΞΟΥΡΙΟΥ

»ραγδαιόταται βροχαὶ, τὸ ἀνυπόφορον ψῦχος, οὐδ' ἐπὶ »μίαν ἡμέραν κατέπαυσαν, καὶ ἐν τῇ ἐξοχῇ οἱ ἄνθρω»ποι, οὐχὶ μόνον δὲν δύνανται νὰ συλλέξωσι τὸν καρ»πὸν, ἀλλ' οὔτε τῆς οἰκίας νὰ ἐξέλθωσιν.» Ὁ κακὸς οὗτος χειμὼν ἐπέφερε καὶ ζωολοιμίαν μεταξὺ τῶν ἀρνίων καὶ ἐριφίων, αἱ ἀμνάδες καὶ αἶγες ἐστεροῦντο γάλακτος, τὰ δὲ φυτὰ κατεκάησαν ὑπὸ τοῦ πάγους.

Τῇ 16 Φεβρουαρίου, κατέπλευσεν ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ Ἀνδρέου Κουερίνη ἐνετικὸς ςόλος, προερχόμενος ἐκ Βαρβαρίας· οἱ ἀφιχθέντες διηγοῦντο ὅτι οἱ τῆς Τύνιδος ἀπεποιήθησαν ν' ἀποδεχθῶσι τὸν τελούμενον αὐτοῖς ὑπὸ τῆς βενετικῆς πολιτείας φόρον, καὶ τὰ σὺν αὐτῷ δῶρα, ἀπαιτοῦντες ἀποζημίωσιν ἐξ 20,000 φλωρίων, διά τινα ἐμπορεύματα ἀνήκοντα εἰς αὐτοὺς καὶ ἐγκαταλειφθέντα, ὡς μεμολισμένα, ἐν Μελίτῃ, παρὰ τοῦ κομίζοντος αὐτὰ βενετικοῦ πλοίου. Ἐλέγετο, πρὸς τούτοις, ὅτι ἤθελον κηρύξει πόλεμον κατὰ τῆς Βενετίας, καὶ ὅτι συνέλαβον καί τινα πλοῖα.

Ἤδη ἀπὸ τῆς 17 Ἀπριλίου, διεδόθη ὅτι ἡ πανώλης ἐλυμαίνετο τὸ Σπάλατον, τῇ δὲ 14 Μαΐου, ἔγραφεν ὁ Ἀρλιώτης ὅτι ἡ Κέρκυρα περιεστοιχίζετο ὑπὸ τῆς κολλητικῆς ταύτης νόσου, ὅτι ἅπασα ἡ Δαλματία διετέλει μεμολισμένη, καὶ ὅτι, καθ' ἃ ἐλέγετο, εἶχεν ἐνσκήψει ἐν Ἰωαννίνοις, Πελοποννήσῳ, Ὕδρᾳ καὶ ἐν ταῖς νήσοις τοῦ Αἰγαίου· ἠγέρθη δὲ ὑπόνοια ὅτι ἐφάνησαν συμπτώματά τινα καὶ ἐν τῷ παρακειμένῳ νησιδίῳ τῶν Ὀθωνῶν· ἅπασαι δὲ αἱ ἀκταὶ τῆς νήσου αὐστηρῶς ἐφρουροῦντο ὑπὸ φυλάκων.

Κατὰ τὴν 13 Ἰουνίου, ὁ ἐνταῦθα ἀφιχθεὶς ἀρχιεπίσκοπος Ῥέοντος καὶ Πραστοῦ, Μακάριος Στάης, κυθήριος, ἐχειροτόνησεν ἐν Χωρεπισκόποις ἕνα διάκονον. Τῇ δὲ 17, ἀφίχθη ὁ ἔκτακτος γενικὸς προβλεπτὴς τῶν νήσων Νικόλαος Β'. ὁ τοῦπίκλην Μαρκ' Ἀντώνιος Ἐριτσος, τοῦ Ἁγίου Μαρτίνου, μετὰ τῆς συζύγου καὶ

δύο θυγατέρων, ὧν ἡ μία μεμνηστευμένη, γεννηθεὶς, ὡς σημειοῖ ὁ Ἀρλιώτης, τῇ 28 Αὐγούςου 1732, καὶ ἄγων τὸ 61 ἔτος τῆς ἡλικίας. Ἐτελέσθη ἡ ἐπίσημος αὐτοῦ εἴσοδος τῇ 2 Αὐγούστου, ἀπὸ δὲ τῶν πρώτων ἡμερῶν τῆς διοικήσεώς του ἐδείχθη εἷς τῶν καλητέρων προβλεπτῶν, καταδιώξας δραστηρίως καὶ αὐςηρῶς τοὺς πολλοὺς φυγοδίκους καὶ φαυλοβίους, οἵτινες ἐλεηλάτουν τὸν τόπον. Τὴν δὲ 15 Ἰουλίου, ἀφίχθη ὁ βενετὸς ναύαρχος Ἔμος μετὰ ἑπτὰ πολεμικῶν πλοίων, μεθ' ὧν ἔμελλε ν' ἀποπλεύσῃ κατὰ τῶν Τυνησαίων.

Περὶ τὰς ἀρχὰς Ὀκτωβρίου, κομισθέντων ἐξ Ἠπείρου βοῶν μεμολισμένων, ἡ ζωολοιμία μετεδόθη εἰς τὴν ἐξοχὴν, καὶ ἕνεκα τοῦ ἐπιφόβου χαρακτῆρος αὐτῆς, ἀπηγορεύθη ἐπί τινας ἡμέρας ἐν τῇ πόλει ἡ χρῆσις τοῦ κρέατος.

Τῇ 6 Νοεμβρίου, ὁ Ἀρλιώτης μετέβη, μετά τινος υἱοῦ του καὶ ἑτέρων οἰκείων, εἰς Χωρεπισκόπους, κατελθόντες δὲ εἰς τὴν θέσιν Σκάλισμα, εἰσῆλθον εἰς μονόξυλον καὶ ἀπηυθύνθησαν πρὸς ἀπάντησιν τοῦ διοικητοῦ τοῦ στόλου κόμητος Καρόλου Αὐρηλίου Οὐΐδμαν, ἀφιχθέντος τὸ προηγούμενον ἑσπέρας εἰς τὴν παραλίαν τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος. Ἐκεῖ ἅπαντες διέμειναν καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν πρὸς θήρευσιν, ὅτε δὲ περὶ τὴν δείλην ἔμελλον ν' ἀναχωρήσωσι, βλέπων ὁ Οὐΐδμαν πλοῖον ἐρχόμενον ἐκ Βενετίας, ἀπέστειλε τὴν λέμβον του, ὅπως παραλάβῃ τὰς εἰς αὐτὸν ἀπευθυνομένας ἐπιστολάς· κατὰ ἀτυχῆ δὲ σύμπτωσιν, μεταξὺ τῶν ἄλλων ἀγγελιῶν, ἔλαβε καὶ τὴν τοῦ θανάτου τῆς μητρὸς αὐτοῦ, ὅπερ σφόδρα τὸν κατελύπησεν· ἐπιβὰς δὲ ἐπὶ τοῦ πλοίου του, εἰσέπλευσεν εἰς τὸν λιμένα τοῦ Γουβίου, ἔνθα ἐστάθμευεν ὁ βενετικὸς στόλος, ὁ δὲ Ἀρλιώτης ἐπανῆλθεν ἐν Χωρεπισκόποις, ἔνθα, μετά τινας ἡμέρας, ἐφιλοξένησε τὸν μετὰ τῆς ἀκολουθίας του ἐπισκεφθέντα αὐτὸν Οὐΐδμαν.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

Οἱ πρῶτοι μῆνες τοῦ ἔτους 1785 ὑπῆρξαν ἀτυχεῖς διὰ τὴν ἐξοχὴν, διότι ἕνεκεν τοῦ ὑπερβολικοῦ ψύχους εἶχον ἐνσκήψει πολλαὶ ἀσθένειαι· αἱ ἄμπελοι μόλις περὶ τὰ τέλη Μαρτίου ἐβλάστησαν, αἱ δὲ ἐλαῖαι ἐβράδυναν ν' ἀνθήσωσι μέχρι μεσοῦντος Μαΐου. Τὸ θέρος ὅμως ἐπέφερε βελτίωσιν εἰς τὴν ὑγιεινὴν κατάστασιν τῶν χωρικῶν, καὶ παρέσχεν ἄφθονον συγκομιδὴν δημητριακῶν καρπῶν καὶ ὀσπρίων.

Τῇ 1 Μαΐου, ὁ Ἀρλιώτης μετά τινων συγγενῶν καὶ φίλων ἀπῆλθεν εἰς Βουθρωτὸν, καὶ ἅπαντες διερχόμενοι τὸν ποταμὸν διά τινος μικρᾶς πλωτῆς σχεδίας, εἰσῆλθον εἰς τὸ φρούριον. Ἐσυμποσίασαν δὲ μετὰ τοῦ διοικητοῦ τοῦ τόπου καὶ τοῦ ἐκεῖ ἐφημερεύοντος ἱερέως ἐν τῇ νεοδμήτῳ οἰκίᾳ τοῦ κόμ. Σπυρίδωνος Γονέμη.

Κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ Ἰουνίου, συνελήφθησαν διάφοροι τῆς ἀγορᾶς φαυλόβιοι καὶ φυγόπονοι, καὶ κατετάχθησαν ὡς ναῦται εἰς τὰ πλοῖα, ἅτινα ἔμελλον ν' ἀπέλθωσι πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ ὑπὸ τοῦ Ἔμου διοικουμένου στόλου. Τὸ δὲ ἑσπέρας τῆς 24, ἀπέπλευσεν ὁ Κουερίνης, μετὰ δύο φρεγατῶν, διευθυνόμενος, ὡς ἐλέγετο, εἰς Μελίτην. Εἶχον δὲ πρὸ ἡμερῶν παρουσιασθῆ, εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ κόλπου τῆς Βενετίας διάφορα πειρατικὰ πλοῖα.

Τὴν 15 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἀνεχώρησε διὰ τὴν Κύπρον ὁ ἀδελφὸς τοῦ Ἀρλιώτη, ὅστις ἔγραψε μετὰ ταῦτα δύο ἐπιστολὰς, ὑπὸ ἡμερομηνίαν, τὴν μὲν 7 Σεπτεμβρίου, τὴν δὲ 25 Ὀκτωβρίου, δίδων εἰδήσεις τινὰς περὶ τῆς καταστάσεως τῶν Ἁγίων τόπων, τοὺς ὁποίους περιηγήθη, καὶ τῆς ἐκεῖ ἀξίας τῶν σιτηρῶν. Ἐπανῆλθε δὲ τὴν 29 Ἰουνίου τοῦ ἑπομένου ἔτους, κομίζων, σὺν τοῖς ἄλλοις, καὶ εἰκόνα παριστάνουσαν τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Τάφου.

Περὶ τὰ τέλη Αὐγούστου ἀνηγγέλθη ὅτι ἐν Δαλμα

τίᾳ ἠκολούθησαν ἐχθροπραξίαι μεταξὺ Χριστιανῶν καὶ Τούρκων, ἕνεκα τῆς εἰς Παστροβικίον εἰσβολῆς τοῦ πασᾶ τῆς Σκόδρας, καὶ ὅτι ἀπόσπασμα τοῦ βενετικοῦ στρατοῦ συνεπλάκη πρὸς ὑπεράσπισιν φρουρίου τινος μετὰ τούρκων στρατιωτῶν. Καὶ ἐν τῇ πλησιοχώρῳ Ἀλβανίᾳ ὑπῆρχον ταραχαὶ, ἐλέγετο δὲ, ὅτι τὸ πλεῖστον τῶν Ἀλβανῶν ἀπὸ Δρυμάδων ἄχρις Ἁγίων Σαράντα εἶχον συνέλθη ἐν Νιβίτσῃ, ὅπως ἀντιπαραταχθῶσιν εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ Ἀλῆ πασᾶ ἐπιχειρηθεῖσαν κατὰ τῆς χώρας αὐτῶν ἐπιδρομήν.

Καὶ τὸ ἑπόμενον ἔτος 1786, παρουσιάσθη ὑπὸ οὐχὶ αἰσίους οἰωνούς· οἱ καιροὶ ἐκώλυον τὴν καλλιέργειαν τῆς γῆς, ἐπεκράτει δὲ ζωολοιμία, ἐξολοθρεύουσα πρὸ πάντων τὰ μικρὰ ἀρνία. Τὴν πρωΐαν τῆς 4 Ἀπριλίου, ἅπαντα τὰ φύλλα τῶν δένδρων καὶ τῶν ἄλλων φυτῶν εὑρέθησαν ἐπίπαστα ὑπὸ λεπτοτάτης ἐρυθροειδοῦς κόνεως, ἥτις φαίνεται ὅτι ἦτο μεμιγμένη μετὰ τῆς πεσούσης τὴν προηγουμένην νύκτα λεπτῆς βροχῆς. Γράφει δὲ ὁ Ἀρλιώτης, ὅτι ὅμοιον φαινόμενον εἶχε παρατηρήσει κατὰ τὰς ἀρχὰς Μαΐου τοῦ ἔτους 1744 ἢ 1745. Καὶ τότε, τὰ φύλλα τῶν φυτῶν, μάλιστα τῶν κυάμων, παρουσιάσθησαν πρωΐαν τινα κεκαλυμμένα ὑπὸ ὁμοίας καὶ μᾶλλον ἐρυθρᾶς κόνεως.

Περὶ μεσημβρίαν τῆς 21, σφοδρότατος βόρειος ἄνεμος τοσοῦτον ἐδεινώθη, ὥστε ἤχουν οἱ κώδωνες τῶν ἐκκλησιῶν· μεγίστην δὲ ζημίαν ἐπέφερεν εἰς τὴν ἐξοχήν.

Τὴν 19 Μαΐου, ἐπεσκέφθη τὸν Ἀρλιώτην ὁ ἐκ τῆς νήσου Ῥόδου ἱερομόναχος καὶ πρωτοσύγγελος τοῦ Σιναϊτικοῦ ὄρους Παχώμιος Ψερῆς, ὅστις καὶ ἀκολούθως, κατὰ τὸν Ἰούνιον μῆνα τοῦ 1788, διερχόμενος ἐκ Χωρεπισκόπων ἐπανεῖδε τὸν Ἀρλιώτην. Κατὰ τὰς δύο ταύταις ἐπισκέψεις τῷ διηγήθη, ὅτι τὸ μοναστήριον ἐκεῖνο εἶχε πεντακοσίους περίπου μοναχούς· ὅτι εἶχε

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

εἰσοδήματα καὶ μετόχια εἰς διάφορα μέρη τῆς Ἀνατολῆς, ἰδίως δὲ εἰς Δαμασκὸν, εἰς Συρίαν καὶ εἰς τὴν Μικρὰν Ἀσίαν· ὅτι ὅμως ἔκειτο ἐπὶ ἐρήμου ὄρους, ἐν ἀγόνῳ καὶ ἀμμώδῃ χώρᾳ, κατεχομένῃ ὑπὸ τῶν Ἀράβων. Τέσσαρες ἦσαν αἱ φυλαὶ τούτων, συμποσουμένων εἰς 14,000 ἀνδρῶν, πρὸς ἕκαστον τῶν ὁποίων τὸ μοναστήριον ὤφειλε νὰ συνεισφέρῃ ἐτησίως ἓν φέσιον, ἓν ζεῦγος ὑποδημάτων, καὶ πέντε τάλληρα, ἀποτελοῦντα ἐν συνόλῳ 70,000 τάλληρα. Ἑκάστη τῶν τεσσάρων φυλῶν ἐξήσκει ἐπὶ τοῦ μοναστηρίου δικαίωμα κυριαρχίας ἐπὶ μίαν ἐκ περιτροπῆς τριμηνίαν, ὁ δὲ ἀρχηγὸς αὐτῆς εἰσέπραττε καθημερινῶς ἑπτὰ ἄρτους δι' ἕκαστον ἄτομον, τοῦτέστιν 24,500 ἄρτους, οἵτινες ὅμως ἦσαν ἐκ διπύρου, μικροὶ, καὶ ἐκ διαφόρων ἀλεύρων. Ἀνὰ ἑπταετίαν, αἱ θύραι τοῦ μοναστηρίου ἠνοίγοντο, ἅπαντες δὲ οἱ Ἄραβες, εἰσήρχοντο καὶ διέμενον ἐπὶ ὁλόκληρον μῆνα, τρώγοντες καὶ πίνοντες κατὰ κόρον. Ἀπέναντι τοιούτων ἀμοιβῶν ὑπερησπίζοντο τὸ μοναστήριον, ὡς ἴδιον κτῆμα, κατὰ τῶν ἐπιδρομῶν τῶν ἄλλων Ἀράβων. Τὸ μοναστήριον ἀπελάμβανεν ἄλλοτε εἶδος τι προνομίου συνισταμένου εἰς τέσσαρα περίπου τοῖς ἑκατὸν, ἐπὶ τῶν εἰσκομιζομένων εἰς τὸ Κάϊρον σιτηρῶν καὶ ὀσπρίων, ἀλλὰ τῆς ἀπολαβῆς ταύτης ἐβιάσθη νὰ στερηθῇ, παραχωροῦν αὐτὴν εἰς ὀρδὴν Γιανιτσάρων, λόγῳ ὑπερασπίσεως, καθ' ἣν ἐποχὴν βέης τις ἐπεχείρησεν ἐκστρατείαν πρὸς καταστροφὴν τοῦ μοναστηρίου, καὶ τῶν φρουρούντων αὐτὸ Ἀράβων, διότι οὗτοι εἶχον λῃστεύσει ἐμπορεύματά τινα προερχόμενα ἐκ τῶν Ἰνδιῶν καὶ ἐκφορτωθέντα εἴς τινα λιμένα τῆς Πετραίας Ἀραβίας. Οἱ τῶν τεσσάρων ἐκείνων φυλῶν Ἄραβες, οὐδένα ἄλλον πόρον ζωῆς εἶχον ἐκτὸς τῆς συνεισφορᾶς τοῦ μοναστηρίου, καὶ τοῦ ἀγωγίου τῶν καμήλων αὐτῶν, διὰ τὴν ἀπὸ Ἰνδιῶν εἰς Κάϊρον μετακόμισιν τῶν ἐμπορευ-

μάτων. Ὁ ἱερομόναχος ἔλεγεν, ὅτι ἡ μεταξὺ Καΐρου καὶ τοῦ Σιναϊτικοῦ ὄρους ἀπόστασις, ἐν χώρᾳ ἀμμώδει καὶ ἐρήμῳ, εἶναι δωδεκαήμερος· ὅτι ὑπῆρχον ἐντὸς τοῦ μοναστηρίου διάφοροι κῆποι, ἕτεροι δὲ ἄλλοι εὑρίσκοντο ἐκτὸς αὐτοῦ, ἀλλ' οὗτοι ἐκαλλιεργοῦντο μὲν ὑπὸ τῶν μοναχῶν, κατείχοντο ὅμως ὑπὸ τῶν Ἀράβων. Παρεῖχον οἱ κῆποι οὗτοι ὡραῖα ἀπίδια, ἅτινα ἀπεστέλλοντο εἰς τὸν Σουλτάνον. Οἱ μοναχοὶ ἐφόρουν ὁμοιόμορφον ἱματισμὸν, ἄνευ διακρίσεως, κατέλυον μόνον τυρίον, ταριχευμένους ἰχθεῖς, ὄσπρια καὶ λάχανα, ἀπηγορεύετο δὲ αὐτοῖς νὰ μαγειρεύωσιν ἢ νὰ ἐσθίωσιν ἐν τοῖς ἰδιαιτέροις κελλίοις. Οἱ Ἄραβες δὲν εἶχον μόνιμον διαμονήν· περιεφέροντο ἔνθεν κἀκεῖθεν, διὰ ν' ἀλλάξωσιν, ὡς ἔλεγον, ἀέρα, ἐστεροῦντο ποιμνίων, ἐξαιρουμένων ὀλίγων αἰγῶν, μολονότι δὲ εἶχον κεκρυμμένα τινὰ φρέατα, ὑπέφερον ἔλλειψιν ὕδατος. Καὶ ἐντὸς τοῦ μοναστηρίου ὑπῆρχον φρέατα, χρησιμεύοντα πρὸς πόσιν, καὶ ἄρδευσιν τῶν κήπων. Τὸ ὑπὸ τοῦ Μωάμεθ χορηγηθὲν εἰς τοὺς μοναχοὺς δίπλωμα, δι' οὗ ἀπενέμοντο αὐτοῖς προνόμια τινὰ, ἐπισφραγισμένον διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῆς ἰδίας αὐτοῦ χειρὸς ἐμβαμμένης ἐν μελάνῃ, ἀφῃρέθη ἄλλοτε ὑπὸ τοῦ σουλτάνου τῆς Αἰγύπτου Σελὶμ, ὅστις ἐθεώρει αὐτὸ ὡς ἱερὸν κειμήλιον, ἀφήσαντος ὅμως ἐπίσημον ἀντίγραφον, μετὰ ἑτέρου διπλώματος. Οἱ κυριώτεροι πόροι τοῦ μοναστηρίου ἐπήγαζον ἐκ τοῦ ἐν Καΐρῳ μετοχίου αὐτοῦ· δυνάμει δὲ τῶν παραχωρηθέντων προνομίων, τὸ μοναστήριον δὲν ἐτέλει φόρους διὰ τὰ πρὸς χρῆσιν αὐτοῦ ἀναγκαῖα εἴδη, ἐδικαιοῦτο δὲ ν' ἀνεγείρῃ ἐκκλησίας ἐν οἱαδήποτε χώρᾳ τῆς τουρκικῆς ἐπικρατείας. Ταῦτα, μετὰ ἄλλων μικροτέρων λεπτομεριῶν, ὁ ἱερομόναχος διηγήθη εἰς τὸν Ἀρλιώτην, ὅστις ἐπιμελῶς τὰ κατέγραψεν.

Τῇ 16 Σεπτεμβρίου, χωρικός τις ἐν Χωρεπισκόποις

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ἀπέκτεινεν τέρακα ἐκ τῶν γυμνασμένων εἰς τὴν θήραν. Εἰς ἕκαστον πόδα εἶχεν ἐξ ἐρυθροῦ ἐρίου χρυσοκέντητον περικνημίδα, μετὰ στενῆς ταινίας ἀφ' ἧς ἐκρέματο κωδωνίσκος. Πιθανῶς, προσθέτει ὁ Ἀρλιώτης, ἀνῆκεν εἴς τινα πλούσιον τοῦρκον τῆς ἀπέναντι Ἠπείρου. Ἀπό τινων ἡμερῶν περιέπτατο ἐπὶ τοῦ χωρίου ἐκείνου, αἱ δὲ γυναῖκες ἠπόρουν καὶ ἐθαύμαζον εἰς τὸ ἄκουσμα τοῦ ἐναερίου ἤχου τῶν κωδωνίσκων.

Ἀπὸ ἐσχάτων Ὀκτωβρίου, ἤρχισαν οἱ χωρικοὶ νὰ στερῶνται ἐλαίου, διότι ἐπ' ἐλπίδι ἐσοδίας εἶχον κατὰ τοὺς προηγουμένους μῆνας πωλήσει ὅσον εἶχον· ἀλλ' ὁ καρπὸς ἐφθάρη τοσοῦτον, ὥστε περὶ τὰ μέσα Νοεμβρίου, 12 μουζούρια αὐτοῦ μόλις ἔδιδον 3 1[2 μίλτρα ἀκαθάρτου ἐλαίου.

Τὴν νύκτα τῆς 13 Δεκεμβρίου, ἐνεπρήσθη κλίβανός τις, ἐντὸς τοῦ παλαιοῦ φρουρίου, ὅπερ προὐξένησεν ἀπερίγραπτον φόβον καὶ ταραχήν· μεθ' ὅλης τῆς βροχῆς καὶ τοῦ κακοῦ καιροῦ, μετέβη ὁ γενικὸς προβλεπτής, ἔδραμον δὲ οὐχὶ μόνον οἱ στρατιῶται, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ οἱ ἐν ταῖς φυλακαῖς κατάδικοι, πρὸς ἀπόσβεσιν τῶν φλογῶν, οἱ δὲ κατοικοῦντες εἰς τὰς πλησίον οἰκίας κατελήφθησαν ὑπὸ τοσούτου τρόμου, ὥστε ἤθελον νὰ φύγωσι καὶ ἐκ τοῦ φρουρίου.

Τῇ 22 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς, διωρίσθη ἐκ νέου ὁ Ἀρλιώτης συντηρητὴς τοῦ Ἐνεχειροδανιστηρίου. Τῇ δὲ 24, ἐτροπολογήθησαν δικαιώματα τινα τοῦ Συμβουλίου, ὡς πρὸς τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ἀγοραίων τιμῶν τῶν ἐδωδίμων, καὶ τὴν θέσιν γραμματέως τοῦ ὑγειονομείου, ἥτις ἀφῃρέθη ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου. Κατηργήθησαν, πρὸς τούτοις, καὶ αἱ δημόσιαι σιταποθῆκαι, τὸ δὲ ἐνυπάρχον ἐν αὐταῖς χρηματικὸν, ὅπερ κατὰ μέγα μέρος εἶχεν ἤδη σπαταληθῆ, κατετέθη ἐν τῷ Ἐνεχειροδανιστηρίῳ. Οἱ ἔμποροι ἀνεδέχθησαν τὴν προμήθειαν τῶν σιτηρῶν, ἄνευ ὅμως οὐδεμιᾶς

ῥητῆς εὐθύνης. Ἐλέγετο δὲ, ὅτι ἡ κυβέρνησις εἶχεν ἐναποταμιεύσει εἴς τινα δωμάτια τῶν δημοσίων ἀποθηκῶν ἓν ἑκατομμύριον διπύρου, διὰ τὰς ἐνδεχομένας ἐλλείψεις· τὰ ἕτερα δωμάτια ἐμισθώθησαν πρὸς τοὺς ἀναδεχθέντας τὴν προμήθειαν τῶν σιτηρῶν ἐμπόρους.

Τὸ ψῦχος καὶ κατὰ τὸν χειμῶνα τοῦτον ἔφθασεν εἰς βαθμὸν ὑπερβολικὸν, καὶ ἐξηκολούθησεν ἡ δρυμίτης αὐτοῦ καθ' ὅλους τοὺς λοιποὺς μῆνας καὶ τοὺς δύο πρώτους τοῦ ἑπομένου ἔτους. Εἶχε δὲ φθάσει εἰς τοιοῦτον ἔπακρον, ὥστε αἱ γυναῖκες ἐν τῇ ἐξοχῇ ἠναγκάζοντο νὰ θέτωσι παρὰ τὸ πῦρ τὸ ἐν ταῖς λαγήναις πεπηγμένον ὕδωρ διὰ νὰ διαλύεται. Καὶ τὰ φυτὰ ἐν γένει ἐβλάφθησαν καιρίως.

Ἀπὸ πρώτης Φεβρουαρίου τοῦ 1787, οἱ ἀρτοποιοὶ ἤρχισαν νὰ κατασκευάζωσιν ἄρτον, ἄνευ τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ ν' ἀγοράζωσιν παρὰ τῆς κυβερνήσεως τὸν ἀναγκαῖον σῖτον, ἢ νὰ πληρόνωσι πρὸς αὐτὴν φόρον· ὁ δὲ ἄρτος ἦτο ὀλίγον τι μεγαλήτερος τοῦ μέχρι τῆς ἡμέρας ἐκείνης πωλουμένου.

Τὴν νύκτα τῆς 23 Μαρτίου, φυγόδικοί τινες ἐπετέθησαν κατὰ τοῦ ἐν τῇ παραλίᾳ τῆς κώμης Στρογγυλῆς κειμένου μοναστηρίου τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τῶν περιστερῶν, ὅπερ ἦτο ἰδιοκτησία καὶ διαμονὴ τοῦ ἱερομονάχου Παρθενίου Θεοτόκη· ἀφήρπασαν ἅπαντα τὰ ἀργυρᾶ σκεύη καὶ ὅ,τι ἄλλο εὗρον, ὡς ἐπίσης καὶ ὅπλα τινὰ ἀξίας 200 φλωρίων· ἐτραυμάτισαν, πρὸς τούτοις, τὸν ἱερομόναχον, ἄνδρα ἐνάρετον καὶ παραδειγματικῆς διαγωγῆς, καὶ ἕτερον μοναχὸν συμβοηθὸν αὐτοῦ. «Ἀποτελέσματα ταῦτα, γράφει ὁ Ἀρλιώτης, τῆς πρὸς »τοὺς φυγοδίκους ἀνοχῆς τῆς κυβερνήσεως, ἥτις, ἂν »καὶ πολλοὺς πέρισυ συνέλαβεν, ἐνόχους κακουργημά»των, οὐκ ὀλίγους μετὰ ταῦτα εὐκόλως ἀπέλυσε.» Τὴν 26, κατέπλευσε μετὰ τοῦ στόλου ὁ ναύαρχος Ἔμος, ὅστις τὴν 31, ἀπεβιβάσθη καὶ ἐπεσκέφθη τὸν γενικὸν

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΔΗΞΟΥΡΙΟΥ

προβλεπτὴν Ἔριτσον, μεθ' οὗ ἔλαβε μακρὰν συνδιάσκεψιν. Τὴν δὲ 5 Μαΐου, μετὰ τὸ συμπόσιον τὸ δοθὲν παρ' αὐτοῦ τοῦ ναυάρχου εἰς τὸν προβλεπτὴν, ἐξετελέσθη ὑπὸ τῶν δύο παρὰ τῇ ναυαρχίδι ἠγκυροβολημένων κανονοφόρων καὶ τῶν ἑτέρων πολεμικῶν πλοίων πλαστὴ ἔφοδος, κατὰ τοῦ νησιδίου τοῦ Βίδου, καθ' οὗ ἐρρίφθησαν πολλαὶ βόμβαι, σφαῖραι καὶ μίδροι.

Κατὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας, ἁλιεῖς τινες περουλαδῖται, βλέποντες ἐπιπλέοντα ἄπνουν παμμέγεθες κῆτος, τὸ ἔσυρον ἄχρι τῆς παραλίας τοῦ Σιδαρίου, ἔνθα τὸ κατέκοψαν, καὶ ἀναβράσαντες τὰ τεμάχια τοῦ κρέατος αὐτοῦ ἐξήγαγον, ὡς ἔλεγον, τεσσαράκοντα περίπου ξέστας ἐλαίου, ὅπερ ἐκαίετο κάλλιστα ἐν τοῖς λύχνοις. Τὰ ὀστέα αὐτοῦ ἦσαν ὀγκωδέστατα, ἐξ ὧν, τῇ 26, ἐκόμισαν τινὰ εἰς τὴν πόλιν, τὰ κατέθεσαν ἐντὸς οἰκίσκου, καὶ τὰ ἐδείκνυον εἰς τοὺς περιέργους, ἀντὶ εὐτελοῦς τιμῆς.

Τῇ 13 Ἰουλίου, ἀφίχθη τουρκικὸς στολίσκος, συγκείμενος ἐκ τριῶν καραβέλλων καὶ ἑτέρων τριῶν μικροτέρων πλοίων, διοικούμενος ὑπὸ τοῦ Ἰσμαὴλ πασᾶ τῆς Εὐβοίας καὶ ἀποστελλόμενος, ὡς ἐλέγετο, κατὰ τοῦ πασᾶ τῆς Σκόδρας. Ὁ ναύαρχος Ἔμος, ὅστις εἶχεν ἀποπλεύσει τὴν 15 Ἰουνίου, ἐπανῆλθε παρακολουθῶν τὸν τουρκικὸν στολίσκον, πρὸς ἐπιτήρησιν τῶν ἐνταῦθα κινημάτων αὐτοῦ.

Τὴν νύκτα τῆς 6 Δεκεμβρίου, ἀπεβίωσεν ὁ γενικὸς προβλεπτὴς Ἔριτσος, προσβληθεὶς ἀπὸ μηνὸς ὑπὸ δύο ἀλλεπαλλήλων κρουσμάτων ἀποπληξίας. Λίαν ζηλωτὴς τῶν δημοσίων συμφερόντων, πρόθυμος νὰ πράξῃ ὑπὲρ τῶν κατοίκων πᾶν ὅ,τι ἠδύνατο ἀγαθὸν, ἐδιοίκησε, γράφει ὁ Ἀρλιώτης, ἄριστα τὸν τόπον· ἀνὴρ χρηστὸς καὶ ἀκέραιος, οὐδὲν ἐδέχετο δῶρον· τὸ ἑσπέρας τῆς 7 ἐκηδεύθη, ὡς εἶχε διατάξει, ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐπισημότητος, καὶ ἐνεταφιάσθη ἐν τῇ μητροπόλει τῶν

λατίνων. Τὸ φρούριον καὶ τὰ πλοῖα ἀπέδοκαν αὐτῷ τὰς εἰς τὸν βαθμόν του προσηκούσας τιμάς.

Ἂν καὶ περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους 1788, ὡς συνέβη καὶ κατὰ τὸ προηγούμενον, τὸ ψῦχος ἦτο ἔκτακτον, καὶ πολλὴν βλάβην ἐπέφερεν εἰς τὰς ἐλαίας, οὐχ ἧττον ἐγένετο μεγάλη ποσότης ἐλαίου, ἀρίστης ποιότητος. Αἱ λειμονέαι ὅμως καὶ πορτοκαλλέαι ὑπέστησαν μεγίστην βλάβην, ὁ δὲ καρπὸς αὐτῶν ἔπιπτε κατὰ γῆς κατάξηρος καὶ σεσηπωμένος· ἐπίσης καὶ ἡ κριθὴς κατεξηράνθη μόλις εἶχε βλαστήσει.

Τῇ 13 Φεβρουαρίου, Κυριακὴ τοῦ Ἀσώτου, ἐτελέσθη μεγαλοπρεπὴς ἱπποδρομία, μεταξὺ κερκυραίων καὶ βενετῶν εὐγενῶν καὶ ἀξιωματικῶν. Ἀγωνοδίκης ἦτο ὁ προβλεπτὴς τοῦ στόλου Κουερίνης, ἐφρουρῆτο δὲ τὸ ἱπποδρόμιον ὑπὸ ἐφίππων στρατιωτῶν. Τὸ βραβεῖον, ὅπερ συνίστατο εἰς μικρὰν εἰκόνα τῆς συζύγου τοῦ Κουερίνη, ἐκέρδισεν ὁ κερκυραῖος λοχαγὸς Βίλλας.

Ἀπὸ μεσοῦντος τοῦ μηνὸς τούτου ἐπεκράτει μεγάλη ἐν τῇ ἀγορᾷ ἔλλειψις κρεάτων καὶ τροφίμων.

Γράφει ὁ Ἀρλιώτης, ὑπὸ ἡμερομηνίαν 4 Μαρτίου, ὅτι, καθ' ἃς ἔλαβε πληροφορίας παρὰ τοῦ ἐν Βενετίᾳ διατρίβοντος φίλου του Χ. Κατρινά, ὁ μεγαλέμπορος ἰσραηλίτης Βιβάντες, διὰ ῥαδιουργίας καὶ δωροδοκίας εἶχε κατορθώσει νὰ λάβῃ εἰς μίσθωσιν ἐπὶ διετίαν, καὶ ἀντὶ ἐτησίου συνεισφορᾶς εἴκοσι χιλιάδων φλωρίων, τὸν φόρον τῆς δεκατίας καὶ τοὺς τελωνιακοὺς δασμούς. Ὁ Κατρινᾶς εἶχε προσφέρει εἴκοσι χιλιάδας καὶ πεντακόσια φλωρία, ἀνὰ ἔτος, διετείνετο δὲ ὅτι, καὶ ἀπέναντι τοιαύτης συνεισφορᾶς, τὸ ἐν διαστήματι δέκα ἐτῶν κέρδος τοῦ μισθωτοῦ ἤθελεν εἶσθαι οὐχὶ ἔλασσον τῶν ἑξήκοντα χιλιάδων φλωρίων.

Ὁ ἐνταῦθα ἐλλιμενισθεὶς τουρκικὸς στολίσκος διετέλει ἐν πλήρει ἀναρχίᾳ, τοῦθ' ὅπερ ἔπεισε καὶ τὸν βενετὸν ναύαρχον νὰ μὴ δώσῃ οὐδεμίαν προσοχὴν εἰς τὰ κινή-

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ματα αὐτοῦ. Ἤδη ἀφ' ἧς ἐποχῆς παρέπλεε παρὰ τῷ Δυῤῥαχίῳ καὶ τῷ Δουλκινίῳ, μέγα μέρος τῶν πλοίων εἶχε λειποτακτήσει, ἐκ δὲ τῶν προσωρμισθέντων ἐνταῦθα ἓν μὲν ἀπέδρα, τὰ δὲ ἕτερα ἐδιοικοῦντο κατὰ τὸ δοκοῦν τῶν ναυτῶν, ὥστε καὶ αὐτὸ τὸ πλήρωμα τοῦ πλοίου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου εὑρίσκετο ὁ πασᾶς, οὐδεμίαν ἀκρόασιν ἔδιδεν εἰς τὰς διαταγάς του. Μέχρι δὲ τῆς 10 Μαρτίου, τρὶς ἐπειράθη ν' ἀποπλεύσῃ, ἀλλ' ἕνεκα τοῦ ἐναντίου ἀνέμου καὶ τῆς ἀταξίας τῶν ναυτῶν ἠναγκάζετο νὰ ἐπιστρέφῃ.

Τὸ ἑσπέρας τῆς 22 Μαρτίου, ὁ ἐξ Ἀποκόρου τοῦ Ξερομέρου ἱερομόναχος Χρύσανθος Πολίτης ὑπῆγεν εἰς τὴν ἐν Χωρεπισκόποις οἰκίαν τοῦ Ἀρλιώτη, ἵνα διανυκτερεύσῃ. Ἦτο ἡγούμενος τοῦ ἐν τοῖς Μετεώροις παρὰ τῇ μικρᾷ χώρᾳ τῶν Σταγῶν, τῇ ὑπὸ τῶν Τούρκων καλουμένῃ Καλαμπάκα, μεγάλου μοναστηρίου τῆς Μεταμορφώσεως. Διηγήθη εἰς τὸν Ἀρλιώτην, ὅτι πέριξ τοῦ μεγάλου ὑπῆρχον ἑπτὰ μικρότερα καὶ ὑποτελῆ εἰς αὐτὸ μοναστήρια, ἅπαντα οἰκοδομημένα ἐπὶ ὑψηλῶν καὶ ἀποκρήμνων ὀροπεδίων· ἕκαστον δὲ μοναστήριον εἶχε καὶ παρακειμένην ἐκκλησίαν. Οἱ πορευόμενοι εἰς αὐτὰ ἀνέβαινον δι' ἀντισηκοτῶν ξυλίνων κλιμάκων, οἱ δὲ φοβούμενοι τοιοῦτον εἶδος ἀνόδου, ἀνεσύροντο ἐντὸς σχοινιοπλέκτου δεικτύου.

Τοῦ τόπου ὅλου πετρώδους ὄντος, δὲν ὑπῆρχον ὀπωροφόρα δένδρα, ἀλλὰ μόνον ὀλίγα χόρτα· δὲν ἐστερεῖτο ὅμως ὕδατος, ὅπερ συνήγετο ἐντὸς μεγάλων δεξαμενῶν. Τὸ ἀπὸ τῶν ὑπωρειῶν τοῦ ὄρους ὕψος τοῦ μεγάλου μοναστηρίου ὑπελογίζετο περὶ τὰς 50—55 ὀργυιᾶς· κατῴκουν δὲ ἐν αὐτῷ πολλοὶ μοναχοί, καὶ οἱ ἐπὶ ἀμελείᾳ καὶ καταχρήσει ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου περιορισθέντες ἀρχιερεῖς τῶν ἐπαρχιῶν τῆς Ρουμελίας. Οἱ μοναχοὶ δὲν καρέλυον εἰμὴ ὠά, τυρίον, ἰχθεῖς, ὄσπρια καὶ χόρτα· ἐνίοτε ὅμως ἔσφαττον ἀρνία καὶ πρόβατα, πρὸς χρῆσιν τῶν περιορισθέντων ἀρχιερέων καὶ τῶν τυχόντων ξένων περιηγητῶν. Διὰ τὴν συντήρησιν ἑκάστου ἐξορίστου, τὸ πατριαρχεῖον συνισέφερεν ἐτησίως ἑκατὸν πεντήκοντα γρόσια. Τὰ εἰς τὰ εἰρημένα μοναστήρια ὑποτελῆ χωρία ἦσαν περίπου τριάκοντα ἑπτά, ἐξ αὐτῶν δὲ οἱ μοναχοὶ ἐπορίζοντο τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαῖα. Εἶχον πολυάριθμα ποίμνια προβάτων, καὶ ἀγέλας βοῶν καὶ ἀξιολόγων ἵππων. Συνεισέφερον ἐτησίως, πρὸς τὸν σουλτάνον, δεκατρία *πουγγία*, ἐκ 500 γροσίων ἕκαστον, ἰσοδυναμοῦντα πρὸς χίλια τριακόσια περίπου φλωρία, καὶ τριάκοντα περίπου γρόσια κατ' ἔτος, πρὸς τινα ἰδιαίτερον αὐτῶν Σπαχήν· ἐτέλουν, πρὸς τούτοις, καὶ *χαράτζιον*, ἐκ τριακοσίων *χαρτίων*, ὡς αὐτοὶ τὰ ἀπεκάλουν, τὰ μὲν ἑκατὸν ἐκ δώδεκα γροσίων, τὰ δὲ διακόσια ἐκ πέντε ἥμισυ γροσίων ἕκαστον. Εἶχον δὲ καὶ ἕτερα ἐκ τεσσάρων γροσίων *χαρτία*, χρησιμεύοντα διὰ τὴν κατωτέραν τάξιν τοῦ λαοῦ. Ἀπήλαυον τοῦ προνομίου νὰ ἔχωσι τέσσαρας ἢ πέντε καμήλους, ἐν ᾧ ἀπηγορεύετο εἰς τοὺς λοιποὺς Ἕλληνας ἡ κατοχὴ τοιούτων κτηνῶν. Τὸ μέγα μοναστήριον ᾠκοδομήθη ὑπὸ τῶν ἁγίων Ἀθανασίου καὶ Ἰωάσαφ, οἵτινες ἦσαν κύριοι τῶν Τρικάλων καὶ τῶν Ἰωαννίνων, μέχρι τῆς ἁλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως, μεθ' ἣν, παραδόσαντες τὰς πόλεις ἐκείνας εἰς τοὺς Τούρκους, ἔλαβον παρ' αὐτῶν ὡς προνόμιον τὴν κυριαρχίαν τῶν Μετεώρων καὶ τῶν ὑποκειμένων χωρίων.

Τῇ 11 Ἀπριλίου, ἀφίχθη ὁ νέος γενικὸς προβλεπτὴς Φραγκίσκος Φαλιὲρ, ἡ δὲ ἐπίσημος αὐτοῦ εἴσοδος ἐτελέσθη τῇ 21 Μαΐου.

Κατὰ τὴν 5 Ἰουλίου, ἑβραῖός τις προσέβαλεν ἀνοικείως τὸν ἱερομόναχον Νικόδημον, ἄνδρα χρηστοηθέστατον καὶ τοσοῦτον φιλελεήμονα, ὥστε περιεφέρετο ἐπαιτῶν, ἵνα διανείμῃ τὸν συναχθέντα ὀβολὸν εἰς

ΓΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

τοὺς πένητας καὶ τοὺς φυλακισμένους. Ὁ λαὸς ὅστις τὰ μέγιστα εὐλαβεῖτο αὐτὸν, βλέπων τοιαύτην ὕβριν, ἐξηγέρθη καὶ ἐπετέθη οὐχὶ μόνον κατὰ τοῦ ἑβραίου ἐκείνου, ἀλλὰ καὶ κατὰ διαφόρων ἄλλων ὁμοθρήσκων του, ἐπὶ πέντε δὲ ὥρας, μέχρι νυκτὸς, τοσαύτη ἀταξία καὶ ταραχὴ ἐπεκράτησεν, ὥστε ἡ κυβέρνησις ἠναγκάσθη νὰ περιφρουρήσῃ τὴν ἑβραϊκὴν συνοικίαν διὰ στρατιωτικῶν ἀποσπασμάτων, καὶ νὰ κηρύξῃ ὅτι ἤθελε κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν τιμωρήσῃ αὐστηρῶς τὸν ἑβραῖον. Τῇ 6 αἱ πῦλαι τῆς πόλεως ἔμειναν κλεισμέναι μέχρι μεσημβρίας, καὶ οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν πόλιν. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ὑποσχεθεῖσα τιμωρία δὲν ἐξετελεῖτο, ὁ λαὸς ἐξηγέρθη ἐκ νέου, καὶ ἄλλαι ταραχαὶ καὶ ἀταξίαι ἠκολούθησαν· οἱ στρατιῶται προσεκλήθησαν εἰς τὰ ὅπλα, καὶ διετάχθησαν νὰ καθέξωσι τὰς ὁδοὺς καὶ νὰ μὴ ἐπιτρέπωσιν εἰς οὐδένα τὴν διάβασιν· αἱ θύραι τῶν ἐργαστηρίων, ὡς ἐπίσης αἱ πῦλαι τῆς πόλεως ἐκλείσθησαν· οἱ φρουροῦντες τὰ κάτεργα σκλαβοῦνοι ἐξῆλθον πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ στρατοῦ, περὶ δὲ τὸ ἑσπέρας μετεκομίσθησαν, παρὰ τῇ βασιλικῇ πύλῃ καὶ τῇ ἑβραϊκῇ συνοικίᾳ, ὀρεινά τινα πυροβόλα. Αὐτοὶ δὲ οἱ ἑβραῖοι, ὅπως ἀπαλλαχθῶσι τέλος τῶν προσβολῶν, ἀπετάνθησαν πρὸς τὸν γενικὸν προβλεπτὴν, ἐξαιτούμενοι, ὅπως τιμωρηθῇ παραδειγματικῶς ὁ ἔνοχος· καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ὁ προβλεπτὴς ἐφαίνετο διστάζων, ἀλλὰ τὴν ἐπιοῦσαν, 7 Ἰουλίου, κατεδίκασεν αὐτὸν εἰς 42 ῥαβδισμοὺς, ἐπὶ δύο ἀλλεπαλλήλους ἡμέρας, καὶ εἰς δεκαετῆ ἐντὸς κατέργου κάθειρξιν· ἡ δὲ ποινὴ τῶν ῥαβδισμῶν ἐξετελέσθη ἐν τῇ δημοσίᾳ ὁδῷ, παρὰ τῇ λατινικῇ ἐκκλησίᾳ τῆς Υ. Θ. Εὐαγγελιστρίας, ἔνθα διεπράχθη τὸ ἀνοσιούργημα. Οὕτω καὶ ὁ λαὸς καθησύχασεν, ἀλλὰ τὸ ἑσπέρας τῆς 7 Σεπτεμβρίου, ἕνεκα τῶν διαπραχθέντων ἀταξιῶν, ἀνεχώρησε διὰ Βενετίαν πανοικὶ ὁ μεγαλέμπορος ἑβραῖος Βιβάντες.

Κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο, διαταγῇ τοῦ πρώην γενικοῦ προβλεπτοῦ Ἐριτσου, ἤρξατο ἡ κατασκευὴ τοῦ διὰ Μανδουκίου δρόμου μέχρι τῆς ἐκκλησίας τῆς Υ. Θ. Σωτηριωτίσσης, ὥστε μετὰ ταῦτα ἠδύνατό τις νὰ διέρχηται ἀσφαλῶς καὶ ἀκωλύτως τὰς ἁλυκὰς καὶ τὸ Κεφαλομάνδουκον. «Προηγουμένως, οὐδὲ ἴχνος ὑπῆρχεν, οὔτε ἰδέαν εἴχομεν, γράφει ὁ Ἀρλιώτης, περὶ »καλῶς κατεσκευασμένων δρόμων, ὁ δὲ ὁδοιπόρος ἐ»βιάζετο νὰ περιπατῇ ἐπὶ δυσβάτων τόπων, καὶ μόνον »εἰς τὰς μᾶλλον ἐπικινδύνους θέσεις ἀπήντα τεμάχιά »τινα κακοῦ λιθοστρώτου· ἐν δὲ καιρῷ χειμῶνος, οἱ ἵπ»ποι, ἕνεκα τοῦ πολλοῦ βορβόρου καὶ τῶν ἠνεωγμένων »μεγάλων ὀπῶν, ἐβιάζοντο νὰ περιπατῶσιν εἰς τὴν πα»ραλίαν, μολονότι καὶ ἐν αὐτῇ αἱ ἐπικίνδυνοι ὀπαὶ δὲν »ἦσαν εὐάριθμοι.»

Χάριν περιεργείας, σημειόνει ὁ Ἀρλιώτης, ὅτι, τῇ 21 Δεκεμβρίου τοῦ ἔτους τούτου, καθ' ὃ ἡ ἐλαιοεσοδία ἔτυχεν ἀφθονοτάτη, ἡ πρώτη ὑψίτονος, ἐν τῇ ὑπὲρ αὐτῆς ἑσπερίδι, εἰσέπραξεν ὑπὲρ τὰ 400 τάλληρα, τῇ δὲ 23 τοῦ ἑπομένου Ἰανουαρίου, ἡ δευτέρα ὑψίτονος ὑπερέβη αὐτὴν, εἰσπράξασα 700 περίπου τάλληρα!

Κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ 1789 ἐστερεῖτο ἐκ νέου ὁ τόπος σιτηρῶν καὶ τροφίμων· ὁ ἐναποταμιευθεὶς ἐν ταῖς δημοσίαις ἀποθήκαις σῖτος διενεμήθη εἰς τοὺς σιτοπώλας, ἡ δὲ ἐπικουρία αὕτη ὠφείλετο εἰς τὴν πρόνοιαν τοῦ γενικοῦ προβλεπτοῦ Φαλιὲρ, ὅστις, ἀπὸ τοῦ θέρους τοῦ προηγουμένου ἔτους, εἶχε διατάξει τοιαύτην προμήθειαν. Καὶ τοῦ οἴνου ἡ ποσότης, ἕνεκα τοῦ ὀλίγου καρποῦ τῶν ἀμπέλων, ἦτο μικρὰ, διότι δὲν ὑπερέβαινε τὰς 52,000 βαρέλλας, ἐν ᾧ, κατὰ τὸ σύνηθες, ἐγίνοντο 100 καὶ 150, ἐνίοτε δὲ καὶ 200 χιλιάδες βαρελλῶν.

Τῇ 8 Ἰανουαρίου, ὁ Ἀρλιώτης διωρίσθη καὶ αὖθις συντηρητὴς τοῦ Ἐνεχυροδανιστηρίου, καθέξας τὴν θέσιν

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ταύτην ὁλόκληρον διετίαν. Δείλην δὲ μεσημβρίαν τῆς 28, ἐν ᾧ παρευρίσκετο ἐν τῷ γραφείῳ μετὰ τῶν ὑπαλλήλων, ἤκουσεν αἴφνης ἐκ μέρους τοῦ Μανδρακίου σφοδρότατον κρότον, ἀκολουθούμενον ἀμέσως ὑπὸ ἄλλων ἰσχυρῶν ἐκπυρσοκροτήσεων, καὶ τέλος ὑπὸ τρομερᾶς ἐκρήξεως καὶ δονήσεως, ἥτις κατασυνέτριψεν εἰς λεπτότατα τεμάχια ἁπάσας τὰς ὑέλους τῶν κεκλεισμένων παραθύρων· συγχρόνως δὲ εἶδε μεγίστην νεφέλην καπνοῦ, ἐγειρομένην ἐκ τοῦ αὐτοῦ μέρους τοῦ Μανδρακίου. Ἅπαντες οἱ ὑπάλληλοι ἔφυγον ἔντρομοι καὶ μόνον ὁ Ἀρλιώτης μετὰ τοῦ λογιστοῦ, ἐμειναν ἕως οὗ ἐπιστρέψαντες οἱ ὑπάλληλοι ἔκλεισαν τὸ κατάστημα. Ἡ ἐπὶ τοῦ Μανδρακίου πυριταποθήκη, ἐν ᾗ εὑρίσκοντο βόμβαι καὶ πυρίτις, πρὸς χρῆσιν τῶν κατέργων καὶ τῶν ἄλλων πολεμικῶν πλοίων, ἕνεκεν ἀπροσεξίας πυροβολιστοῦ τινος, εἶχεν ἀναφλεχθῆ καὶ ἀνατιναχθῆ εἰς τὸν ἀέρα. Οἱ ἐκσφενδονσιθέντες λίθοι, κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν, πολλοὺς ἐτραυμάτισαν καὶ ἐφόνευσαν, μάλιστα μεταξὺ τῶν πληρωμάτων τῶν πλοίων καὶ τῶν παρευρισκομένων εἰς τοὺς στρατῶνας καὶ ὑπὸ τὴν ἐν τῷ Μανδρακίῳ στέγην. Κατεκρημνίσθησαν αἱ ὀροφαὶ τῆς ἀποθήκης τοῦ διπύρου καὶ πολλῶν ἐν τῷ παλαιῷ φρουρίῳ οἰκιῶν, μετὰ μεγίστου ὀλέθρου τῶν ἐν αὐταῖς κατοικούντων. Ἡ πλατεία ἐκαλύφθη ὑπὸ λίθων διαφόρου μεγέθους· τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν πεσόντες ἐπὶ τῶν παρακειμένων οἰκιῶν κατεβύθισαν τὴν στέγην καὶ διεπέρασαν πρώτην καὶ δευτέραν ὀροφήν. Μέγιστος καὶ γενικὸς κατέλαβεν ἅπαντας τρόμος, ἐπειδὴ δὲ, μετὰ τὴν ἔκρηξιν, ἐρρέθη ὅτι τὸ πῦρ καὶ εἰς ἑτέρας πυριταποθήκας μετεδόθη, πολλοὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες τραπέντες εἰς φυγὴν ἐξῆλθον τῆς πόλεως, καὶ κατέφυγον εἰς τὰ προάστεια. Ἡ ζημία, ἣν ὑπέστη ἡ κυβέρνησις ὑπῆρξε σημαντική, οὐχὶ δὲ μικροτέραν ὑπέφερον

καὶ οἱ ἰδιῶται, πρὸ πάντων ἐκ τῆς καταστροφῆς τῶν κεράμων καὶ τῶν ὑέλων.

Μετά τινας ἡμέρας ὁ Ἀρλιώτης ἐπεσκέφθη τὸν τόπον τῆς καταστροφῆς, ἔνθα οὔτε ἴχνος πλέον ὑπῆρχε τῆς πυριταποθήκης, ἡ δὲ παρακειμένη οἰκία τοῦ Ἰσραηλίτου Κοὲν ἦτο σχεδὸν κατεστραμμένη.

Τὴν νύκτα τῆς 1 Μαρτίου, ἐπελθοῦσα ῥαγδαιοτάτη βροχὴ κατέβρεξε τὸ δίπυρον τῆς ἀστέγου σιταποθήκης, τὸ ὁποῖον ἠναγκάσθη ἡ κυβέρνησις νὰ πωλήσῃ, κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν, εἰς τιμὴν εὐτελεστάτην, πρὸς τοὺς ἐπισπεύδοντας πολλοὺς ἀγοραστάς. Τὴν δὲ 4, ἔλλειπεν ἐκ νέου ὁ ἄρτος ἐκ τῆς ἀγορᾶς, καὶ μολονότι οὐδεμία ἐντεῦθεν προέκυψεν ἀταξία, ὁ Ἀρλιώτης προσθέτει, ὑπὸ τὴν ἡμερομηνίαν ταύτην, σκέψεις τινὰς ἐπὶ τῆς ἀκροσφαλοῦς καταστάσεως τοῦ τόπου. Κατὰ τὴν 9, ὑπερτιμήθη ὁ ἄρτος· τῇ δὲ 15, κατέπλευσεν ἐκ Νεαπόλεως πλοῖον κομίζον 1200 μόδια σίτου καὶ 800 μόδια ἀραβοσίτου.

Κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ Ἰουνίου, περιεφέροντο νύκτωρ τὴν πόλιν δύο μετημφιεσμένοι, οἵτινες πολλὰς διέπραττον ἀταξίας, πλήττοντες καὶ τραυματίζοντες τοὺς τυχὸν συναντωμένους. Ἐπετέθησαν καὶ κατ' αὐτοῦ τοῦ προβλεπτοῦ τῶν πλοίων Κουερίνη, ἀλλὰ φωνάξαντος τούτου πρὸς τὴν περίπολον, οἱ προσβολεῖς τὸν ἐγνώρισαν καὶ ἔφυγον. Εἶχον δοθῆ αὐστηραὶ διαταγαὶ πρὸς σύλληψίν των, ἀλλ' ὡς φαίνεται, ἄνευ ἀποτελέσματος.

Τῇ 30 Αὐγούστου, ἀπεβίωσεν ἡ κυρία Ἰουστίνα Θεοτόκη, ἥτις πολλὰ εἶχε κτήματα ἐν Χωρεπισκόποις, καὶ ἦτο ἡ εὐεργέτρια τοῦ χωρίου ἐκείνου· ὅσοι ἐκ τῶν κατοίκων αὐτοῦ μετέβαινον εἰς τὴν πόλιν εὕρισκον ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτῆς ἄσυλον καὶ τροφὴν, καθ' ὅλας τὰς ἡμέρας τῆς διαμονῆς των. Τῇ δὲ πρώτῃ Σεπτεμβρίου, ἀπεβίωσεν εἷς ἐκ τῶν τότε ὀλιγίστων κερκυραίων δι-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΔΗΞΟΥΡΙΟΥ

δασκάλων, ὁ Ἀνδρέας Μωραΐτης, ὅστις παρέδιδε λατινικὴν γλῶσσαν καὶ γεωμετρίαν· πολὺ ἠγαπᾶτο ὑπὸ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, οἵτινες συνώδευσαν τὸν νεκρὸν καὶ ἐθρήνησαν τὴν ἀπώλειαν τοῦ προσφιλοῦς διδασκάλου.

Κατὰ τοὺς πρώτους τρεῖς μῆνας τοῦ ἔτους 1790, παρετάθη ὁ χειμὼν μεθ' ὅλης τῆς δριμύτητος. Προχωροῦντος δὲ τοῦ ἔαρος αἱ ἐλαῖαι εἶχον αἰσίως ἐξανθίσει, καὶ περὶ τὰς ἀρχὰς Ἰουνίου προεμήνυον ἄφθονον συγκομιδήν, ἀλλ' ἡ προσδοκία ὡς ἄλλοτε ἐματαιώθη, καὶ ἤδη ἀπὸ ἀρχῆς Ὀκτωβρίου ἡ γενικὴ ἀπώλεια τοῦ ἐλαιοκάρπου κατέστη παντοῦ προφανής.

Τῇ 28 Ἰουνίου, κατέπλευσε ῥωσσικὸς στολίσκος· τῇ δὲ 17 Αὐγούστου, ἀφίχθη ὁ βενετὸς διοικητὴς τοῦ κόλπου Σωράντζος μετὰ τεσσάρων πλοίων.

Περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ φθινοπώρου ἀνηγγέλθη ὅτι ἐνέσκηψεν ἐν τῷ χωρίῳ Κρατζάλῳ ἐπιδημική τις νόσος, ἐξ ἧς πολλοὶ ἀπέθνησκον, καὶ ὅτι μετεδόθη καὶ εἰς τὰς πλησιοχώρους κώμας Κρήνης, Μακράδων, Βιστώνης καὶ Λακώνων. Ἠγέρθη φόβος μήπως ἦτο ἡ πανώλης, προερχομένη ἔκ τινος ποσότητος βάμβακος καὶ μετάξης παραληφθείσης ὑπὸ τῶν κατοίκων τῶν χωρίων ἐκείνων, ἔκ τινος παρὰ τὴν ἀκτὴν τοῦ ἁγίου Γεωργίου ἐξοκείλαντος πλοίου ἐρχομένου ἐκ Θεσσαλονίκης. Ἡ κυβέρνησις ἔσπευσε ν' ἀποστείλῃ ἰταλόν τινα ἰατροχειρουργὸν, ὅστις ὅμως, ἀφ' οὗ ἐπεσκέφθη τὸν τόπον καί τινας ἀσθενεῖς, ἐβεβαίωσεν ὅτι τὰ περιαδόμενα ἦσαν ὑπερβολαὶ, καὶ ὅτι οἱ ἀποβιώσαντες εἶχον ὑποφέρει ἐκ πυρετοῦ καὶ ἄλλων κοινῶν νοσημάτων.

Μέχρι τῆς 8 Ὀκτωβρίου, ἡ θερμοκρασία ἦτο μᾶλλον θερινὴ, ἡ ἐπικρατοῦσα ἀνομβρία ἐκώλυε τὴν διασπορὰν τῶν σιτηρῶν, τῆς κριθῆς, τῆς βρώμης καὶ τοῦ λίνου, ἡ δὲ πόλις ἐστερεῖτο ποσίμου ὕδατος. Τέλος τὴν νύκτα τῆς 28 ἔβρεξεν ἀφθόνως· μένοι δὲ ἐσνάτης

Δεκεμβρίου ὁ χειμὼν ὑπῆρξε λίαν συγκερασμένος.

Αἱ ἀπαρχαὶ τοῦ ἔτους 1791 δὲν παρουσιάζοντο ὑπὸ εὐνοϊκὴν ὄψιν· μεγάλη ἦτο ἡ ἔλλειψις χρηματικοῦ, οὐδεμία ἡ ζήτησις ἐλαίου.

Ὑπὸ τὴν ἡμερομηνίαν 14 Ἰανουαρίου, γράφει ὁ Ἀρλιώτης τὰ ἑξῆς· «Ἐνταῦθα διατρίβει νέος τις ἄγγλος, ἀφιχθεὶς μετὰ τοῦ κόμητος Ἀναστασίου Θεοτόκη· λέγουσιν ὅτι εἶναι δευτερότοκος υἱὸς τοῦ λόρδου Νὸρθ, κόμητος Γύλφορδ, καὶ ὑπουργοῦ τοῦ βασιλέως τῆς Ἀγγλίας κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ ἐν ταῖς ἀποικίαις τῆς Ἀμερικῆς πολέμου. Ὑπογράφεται Φριδερῖχος Νὸρθ, κόμης Γύλφορδ· περιηγεῖται χάριν μαθήσεως, καὶ ὡς λέγουσι θέλει ἐπισκεφθῆ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Κωνσταντινούπολιν. Ὁμιλεῖ ὀλίγον τι τὴν δημώδη ἑλληνικὴν γλῶσσαν, ἀλλὰ μὲ δύσκολον καὶ διαφέρουσαν τῆς ἡμετέρας προφοράν. Ἀγαπᾷ τὰς ἐκκλησιαστικὰς ἡμῶν τελετὰς, καὶ εἶναι ἐντριβέστατος τοῦ ὀρθοδόξου τυπικοῦ. Ἐλειτουργήθη ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Ὑ. Θ. Σπηλιωτίσσης καὶ τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος, καὶ τέρπεται ἀκροαζόμενος τὴν κωνσταντινουπολιτικὴν ψαλμῳδίαν· ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ποιεῖ, πολλάκις τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ὡς νὰ ἦτο ἱερομόναχος, ὅπερ ὀλίγον συνᾴδει πρὸς τὰ φρονήματα καὶ τὸν χαρακτῆρα τῶν Ἀγγλων.»

Τῇ 4 Φεβρουαρίου, ἐξετελέσθη πρᾶξις, ἥτις καὶ ὑπερμεσοῦντος τοῦ δεκάτου ἐννάτου αἰῶνος ἔμελλεν ἐν Κερκύρᾳ νὰ ἐπαναληφθῇ. Ἰδιοκτήτης τις οἰκίας, ἀπορῶν πῶς νὰ ἐξώσῃ τὸν δυστροποῦντα μισθωτὴν, προσέτρεξεν εἰς τὴν βιαίαν καὶ ἀπελπιστικὴν πρᾶξιν ν' ἀφαιρέσῃ, πρωΐαν τινα, τὰς κεράμους, τὰ παράθυρα καὶ τὰς θύρας τῆς οἰκίας αὐτοῦ.

Τῇ 3 Μαρτίου, κατετάχθησαν ἐν τῇ χωρίᾳ τῶν εὐγενῶν πέντε οἰκογένειαι πολιτῶν, καὶ ἕτεραι ἐξ οἰκογένειαι τῇ 28 Ἀπριλίου.

ΓΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

Μεσοῦντος τοῦ Μαρτίου, ἐπειδὴ διεδόθη ὅτι ἡ πανώλης ἐλυμαίνετο τὴν Ἤπειρον καὶ τὴν Πελοπόννησον, ἀπηγορεύθη εἰς τὰς λέμβους ν' ἀπέλθωσιν εἰς τὰς χώρας ἐκείνας, καὶ ἐντεῦθεν ὑπέφερεν ὁ τόπος στέρησιν ζωοτροφιῶν· καὶ αὐτὰ τὰ χόρτα ἦσαν σπάνια καὶ ὑπερτιμώμενα, ἕνεκα τῆς δυσχειμέρου ὥρας τοῦ ἔτους τούτου. Τῇ 18 Ἰουνίου, ἐπεβεβαιοῦντο αἱ ἀπαίσιαι περὶ τοῦ λοιμοῦ εἰδήσεις, καὶ διηγοῦντο ὅτι οἱ κάτοικοι Πατρῶν, ἐγκαταλείψαντες τὰ ἐργαστήρια καὶ τὰς οἰκίας αὐτῶν, εἶχον ἀποσυρθῆ εἰς ἀπομεμακρισμένα μέρη, οἱ δὲ Ἀλβανοὶ δραττόμενοι τῆς εὐκαιρίας, εἶχον εἰσβάλει εἰς τὴν χώραν ἐκείνην καὶ κατακλέψει πᾶν ὅ,τι εὗρον· οὕτω δὲ κατεμολύνθησαν καὶ αὐτοί. Ἐνταῦθα ἐξηκολούθει ἡ ἐν τῇ ἀγορᾷ ἀπραγία· οὐδεμία συναλλαγὴ ἐλαίου, καὶ μεγάλη ἀχρηματία.

Τῇ 13 Ἰουλίου, ἀφίχθη ὁ νέος προβλεπτὴς Ἄγγελος Μέμος, οὗτινος ἡ ἐπίσημος εἴσοδος ἐτελέσθη τῇ 7 Σεπτεμβρίου· πρώτη αὐτοῦ πρᾶξις ὑπῆρξεν ἡ διαταγὴ νὰ ἐκκενωθῶσιν αἱ στοαὶ καὶ οἱ δρόμοι ἐκ τῶν τραπεζῶν τῶν παντοπώλων. Τὴν δὲ 21 Αὐγούστου, ὁ πρώην γενικὸς προβλεπτὴς Φαλιὲρ εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν ἐκ τοῦ ἐν Γαρίτσῃ μοναστηρίου τῆς ἁγίας Ἰουστίνης, ἐν ᾧ κατέλυεν, ὅπως ἐπισκεφθῇ τὸν νέον προβλεπτὴν, καὶ ἀπέλθῃ εἰς Βενετίαν. Κατὰ τὴν ἀπὸ ἁγίας Ἰουστίνης ἀναχώρησίν του, οἱ κάτοικοι τῆς Γαρίτσης, συμπαθοῦντες πρὸς αὐτὸν, τὸν ἀπεχαιρέτησαν διὰ πυροβολισμῶν.

Ὁ ἀπὸ τῆς τελευταίας ἑβδομάδος τοῦ Ὀκτωβρίου μέχρι 15 Νοεμβρίου πνέων νότιος ἄνεμος, καὶ ἡ θερμότης, ἔβλαπτε καιρίως τὰς ἐλαίας· τῇ δὲ 13 Δεκεμβρίου ὀγκοδεστάτη χάλαζα κατέρριψεν οὐχὶ μόνον τὸ πλεῖστον τοῦ καρποῦ, ἀλλὰ καὶ αὐτὰ τὰ φύλλα τῶν ἐλαιῶν. Αἱ τελευταῖαι δὲ ἡμέραι τοῦ ἔτους ὑπῆρξαν καθ' ὑπερβολὴν ψυχραί.

Τοιουτοτρόπως κατὰ τὸ νέον ἔτος 1792 ὁλόκληρος ὁ ἐλαιόκαρπος εἶχεν ἀπωλεσθῆ, ὀλίγιστον δὲ κάκιστον τὸ παραχθὲν ἔλαιον.

Τῇ 9 Μαρτίου, δι' ἐκτάκτου ταχυδρόμου ἀφιχθέντος ἐκ Ζακύνθου, ἀνηγγέλθη ὁ ἐν Μελίτῃ θάνατος τοῦ ναυάρχου Ἔμου, ἀποβιώσαντος τῇ 1 τοῦ μηνὸς τούτου· εἶχε βαρέως ἀσθενήσει, ἐν ᾧ δὲ διετέλει ἐν ἀναρρώσει, ἠθέλησε νὰ ἐξέλθῃ λίαν πρωΐ, ἵνα ἐπιτηρήσῃ ἐργασίας τινὰς ἐκτελουμένας ἔν τινι πλοίῳ τοῦ στόλου αὐτοῦ· ἡ λίαν πρωϊνὴ ὥρα καὶ ἡ δριμύτης τοῦ ἀέρος προσέβαλον τοὺς πνεύμονας αὐτοῦ, καὶ μετ' ὀλίγον ἐτελεύτησεν. «Ἀνὴρ ὄντως φιλόπατρις, γράφει »ὁ Ἀρλιώτης, ὅστις ἐξέπνευσεν ἐκπληρῶν τὸ πρὸς τὴν »πατρίδα καθῆκον του.»

Ἀπὸ τῶν πρώτων ἡμερῶν τοῦ Μαρτίου, ἐφαίνετο ὁ νέος καρπὸς τῶν ἐλαιῶν εἰς διάφορα μέρη τῆς νήσου. Περὶ ἀρχὰς δὲ Ἀπριλίου, ἠκολούθησε μεταξὺ τοῦ πρωτοπαπᾶ τῶν χωρίων τῆς περιοχῆς Πάγων, καὶ ἐκείνου τῶν χωρίων τῆς περιοχῆς Σκριπεροῦ, διένεξίς τις, περὶ πρωτοκαθεδρίας, προκαλέσασα δυσάρεστα συμβάντα μεταξὺ τῶν κατοίκων τῶν δύο περιοχῶν· ἰδίως δὲ οἱ τοῦ Σκριπεροῦ προέβησαν εἰς βιαιοπραγίας, πολλοὺς τῆς ἑτέρας περιοχῆς κακοποιήσαντες· αἱ ἀταξίαι ἐξηκολούθησαν ἄχρι τῆς 25 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς, αὐτὴ δὲ ἡ μεταξὺ τοῦ διαμερίσματος Γύρου καὶ τῆς πόλεως συγκοινωνία ἦτο διακεκομμένη. Πρὸς καταστολὴν τῶν ταραξιῶν, ὁ γενικὸς προβλεπτὴς διέταξε τὴν σύλληψιν τῶν ἀρχηγῶν τῶν ἐπιλέκτων Σκριπεροῦ, Κορακιάνης καὶ Δουκάδων.

Ὑπὸ τὴν ἡμερομηνίαν 16 Σεπτεμβρίου, ὁ Ἀρλιώτης σημειοῖ, ὅτι κατὰ τὴν ἐσοδίαν τοῦ προηγηθέντος ἔτους 1791 ἐγένετο ἄφθονον ἔλαιον, ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ καρπὸς εἶχε φθαρῆ, τὸ παραχθὲν ἔλαιον δὲν ἦτο κα-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΔΗΞΟΥΡΙΟΥ

λῆς ποιότητος ὡς ἐκεῖνο τῶν ἐτῶν 1781, 1785, 1787 καὶ 1789.

Μέχρι 12 Ὀκτωβρίου, τὸ φθινόπωρον ὑπῆρξεν ὡραῖον καὶ γλυκὺ, ὁ δὲ συγκομισθεὶς ἀραβόσιτος, ἂν καὶ εἰς μικροτέραν ποσότητα τοῦ περισυνοῦ, ἦτο ξηρὸς καὶ ἀξιόλογος, ἐπωλῆτο δὲ ἀντὶ τεσσάρων ταλλήρων καὶ 36[100 περίπου τὸ μόδιον. Ἕνεκα ὅμως τῆς ἐπικρατούσης ἀνομβρίας, τὰ φρέατα τῆς πόλεως ἦσαν ἄνυδρα, καὶ μόλις ὀλίγον καὶ θολερὸν παρεῖχον ὕδωρ ἐκεῖνα τοῦ Ἀβραμίου.

Κατὰ τὸν μῆνα τοῦτον ἀφίχθησαν τέσσαρα ἁλιευτικὰ πλοῖα νεαπολιτῶν, καὶ ἔκτοτε εὑρίσκοντο ἐν τῇ ἀγορᾷ παντὸς εἴδους ἰχθύων εἰς μετρίαν τιμήν.

Τῇ 22 Νοεμβρίου, ἑτέρα οἰκογένεια πολιτῶν κατετάχθη ἐν τῇ χορείᾳ τῶν εὐγενῶν.

Ἐντὸς τοῦ Ἰανουαρίου τοῦ 1793, ἐγένετο ἐπιθεώρησις τοῦ Ἐνεχυροδανειστηρίου, ἕνεκα διαπραχθείσης ὑπεξαιρέσεως, ἀξίας χιλίων ἑξακοσίων περίπου φλωρίων.

Τὴν Πέμπτην τῆς τυροφάγου, 3 Μαρτίου, ὁ Ἀρλιώτης ἔδωκε συμπόσιον εἰς διαφόρους συγγενεῖς καὶ φίλους, ἐν οἷς ἀπαριθμεῖ καὶ τὸν μικρὸν Σπυρίδωνα, υἱὸν τοῦ κόμητος Χριστοδούλου Βουλγάρεως. Ὁ μικρὸς οὗτος Σπυρίδων ἦτο ὁ μετὰ ταῦτα διὰ τὰς ἀρετὰς αὐτοῦ περικοσμήσας τὴν πατρίδα, ὁ διαπρέψας μεταξὺ τῶν ἐθνικῶς ἀντιπολιτευομένων, ἐν ᾗ ἐποχῇ ὁ Μουστοξύδης, ὁ Ι. Πετριτζόπουλος, ὁ Ἀ. Πολυλᾶς καὶ ἕτεροι φιλογενεῖς Κερκυραῖοι ὑπερασπίζοντο τὰ δικαιώματα τῶν Ἑπτανησίων κατὰ τῶν αὐθαιρεσιῶν τῆς ἀγγλικῆς προστασίας. Τῇ δὲ ἑπομένῃ Κυριακῇ, ὁ γενικὸς προβλεπτὴς μετέβη εἰς τὸ Θέατρον ἔνθα ἐδόθη λαμπρὸς χορὸς, ὅστις παρετάθη μέχρι πρωΐας τῆς ἐπιούσης, πρώτης ἡμέρας τῆς τεσσαρακοστῆς.

Ἐπὶ ὅλον τὸν Αὔγουστον μῆνα, τοσαύτη ἦτο ἡ σπάνις τῶν σιτηρῶν, ὥστε οἱ χωρικοὶ ἐλιμόττουν. Καὶ κατὰ τὸν Σεπτέμβριον ἐξηκολούθει ἡ σιτοδεία, ἂν καὶ οὐχὶ εἰς τὸν αὐτὸν βαθμόν. Περὶ δὲ τὸ μεσονύκτιον τῆς 13 τοῦ μηνὸς τούτου, ἐπυρπολήθη οἰκία τις, ἥτις μετέδωκε τὰς φλόγας εἰς ἑτέραν, ἀμφότεραι δὲ παρακείμεναι τῇ λατινικῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ ἁγίου Φραγγίσκου, ἥτις ἐκινδύνευσε νὰ γίνῃ παρανάλωμα τοῦ πυρός. Πρὸς καταστολὴν τῆς πυρκαϊᾶς ἔδραμον ὁ προβλεπτὴς, οἱ σύνδικοι, οἱ στρατιῶται καὶ πλεῖστοι ἄλλοι, καὶ κατώρθωσαν ν' ἀποσοβήσωσι τὰς φλόγας διὰ τῆς κατεδαφίσεως μιᾶς τῶν δύω οἰκιῶν. Κατ' αὐτὴν δὲ τὴν νύκτα κακοῦργοι τινες ἐφόνευσαν ἐν Ἀιαπάδαις τὸν ἐπιτυχῆ ζωγράφον Ἀντώνιον Μάμαν.

Ὑπὸ τὴν ἡμερομηνίαν 7 Δεκεμβρίου, ὁ Ἀρλιώτης καταγράφει τὰς κυριωτέρας ἀλλοκότους μεταβολὰς τῆς ἀτμοσφαίρας κατὰ τὴν τελευταίαν τοῦ ἔτους τούτου τριμηνίαν. «Ἀπὸ τερπνοτάτου καὶ θερινοῦ φθινο»πώρου, μετέβημεν διὰ τῆς νυκτὸς τῆς 21 Οκτωβρίου »εἰς βροχὰς, χαλάζας καὶ τρικυμίας· ἀπὸ δὲ τῆς 28 »τοῦ αὐτοῦ μέχρι τῆς σήμερον, ἔχομεν εὐδίαν καὶ ἐαρι»νὴν θερμοκρασίαν.» Μετ' ὀλίγον ὅμως ἐπανῆλθεν ὁ χειμὼν μετὰ ῥαγδαίων βροχῶν καὶ ψύχους.

Τῇ 5 Ἰανουαρίου 1794, ἤρχισαν Πάργιοί τινες νὰ πωλῶσι κρέας, ἀναδεχθέντες τὴν ὑποχρέωσιν νὰ περιορίζωσι τὴν τιμὴν αὐτοῦ εἰς 10 γαζέτας τὴν λίτραν, ἐν ᾧ οἱ ἐγχώριοι τὸ ἐπώλουν πρὸς 11.

Τὴν πρωΐαν τῆς 17 Φεβρουαρίου, οἱ σκλαβοῦνοι στρατιῶται ἐστασίασαν ἕνεκα τοῦ φειδολοῦ τρόπου, μεθ' οὗ ἀπενέμετο εἰς αὐτοὺς τὸ δίπυρον· διότι τὸ μὲν ἥμισυ τῆς μερίδος ἐχορηγῆτο αὐτοῖς αὐτουσίως, τὸ δὲ ἕτερον ἥμισυ εἰς χρήματα μετ' ἐκπτώσεως τῆς τιμῆς αὐτοῦ. Συνηθροίσθησαν ὅθεν, τριακόσιοι περίπου, ἐν τῷ παλαιῷ φρουρίῳ, ἔξωθεν τῶν στρατώνων, μετὰ ταῦτα δὲ ἐπερχόμενοι ἐν σώματι ὑπὸ τὴν κατοικίαν τοῦ γε-

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

νικοῦ προβλεπτοῦ, ὅστις κατὰ τὴν προηγουμένην νύκτα εἶχε δώσει πολυτελῆ χορὸν, ἤρχισαν νὰ ἐκφράζωνται ἀποτόμως κατ' αὐτοῦ, ἀπαιτοῦντες ἱκανοποίησιν· ἀπόσπασμα δὲ ἐξ αὐτῶν ξιφοφοροῦν, ἐξεβίασε τὴν πρωτοφυλακὴν τῆς πύλης τοῦ φρουρίου, ἐξῆλθεν εἰς τὴν πλατείαν, καὶ μετέβη εἰς τὴν ἐν Σπηλαίᾳ κατοικίαν τοῦ σωματάρχου, παρ' οὗ ἀπῄτησε τὸ ὀφειλόμενον σιτηρέσιον ἢ τὴν ἀπόλυσίν των. Οὗτος ἐπορεύθη ἀμέσως, μετὰ διαφόρων ἀξιωματικῶν, εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ γενικοῦ προβλεπτοῦ, ὅπως παραστήσῃ τὰ παράπονα τῶν στρατιωτῶν, καὶ τὸν κίνδυνον τῆς στάσεως. Ἐν τούτοις, ἅπαντες οἱ Σκλαβοῦνοι, ἐκτὸς τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ὑπαξιωματικῶν αὐτῶν, εἶχον συνέλθῃ ἐν τῇ πλατείᾳ περιμένοντες ἀπάντησιν. Εἰς ἀξιωματικὸν δέ τινα, ἀποπειραθέντα νὰ τοὺς καταπραύνῃ, εἷς ἐξ αὐτῶν ἀπήντησε· «σεῖς τρώγετε καλὸν ὀρύζιον καὶ καλὸν κρέας, ἡμεῖς δὲ κρομμύδιον μετὰ ἅλατος καὶ ὀλίγου ξηροῦ διπύρου, καὶ μοχθοῦμεν ὁλόκληρον τὴν ἡμέραν ἐντὸς τῶν πλοίων· ζητοῦμεν τὸν ἄρτον μας!» Τέλος παρουσιάσθη ὁ σωματάρχης, μετὰ διαφόρων ἀξιωματικῶν, καὶ ἔπεισεν αὐτοὺς, οἵτινες ἀμέσως τὸν περιεστοίχισαν, ὅπως ἀκούσωσι τὴν ἀπάντησιν, νὰ καθυσηχάσωσι, καὶ νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὸ φρούριον, ὑποσχόμενος, ὅτι ἤθελε τοῖς διανεμηθῇ ὁ ἀπαιτούμενος ἄρτος· οὕτω κατευνάσθησαν, καὶ ἔπαυσεν ἡ ταραχή. Διαρκούσης τῆς στάσεως, οὐδεμία ἐκ μέρους τῶν Σκλαβούνων διεπράχθη κλοπὴ ἢ βλάβη ἐν τῇ ἀγορᾷ, ὅπερ ὁ Ἀρλιώτης ἀναφέρει πρὸς ἔπαινον αὐτῶν, προσθέτων ὅτι τὸ κίνημα οὐδὲν ἄλλο ὑπῆρξεν ἢ δικαία καὶ ἀξιοπρεπὴς διαμαρτύρησις κατὰ τῆς γινομένης ἀδικίας. Οἱ ἀξιωματικοὶ τῶν Σκλαβούνων, ὅτε ἀπ' ἀρχῆς ἔδραμον διὰ νὰ καταστείλωσι τὴν στάσιν, κατέθεσαν τὰ ξίφη καὶ τὰς ῥάβδους, ὅπως μὴ φανῇ ὅτι συνεμερίζοντο τοῦ κινήματος ἐκείνου.

Ὁ ἐλαιόκαρπος, καθ' ὅλον τὸν προηγούμενον χειμῶνα καὶ μέχρι τέλους Μαρτίου, ἐκρέματο εἰσέτι ἐπὶ τῶν ἐλαιῶν, καὶ μόλις ἀπὸ τῆς 27 τοῦ μηνὸς τούτου, ἤρχισε νὰ πίπτῃ· ἔκτοτε ὅμως, καὶ ἐντὸς τριάκοντα περίπου ἡμερῶν, ὁ ἄνεμος καὶ ἡ βροχὴ τὸ κατέστρωσαν κατὰ γῆς, εἰς τρόπον ὥστε οἱ ἰδιοκτῆται καὶ οἱ μισθωταὶ δὲν ηὕρισκον ἀρκετοὺς ἀνθρώπους πρὸς συλλογὴν αὐτοῦ. Ἐν ᾧ δὲ αἱ ἐλαῖαι εἶχον εἰσέτι ἄφθονον καρπὸν, ἐξήνθισαν ἐκ νέου, καὶ παρὰ τῷ παλαιῷ παρουσιάζετο ὁ νέος καρπός.

Τὸ ἑσπέρας τῆς 17 Ἰουλίου ἀφίχθη, τῇ δὲ ἐπιούσῃ ἀπεβιβάσθη, ὁ νέος γενικὸς προβλεπτὴς Οὐϊδμαν, ὅστις κατὰ πρῶτον ἐπορεύθη εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος, ἐκεῖθεν δὲ ἐφ' ἁμάξης μετέβη εἰς τὸ φρούριον, ἀκολουθούμενος ὑπὸ πλήθους ἐπευφημοῦντος λαοῦ, ὅστις τὸν ἐδέχθη ὡς ἄγγελον σωτηρίας. Τῇ δὲ 21 Νοεμβρίου, ἐτελέσθη μεγαλοπρεπῶς ἡ ἐπίσημος εἴσοδος αὐτοῦ· καὶ ἡ κατὰ τὸ ἑσπέρας φωταψία, ἰδίως ἐκείνη τῶν πλοίων, ἀπέβη ὡραιοτάτη. Περὶ δὲ τὴν δείλην τῆς 28 Αὐγούστου, ἀνεχώρησεν ὁ πρῶην γενικὸς προβλεπτὴς Μέμος· πολλὰ δὲ πλοιάρια Μανδουκιωτῶν ἐπυροβόλησαν πρὸς ἀποχαιρετισμὸν αὐτοῦ.

Κατὰ τοὺς δύο τελευταίους μῆνας τοῦ ἔτους τούτου, ἡ ἀγορὰ ἐστερῆτο σιτηρῶν καὶ κρεάτων· τὴν ἔλλειψιν ταύτην ἀπέδιδεν ὁ Ἀρλιώτης εἰς τὰς καταχρήσεις τῶν διὰ τοὺς διοικητὰς τῶν πλοίων προμηθευτῶν, οἵτινες ἠγόραζον ὑπὲρ τὰ ἀναγκαιοῦντα, ὅπως τὰ μεταπωλῶσιν ἀκριβέστερον πρὸς ἴδιον συμφέρον, καὶ εἰς τοὺς ἀξιωματικοὺς, οἵτινες ἔσπευδον νὰ προμηθεύωνται πρὸ τῶν ἰδιωτῶν.

Κατὰ δὲ τὰς τελευταίας ἡμέρας τοῦ ἔτους καὶ τὰς πρώτας τοῦ ἑπομένου 1795, τὸ ψῦχος ἔφθασεν εἰς ὑπερβολικώτατον βαθμόν. Τὴν 3 Ἰανουαρίου τὸ πάγος κατεκάλυπτε τὴν πλατείαν τῆς πόλεως καὶ

ΛΑΚΩΝΙΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ τοῦ ὁμωνύμου προαστείου· ἐξηκολούθησε δὲ τοιοῦτον ψῦχος μέχρι τῆς 7 τοῦ αὐτοῦ μηνός,

Τῇ 20 ἀπεβίωσεν ὁ ἕλλην λοχαγὸς Χριστάκης, οὗτινος ἡ κηδεία ἐτελέσθη τὸ ἑσπέρας τῆς αὐτῆς ἡμέρας· τῇ 21 ἀπεβίωσεν ὁ μέγας πρωτοπαπᾶς Πετρετὴς, καὶ τῇ 25 ὁ διδάσκαλος Ἰωσὴφ Καστέλλης, τοῦ τάγματος τῶν Φραγγισκανῶν, ἀνὴρ εὐτράπελος ἀλλὰ χρηστοήθης. Τὸ δὲ ἑσπέρας τῆς 3 Φεβρουαρίου, ἀνηγορεύθη παμψηφὶ μέγας πρωτοπαπᾶς ὁ ἱερεὺς Γεώργιος Χαλικιόπουλος Μάντζαρος.

Τῇ Κυριακῇ τῆς τυροφάγου, ἐτελέσθη ἐπίσημος ἱπποδρομία, ἐν ᾗ ἠρίστευσεν ὁ κερκυραῖος Ἀλοΐσιος Χαλικιόπουλος Μπίζης. Ἠκολούθησε δὲ μικρά τις διένεξις, διότι κατὰ τὴν δευτέραν σταδιοδρομίαν ἐξῆλθεν ἐξ ἑνὸς ποδὸς τοῦ ἵππου αὐτοῦ τὸ πέταλον, καὶ ἐντεῦθεν ὁ ἀνταγωνιστὴς ἀπῄτει νὰ μὴ ὑπολογισθῇ αὕτη εἰς τὴν καταμέτρισιν τῶν ἄθλων, ὅπερ ὅμως δὲν παρεδέχθησαν οἱ ἀγωνοδίκαι.

Κατὰ τὴν 25 Μαρτίου, Κυριακὴν τῶν βαΐων, ὅτε ἡ λιτανεία τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος ἐπλησίασε πρὸς τὴν πύλην τοῦ παλαιοῦ φρουρίου, ἐξῆλθεν ὁ γενικὸς προβλεπτὴς Οὐΐδμαν, καὶ ἠκολούθησεν αὐτὴν ἄχρι τῆς ἐκκλησίας.

Τὴν πρωΐαν τῆς 7 Ἀπριλίου, συνῆλθον ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ γενικοῦ προβλεπτοῦ εὐγενεῖς καὶ πολῖται τινες, οὓς εἶχε κατὰ τὴν προτεραίαν προσκαλέσει, ὅπως μετ' αὐτοῦ διασκεφθῶσι περὶ τῆς τακτοποιήσεως τοῦ ἀγορανομείου. Ἀκούσας τὴν γνώμην τῶν περισσοτέρων, καὶ βλέπων ὅτι ἅπαντες συνεφώνουν πρὸς τὴν ὑποστηριχθεῖσαν ὑπὸ τοῦ κόμητος Σπυρίδωνος Γ. Θεοτόκη καὶ τοῦ κυρίου Στεφάνου Σκορδίλλη ἀρχὴν τῆς ἐλευθερίας, διέταξε νὰ καταργηθῶσιν αἱ διατιμήσεις, καὶ νὰ ἦναι ἐλεύθεροι οἱ κρεοπῶλαι νὰ προσδιορίζωσι τὴν

τιμὴν τῶν κρεάτων. Μετὰ ὀλίγας ἡμέρας εὑρίσκοντο ἐν τῇ ἀγορᾷ ἄριστα καὶ ἄφθονα κρέατα ἀπὸ πρωΐας μέχρις ἑσπέρας.

Περὶ τὰ τέλη Ἰουνίου, ὁ Ἀρλιώτης περιηγήθη τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου, πρὸς ἀνεύρεσιν λατομείου παρέχοντος πέτρας καταλλήλους διὰ ἐλαιοτριβεῖα, ἀλλ' ἐπειδὴ ὅσα ἐκεῖ ἐξέτασεν εὗρεν ἐξηντλημμένα, ἢ ἀπαιτοῦντα μεγάλας ἀνασκαφὰς, μετέβη εἰς τὴν ἐν Χωρεπισκόποις θέσιν Παραμόνου, τοῦ ὄρους ἁγίου Γεωργίου, ἔνθα ἠναγκάσθη νὰ ἐπιχειρήσῃ ἀνασκαφὰς, ὅπως ἀφαιρέσῃ τὸ ἐπὶ τῆς ἁρμοζούσης πέτρας διακείμενον στρῶμα κακῶν καὶ ἀχρήστων λίθων.

Καθ' ὅλον τὸν φθινόπωρον ἐπεκράτησεν εὐδεία, ἀλλ' ἕνεκα τῆς ἀνομβρίας ὀλίγος χόρτος ἀνεφύη εἰς τοὺς ἀγρούς· μολονότι δὲ μετὰ ταῦτα δὲν ἔλλειψε τὸ ψῦχος, ἐνίοτε δὲ καὶ ὁ πάγος, οὐχ ἧττον ὁ Δεκέμβριος ὑπῆρξε λίαν συγκερασμένος.

Καὶ ὁ Ἰανουάριος τοῦ ἔτους 1796 διῆλθεν ὡς νὰ ἦτο ἔαρ· κατὰ δὲ τὸν Φεβρουάριον ἐπεκράτησε ψῦχος καὶ τοιαύτη ἀνομβρία, ὥστε καὶ αὐταὶ αἱ βρύσεις εἶχον ὀλίγον ὕδωρ, ἐν δὲ τῇ ἐξοχῇ ἐνέσκηψε μεγάλη ζωολιμία.

Τὴν νύκτα τῆς 30 Μαΐου, ἀφίχθη ἐκ Βενετίας ἔκτακτος ταχυδρόμος, ἀναγγέλων τὴν ἀπροσδόκητον εἴδησιν ὅτι οἱ Γάλλοι, ὡς σύμμαχοι καὶ φίλοι, εἰσῆλθον εἰς τὸ βενετικὸν κράτος. Ὁ ἀπό τινων ἡμερῶν διατρίβων ἐνταῦθα καὶ διευνόμενος εἰς Κωνσταντινούπολιν βάϊλος ἀνέστειλε τὴν εἰς τὴν πρωτεύουσαν ἐκείνην πορείαν του· τὰ πλεῖστα δὲ τῶν στρατευμάτων ἐπεβιβάσθησαν, ὅπως μεταβῶσιν εἰς Βενετίαν μεθ' ὅλων τῶν ἐνταῦθα ναυμαχούντων πλοίων.

Κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας τοῦ ἔτους, καὶ κατ' αὐτὴν τὴν παραμονὴν τῶν Χριστουγέννων, εὑρίσκοντο ἐν τῇ ἀγορᾷ παντὸς εἴδους ἐδώδιμα, ὅπερ οὐδέποτε προηγουμένως ἐφάνη.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

Περὶ τὰ μέσα Ἰανουαρίου τοῦ 1797, ἀνηγγέλθη ὅτι ἐν Ἄρτῃ εἶχεν ἐνσκήψει ἡ πανώλης. Ἡ κυβέρνησις ἔπεμψεν ἀμέσως φύλακας εἰς ὅλας τὰς παραλίας τῆς νήσου, ὅπως ἐπιτηρήσωσι μήπως λαθραίως εἰσκομιστθῶσιν ἐμπορεύματα, ἢ ἀποβιβασθῶσιν ἐπιβάται.

Τὸ κατὰ τὴν πρώτην δεκαπενθήμερον τοῦ Μαρτίου ἐπελθὸν δριμύτατον ψῦχος εἶχε βλάψει καιρίως τὰς ἀμπέλους καὶ τὰ ὀπωρόδενδρα.

Τῇ 28 τοῦ αὐτοῦ, ἀφίχθησαν ἐκ Τουλῶνος τέσσαρες γαλλικαὶ φρεγάται, ἕτερα δὲ πλοῖα ἐκ Βενετίας κατέπλευσαν τῇ 13 Ἀπριλίου.

Τῇ 22 Μαΐου, ὁ Ἀρλιώτης ἐπληροφορήθη περὶ τοῦ ἐν Λευκοσίᾳ τῆς Κύπρου ἐπισυμβάντος θανάτου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. Ἀναχωρήσας οὗτος καὶ αὖθις ἐκ Κερκύρας, εἶχεν ἀφιχθῆ ἐν καιρῷ χειμῶνος εἰς τὴν νῆσον ἐκείνην, καὶ εὑρεθεὶς ἄνευ τῶν ἀπαιτουμένων ἐφοδίων, ἀπετάνθη πρός τινα ἐπίτροπον τοῦ μοναστηρίου τῆς Γ. Θ. Γλυκῆς, ὅστις ἀντὶ μικρᾶς δαπάνης τῷ παρέσχε πρὸς κατάλυμα κελλίον τι τοῦ μοναστηρίου ἐκείνου, μὴ εὐαρεστούμενος ὅμως τῆς διαμονῆς, κατῆλθεν εἰς Σκάλαν τῆς Λευκοσίας, ἔνθα ἀπωλέσας ὀλίγα χρήματα ἅπερ τῷ ἀπέμενον, ἠσθένησε καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἀπεβίωσεν ἐν ἄκρᾳ πενίᾳ. Τὰς πληροφορίας ταύτας μετ' ἄλγους ψυχῆς ἤκουσεν ὁ Ἀρλιώτης.

Κατὰ τὴν 4 Ἰουνίου, ἐτελέσθη ἡ λατινικὴ λιτανεία τῆς ἁγίας δωρεᾶς, ἥτις ὑπῆρξεν ἡ τελευταία τελετὴ καθ' ἣν παρευρέθησαν οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς βενετικῆς κυβερνήσεως. Ἀπὸ τῆς 8 μετερρυθμίσθησαν, ἢ μᾶλλον κατηργήθησαν, οἱ τίτλοι ἐξωχότατος, ἐκλαμπρότατος, εὐγενέστατος, κ.τ.λ. διατηρουμένης μόνον τῆς τοῦ πολίτου ἐπικλήσεως. Ἀπὸ δὲ τῆς 12, ἤρχισαν νὰ χρονολογῶνται αἱ ἐπίσημοι πράξεις διὰ τοῦ πρώτου τούτου ἔτους τῆς ἰταλικῆς ἐλευθερίας. Ἀπορῶν, ἐν τούτοις, ὁ

Οὐΐδμαν χρημάτων, διὰ τὴν μισθοδοσίαν τῶν στρατιωτῶν, ἐνετείλατο εἰς τοὺς ἑκάστης συνοικίας προϊσταμένους, νὰ περιέρχωνται τὰς οἰκίας τῶν εὐπόρων πρὸς σύναξιν ἐράνου. Τὸ ἑσπέρας τῆς 16, ἐπεσκέφθησαν ἐπὶ τούτῳ καὶ τὸν Ἀρλιώτην «ὡς ἄλλοτε, γράφει, συνηθίζετο κατὰ τὴν μεγάλην ἑβδομάδα, διὰ τὴν ὑπὲρ τῶν ἐνδεῶν συνδρομήν!» Τὸ γεγονὸς τοῦτο τὸν κατέθλιψε, βλέποντα εἰς ποίαν ταπείνωσιν εἶχε περιέλθη ἡ πρὸ μικροῦ ἰσχυρὰ καὶ πλουσία βενετικὴ πολιτεία. Τὸ αὐτὸ δὲ ἑσπέρας, κατέπλευσε καὶ ὁ ἀπὸ ἡμερῶν περιμενόμενος στόλος, μετὰ γαλλικῶν στρατευμάτων, ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ στρατηγοῦ Γεντίλη.

Τὴν 16, ὁ Οὐΐδμαν προσεκάλεσε τοὺς πρώην εὐγενεῖς, τοὺς πολίτας, τοὺς ἐμπόρους καὶ τοὺς ἑβραίους, καὶ μετ' εὐπροσηγορίας ἐπειράθη νὰ πείσῃ αὐτοὺς νὰ παρέξωσιν ἐν ταῖς οἰκίαις αὐτῶν κατάλυμα εἰς τοὺς γάλλους ἀξιωματικούς. Ὀλίγοι συγκατένευσαν εἰς τοιαύτην αἴτησιν, ὁ δὲ Οὐΐδμαν κατώρθωσε τέλος νὰ λάβῃ παρ' αὐτῶν τὴν ὑπόσχεσιν, ὅτι ἤθελον προσφέρει κλίνας, ἔπιπλα καὶ ὀθώνια. Γράφων ταῦτα ὁ Ἀρλιώτης, περαίνει προσθέτων αὐτὸ εἶναι τὸ πρῶτον καλόν! ἐν ἄλλαις λέξεσιν, ἀρχὴ ὀδύνων!

Τὴν πρωΐαν τῆς 19, συνῆλθον πολλοί, πάσης τάξεως, θρησκεύματος καὶ ἡλικίας, καὶ φέροντες ἐπὶ τοῦ πίλου ταινίαν διακρίσεως, μετέβησαν ἀθρόοι εἰς τὸ ἐν τῷ παλαιῷ φρουρίῳ οἴκημα τοῦ πρώην γενικοῦ προβλεπτοῦ, ὅπως προσφέρωσι τὰ σεβάσματα καὶ τὰ συγχαρητήρια αὐτῶν εἰς τὸν πολίτην στρατηγὸν Γεντίλην. Ἡ πρόσρησις ἀπηγγέλθη ἰταλιστί, ὑπὸ τοῦ κόμητος Σπυρίδωνος Θεοτόκη, ὁ δὲ Γεντίλης ἀπαντήσας ἐπίσης ἰταλιστί, ὡμίλησε διεξοδικῶς περὶ τοῦ νέου συντάγματος, περὶ εἰρήνης, ὁμονοίας, ἀνεξιθρησκείας καὶ περὶ τῆς προστασίας, ἣν ἡ γαλλικὴ δημοκρατία ἤθελε παρέξει εἰς τὰς Ἰονίους νήσους. Τὸ ἑσπέρας διε-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

δόθη ἐν Σπηλαίᾳ καὶ ἐν τῇ ἑβραϊκῇ συνοικίᾳ πανικὸς φόβος, ἅπαντα δὲ τὰ ἐργαστήρια ἐκλείσθησαν, διότι πλεῖστοι τοῦ λαοῦ μετά τινων ἀξιωματικῶν τοῦ βενετικοῦ ναυτικοῦ, καὶ μελιταίου τινος πλοιάρχου, περιεφέροντο τὴν πόλιν, κρατοῦντες σημαίας καὶ ζητωκραυγοῦντες ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς ἰσότητος· οἱ φιλήσυχοι καὶ ἁπλοϊκοὶ ἄνθρωποι ἐπίστευον ὅτι ὁ τόπος ὅλως ἐπανεστάτησεν.

Τῇ 27, ὁ στρατηγὸς Γεντίλης προσεκάλεσε δι' ἐγκυκλίου τὰ ἤδη παρ' αὐτοῦ διορισθέντα μέλη τῆς προσωρινῆς ἐγχωρίου κυβερνήσεως, ὅπως συνέλθωσι κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν εἰς τὴν κατοικίαν αὐτοῦ. Καὶ ὁ μὲν Ἀρλιώτης ἀσθενῶν, εἰδοποίησε τὸν Γεντίλην ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ παρευρεθῇ, τὰ δ' ἕτερα μέλη, ἐν οἷς συγκατελέγοντο ὁ μέγας πρωτοπαπᾶς, ὁ λατῖνος ἀρχιεπίσκοπος, εἷς ὀρθόδοξος καὶ ἕτερος λατῖνος ἱερεὺς, καὶ ὁ πρώην γενικὸς προβλεπτὴς, ἀφ' οὗ ἤκουσαν τὰς ὁδηγίας, ἢ μᾶλλον τὰς διαταγὰς τοῦ Γεντίλη, μετέβησαν εἰς τὸ οἴκημα τοῦ πρώην βαΐλου, καὶ διώρισαν τοὺς συμβούλους τῶν προαστείων καὶ τῆς ἐξοχῆς. Τὴν ἀκόλουθον δὲ ἡμέραν συνῆλθον καὶ αὖθις ἐν τῷ αὐτῷ οἰκήματι, καὶ διώρισαν τριμελῆ ἐπὶ τοῦ ὑγειονομείου ἐπιτροπὴν, πενταμελῆ ἐπὶ τοῦ ἀγορανομείου ἐπιτροπὴν, ἑτέραν ἐπὶ τῶν ἐδωδίμων, ὑποτελῆ εἰς τὴν προηγουμένην, καὶ τρεῖς πρωτοδίκας. Καθ' ἣν δὲ ὥραν συνεδρίαζον παρουσιάσθησαν τινες μετ' ἀναφορᾶς, δι' ἧς ἐζήτουν, ἐν ὀνόματι τοῦ λαοῦ, τὴν ἐκ τῶν δημοσίων θέσεων ἔξωσιν τῶν κληρικῶν, καὶ ἐντεῦθεν τὴν ἀποβολὴν ἐκ τοῦ σώματος τῆς ἐγχωρίου κυβερνήσεως τοῦ τε μεγάλου πρωτοπαπᾶ, τοῦ ἀρχιεπισκόπου, καὶ τῶν δύο ἱερέων. Τὴν δὲ 29, ἐν ᾧ τὰ αὐτὰ μέλη εἶχον συνέλθη ὅπως προβῶσιν εἰς ἑτέρους διορισμοὺς ὑπαλλήλων, πολλοὶ τοῦ λαοῦ εἰσέβαλον ἐν τῇ αἰθούσῃ, ἀπαιτοῦντες δι' ἐγγράφου ἀναφορᾶς καὶ διὰ κραυγῶν καὶ

πατάγου τὴν ἐκ τῆς ἐγχωρίου κυβερνήσεως ἀποβολὴν τῶν δύο ἑβραίων μελῶν αὐτῆς. Τὰ παρευρισκόμενα μέλη, κυριευθέντα ὑπὸ φόβου, ἐτράπησαν εἰς φυγὴν, ἀπόσπασμα δὲ γαλλικῶν στρατευμάτων ἐξῆλθε κατεσπευσμένως ἐκ τοῦ παλαιοῦ φρουρίου, ὡς ἐπίσης ἔδραμε καὶ ὁ στρατηγὸς Γεντίλης, καὶ διεσκέδασαν τὴν ὀχλαγωγίαν. Μετὰ ταῦτα προσκαλέσας ὁ Γεντίλης, τὸν συντάξαντα τὴν ἀναφορὰν καὶ ἐπιπλήξας αὐτὸν, διέταξε τὴν φυλάκισίν του· ἤλεγξε δὲ καὶ τὰ μέλη τῆς ἐγχωρίου κυβερνήσεως διὰ τὴν ἐκ τῆς θέσεως αὐτῶν δραπέτευσιν.

Τὸ ἑσπέρας τῆς 2 Ἰουλίου, κατέπλευσαν ἐκ Τουλῶνος δέκα γαλλικαὶ φρεγάται.

Τῇ 3 τοῦ αὐτοῦ, διωρίσθη πενταμελὴς ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ἐπιτροπὴ, ἐν ᾗ συμπεριελήφθη καὶ ὁ Ἀρλιώτης· συνεστήθησαν, πρὸς τούτοις, τὸ πρωτοδικεῖον, τὸ κακουργιοδικεῖον, δύο ἐφετεῖα, τὸ εἰρηνοδικεῖον, ἡ ἀσυνομία καὶ ἕτερα ἄλλα ὑπουργήματα.

Κατὰ τὴν πρωΐαν τῆς 5, ἀνεπετάθη ἡ τρίχροος σημαία ἐπὶ ἑστημμένου ἐν τῇ πλατείᾳ, παρὰ τῇ ἐκκλησίᾳ τῆς Υ. Θ. Μανδρακιωτίσσης ἱστοῦ, ὡς ἐπίσης ἐπὶ τοῦ ἱστοῦ τοῦ παλαιοῦ φρουρίου, καὶ εἰς διαφόρους ἄλλας θέσεις τῆς πόλεως ἐκπυρσοκροτούντων τῶν πυροβόλων τοῦ φρουρίου καὶ τῆς ναυαρχίδος. Μετὰ μεσημβρίαν, τὰ μέλη τῆς ἐγχωρίου κυβερνήσεως συνῆλθον, ἐν τῷ συνήθῃ οἰκήματι, μετ' ὀλίγον δὲ παρουσιάσθη ὁ στρατηγὸς Γεντίλης μετὰ τοῦ γάλλου ναυάρχου· ἀφ' οὗ ἀμοιβαίως διεμείφθησαν ὑποκλίσεις καὶ προσρήσεις, ἅπαντες, ἀκολουθούμενοι ὑπὸ πλήθους λαοῦ καὶ στρατιωτῶν, μετέβησαν εἰς τὴν πλατείαν καὶ ἀναβάντες ἐπὶ ἐγερθέντος ἐπὶ τούτου ἰκριώματος, ἀπήγγειλε λόγον, πρῶτον μὲν ὁ κόμης Σπυρίδων Θεοτόκης, μετ' αὐτὸν δὲ ὁ ἰατρὸς Ἀντώνιος Μάρουλης, ἀμφότεροι ἐγκωμιάσαντες τὴν ἐλευθερίαν, τὸ γαλλικὸν

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ἔθνος, τὸν Βοναπάρτην, τὸν Γεντίλην, καὶ ἐκφράσαντες εὐγνωμοσύνας διὰ τὴν εἰς τὴν νῆσον χορηγηθεῖσαν ἀνεξαρτησίαν. Διάφοροι δὲ χοροὶ ἠκολούθησαν ἐν τῇ πλατείᾳ, περὶ τὸ δένδρον τῆς ἐλευθερίας, ὅπερ ἦτο συκαμινέα προσκαίρως ἐκεῖ φυτευθεῖσα. Τέλος δὲ ἅπασα ἡ συνωδία αὕτη, ἀκολουθουμένη ὡς πρότερον ὑπὸ τοῦ συνοθουμένου καὶ ζητωκραυγοῦντος πλήθους, ἐπέστρεψεν εἰς τὸ οἴκημα τῆς ἐγχωρίου κυβερνήσεως, καὶ ἐκεῖ διελύθη.

Τὴν ἐπιοῦσαν, ἀναῤῥώσας ὁ Ἀρλιώτης, ἠδυνήθη νὰ παρευρεθῇ, κατὰ πρώτην φορὰν, ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς ἐγχωρίου κυβερνήσεως· τὴν δὲ 8, παρεδόθησαν ἐπισήμως ἐν τῇ πλατείᾳ, ὁλοκαύτωμα τοῦ πυρὸς, τό τε χρυσοῦν βιβλίον, ἤτοι ἡ καταγραφὴ τῶν εὐγενῶν οἰκογενειῶν, καὶ τὰ ἀπονέμοντα τίτλους καὶ προνόμια ἔγγραφα.

Τῇ 19, ἀπερχόμενος ὁ Ἀρλιώτης εἰς Χωρεπισκόπους εἶδε τὴν κατερήμωσιν τοῦ Γουβίου, ἐν τῷ λιμένι τοῦ ὁποίου δὲν εὑρίσκετο πλέον οὐδὲ μία λέμβος. Ἤκουσε δὲ, ὅτι τὰ παράλια τῆς νήσου, ἀπὸ Ἀλμυροῦ ἄχρις ἁγίου Γεωργίου, ἔβρυθον ἐκ προσφύγων Ἀλβανῶν καταδιωγμένων ὑπὸ τῶν στρατευμάτων τοῦ Ἀλῆ πασᾶ, ὅστις εἶχεν ἤδη κυριεύσει πόλλὰ χωρία τῆς Ἀλβανίας. Οἱ ταλαίπωροι ἐκεῖνοι πρόσφυγες εἶχον ἀντισταθῆ κατὰ τῶν ἐπιδρομῶν τοῦ σατράπου μέχρις ἐσχάτων, ἀλλὰ τέλος ἠναγκάσθησαν νὰ ἐγκαταλείψωσι τὰς οἰκίας καὶ τὰς χώρας αὐτῶν, καὶ νὰ καταφύγωσιν ἐνταῦθα. Δύο δὲ ἐξ αὐτῶν, ὁ ἱερεὺς Σπυρίδων Νικολάου, οὗτινος ὁ πατὴρ ὑπηρέτει ἐν τῷ μακεδονικῷ συντάγματι τοῦ βασιλέως τῆς Νεαπόλεως, καὶ ὁ Δῆμος Κόλλας, συναντιθέντες καθ' ὁδὸν, μετὰ τοῦ Ἀρλιώτη, τῷ διηγήθησαν, ὅτι ἦσαν ἐπίτροποι τοῦ μοναστηρίου τῆς Υ. Θ. Κουκαμιᾶς, καὶ ὅτι εἶχον σύντροφον ἰταλόν τινα ἐξ Οὐηρῶνος, ὀνόματι Φραγγίσκος Σάλας,

ὑπηρετοῦντα ἐπί τινα ἔτη ἐν τῷ αὐτῷ μοναστηρίῳ, καὶ καταφυγόντα μετ' αὐτῶν ἐνταῦθα. Ἐν Χωρεπισκόποις ὑπάρχει ἐκκλησία ὑπὸ τὴν ἐπίκλησιν τῆς Υ. Θ. Κουκαμιᾶς, ἐν ᾗ μάλιστα, κατὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας ὁ Ἀρλιώτης ἠθέλησε νὰ τελεσθῇ μνημόσυνον ὑπὲρ τοῦ ἀποβιώσαντος ἀδελφοῦ αὐτοῦ.

Τὴν 30 Ἰουλίου, οἱ Γάλλοι ἑώρτασαν διὰ κανονοβολισμῶν καὶ ἄλλων ἐπισήμων ἐπιδείξεων τὴν ἐπετηρίδα τῆς γαλλικῆς ἐλευθερίας. Τῇ δὲ 11 Αὐγούστου, ἐτελέσθη ἡ συνήθης λιτανεία τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος, ἄνευ ὅμως τῆς συμμεθέξεως τῶν δημοσίων ἐπαγγελματικῶν. Τῇ 27, ἐγένετο, κατὰ πρώτην φορὰν, ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς ἐγχωρίου κυβερνήσεως, διάσκεψις περὶ ῥυθμίσεως τῶν ἐκκλησιαστικῶν εἰσοδημάτων· τῇ δὲ 30, ἐπανῆλθεν ὁ στρατηγὸς Γεντίλης ἐκ τῆς εἰς τὰς ἄλλας νήσους περιοδείας αὐτοῦ.

Ἐνταῦθα, ἐν τοῖς χρονικοῖς τοῦ Ἀρλιώτη, ὑπάρχει χάσμα, ἀφαιρεθέντων 8—10 φύλλων τοῦ χειρογράφου· εἴς τι ὅμως χωριστὸν φύλλον εὑρίσκεται τὸ ἑξῆς ἀπόσπασμα περὶ συνδιασκέψεως ἢ μᾶλλον συνδιαλέξεως, μεταξὺ τοῦ στρατηγοῦ Γεντίλη καὶ τῶν μελῶν τῆς ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ἐπιτροπῆς.

«Τὴν πρωΐαν τῆς 2 Σεπτεμβρίου, μετέβημεν εἰς »τὴν κατοικίαν τοῦ στρατηγοῦ Γεντίλη, ἐπιθυμοῦν»τος νὰ λάβῃ πληροφορίας τινας περὶ τῶν δημοσίων »εἰσοδημάτων, ὧν τὰ βιβλία εἶχε παραλάβει ἡ ἐπὶ »τῶν οἰκονομικῶν ἐπιτροπὴ, πρὸς εἴσπραξιν τῶν ἀναγ»καιούντων διὰ τὴν συντήρησιν τῆς ἐγχωρίου κυβερ»νήσεως. Εἴπομεν αὐτῷ, ὅτι, καθ' ἃ ἠκούσαμεν, διε»νοῆτο αὐτὸς νὰ διακρατήσῃ τοὺς τελωνιακοὺς δασ»μοὺς, διὰ τὰ δημόσια ἔξοδα τῆς διοικήσεως, νὰ πα»ραχωρήσῃ δὲ τοὺς ἑτέρους μικροὺς φόρους εἰς τὴν »ἐγχώριον κυβέρνησιν. Ὁ Γεντίλης ὅμως ἠρνήθη τὸ »ἀκριβὲς τῆς πληροφορίας ταύτης, λέγων μάλιστα,

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

»ὅτι ἐπειδὴ ἅπαντες οἱ φόροι ἦσαν ἐθνικὰ εἰσοδήμα-
»τα, ὤφειλον νὰ χρησιμεύτωσιν πρὸς μισθοδοσίαν κυ-
»ρίως τοῦ ὑπερασπίζοντος ἡμᾶς στρατοῦ. Ἐπιμενόν-
»των δὲ τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς, εἰς τὴν παρατή-
»ρησιν ὅτι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει οὐδὲν ὑπελείπετο
»ὅπως πληρωθῶσι τὰ πολλὰ ἔξοδα καὶ οἱ μισθοὶ τῶν
»ἐγχωρίων ὑπαλλήλων, οὗτος ἀπήντησεν ἡμῖν, ὅτι
»θέλομεν νὰ μιμιθῶμεν τὴν βενετικὴν πολιτείαν. ἐξ-
»ογκοῦντες τὰ πάντα· ὅτι ὀφείλομεν νὰ περιορισθῶ-
»μεν ἐντὸς τῶν ἀπολύτως ἀναγκαίων, μὴ διορίζον-
»τες πολλὰς ἐπιτροπὰς καὶ ἔτι περισσοτέρους ὑπαλ-
»λήλους, καὶ ὅτι τὰ ὑγειονομικὰ τέλη ἤρκουν διὰ
»τοὺς μισθοὺς ὅλων τῶν ἐγχωρίων γραφείων. Τῷ ἀν-
»τιπαρετηρήσαμεν ὅτι τὰ περὶ οὗ ὁ λόγος τέλη ἦσαν
»λίαν εὐτελῆ, μόλις ἐπαρκοῦντα διὰ τὸν μισθὸν τῶν
»ὑπαλλήλων τοῦ ὑγειονομικοῦ γραφείου· ὅτι τὰ μέλη
»τῆς ἐγχωρίου κυβερνήσεως ὑπηρέτουν ἀμίσθως, ἀλλ' ὅ-
»τι οἱ λοιποὶ ὑπάλληλοι δὲν ἠδύναντο νὰ ἐργασθῶσι
»δωρεάν. Ἀπήντησε τότε εἰς ἡμᾶς λέγων νὰ ἐξετάσω-
»μεν ὅπως ἀνεύρωμεν ἄλλους πόρους, καὶ οὕτως ἔλει-
»ξεν ἡ συνδιάσκεψις.»

Ἐπειδὴ, μετὰ τὴν ἡμέραν ταύτην, βλέπομεν τὸν Ἀρλιώτην ἰδιωτεύοντα, πιθανῶς δυσαρεστηθεὶς ἐκ τοῦ ἀποτελέσματος τῆς συνδιασκέψεως ἐκείνης, παρῃτήθη τῆς θέσεως. Ὑπὸ δὲ τὴν ἡμερομηνίαν 5 Ὀκτωβρίου, περιγράφει τὴν ἀθλίαν κατάστασιν τῶν δρόμων τῆς ἐξοχῆς, οἵτινες εἶχον καταντήσει ὅλως ἀδιάβατοι.

Ἀπὸ τῆς 18 Ὀκτωβρίου ἄχρι τῆς 23 Δεκεμβρίου, ὑπάρχει ἕτερον κενὸν ἐν τοῖς χειρογράφοις, ἐκ 18—20 περίπου φύλλων. Κατὰ δὲ τὴν τελευταίαν ἐκείνην ἡμέραν, ἐπιστρέψας ὁ Ἀρλιώτης εἰς τὴν πόλιν, ἤκουσε τὸν ἐπελθόντα κατὰ τὴν προηγουμένην νύκτα θάνατον τοῦ Οὐΐδμαν, ἀσθενήσαντος εἴς τινα πρὸς κυνηγεσίαν ἀποδημίαν εἰς Βουθρωτόν. Ἦτο οὗτος ἤδη λίαν κατα-

βεβλημμένος ὑπὸ τῶν ἀπροσδοκήτων περιπετειῶν τῶν ἡμερῶν ἐκείνων, καὶ ὑπὸ τῆς λύπης διὰ τὴν ὑποδούλωσιν τῆς πατρίδος του. Ἐκηδεύθη, ὡς αὐτὸς εἶχε διατάξει, ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐπισήμου τελετῆς, ἀλλ' ὑπὸ ἑνὸς μόνου ἱερέως· πλεῖστοι ὅμως πάσης τάξεως καὶ παντὸς θρησκεύματος ἠκολούθησαν τὸν νεκρὸν τοῦ ἐναρέτου ἀλλ' ἀτυχοῦς τούτου ἀνδρὸς, ὅστις ἐνεταφιάσθη ἐν τῇ μητροπόλει τῶν λατίνων.

Δυτικοί τινες μοναχοὶ, τοῦ τάγματος τοῦ ἁγίου Ἰωάννου, οἵτινες ὑπὸ τὴν βενετικὴν κυβέρνησιν κατέλυον ἐν τῷ στρατιωτικῷ νοσοκομείῳ ὡς νοσοκόμοι, ἀπολυθέντες τῆς ὑπηρεσίας, ἀνεχώρησαν εἰς Ζάραν τῆς Δαλματίας.

Ἐνταῦθα νέον κενὸν, ἐκ 12 περίπου φύλλων, ἀπαντᾶται ἐν τοῖς χειρογράφοις, ἡ δὲ χρονολογικὴ σειρὰ ἄρχεται ἀπὸ τῆς 18 Ἰανουαρίου 1798. Κατὰ τὴν πρώτην τριμηνίαν τοῦ ἔτους τούτου, εὐάριθμοι εἰσὶν αἱ ἀναφερόμεναι εἰς πολιτικὰ συμβάντα σημειώσεις, τῶν πλείστων περιοριζομένων εἰς τὰς μεταβολὰς τῆς ἀτμοσφαίρας, εἰς τὰ ἀναφυόμενα προϊόντα, εἰς τὴν γεωργίαν, τὴν θήραν, καὶ ὅμοια. Ἐντεῦθεν ἔτι μᾶλλον φαίνεται πιθανωτέρα ἡ εἰκασία ὅτι εἶχεν ἤδη ἀποσυρθῆ ἐκ τῶν δημοσίων λειτουργειῶν, καὶ περιορισθῆ εἰς τὰς προσφιλεῖς ἰδιωτικὰς αὐτοῦ ἀσχολίας.

Τὸ ἑσπέρας τῆς 3 Ἀπριλίου, ἠναγκάσθη ὁ λατῖνος ἀρχιεπίσκοπος Φέντζης ν' ἀπέλθῃ τῆς νήσου, διαταγῇ τοῦ στρατηγοῦ Chabot. Ἐλέγετο ὅτι εἶχε διαδόσει τὴν ψευδῆ εἴδησιν, ὅτι ὅσον οὔπω οἱ Αὐστριακοὶ ἔμελλον νὰ καθέξωσι τὰς νήσους, καὶ ὅτι διένειμεν ἀντίγραφα τῆς μεταξὺ Αὐστρίας καὶ Γαλλίας συνομολογηθείσης συνθήκης.

Τῇ 9 Ἰουνίου, οἱ Γάλλοι ἑόρτασαν διὰ κανονοβολισμῶν, μουσικῶν συμφωνιῶν, χορῶν περὶ τὸ δένδρον τῆς ἐλευθερίας, καὶ ἄλλων πολλῶν δειγμάτων χαρᾶς, τὴν

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΔΗΞΟΥΡΙΟΥ

ἀγγελίαν τῆς ὑπ' αὐτῶν ἁλώσεως τῆς Μελίτης. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην, ἡ ἐξοχὴ εὐτυχῶς ἐπλεόναζε χρημάτων, ὡς ἐκ τούτου δὲ ἐπεκράτει ἐν τῇ ἀγορᾷ μεγάλη ἔλλειψις τροφίμων, πρὸ πάντων δὲ ἰχθύων, διότι οἱ ἁλιευθέντες ἀπὸ τῆς παραλίας τῆς ἁγίας Ἰουστίνης ἄχρι Λευκίμνης, καὶ ἀπὸ τῶν καμίνων τοῦ Μανδουκίου μέχρι Σιδαρίου, ἠγοράζοντο ἀμέσως, καὶ ἀπέναντι οἱασδήποτε τιμῆς, ὑπὸ τῶν χωρικῶν.

Τὴν 29 Ἰουλίου, ἐσυμποσίασαν ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Ἀρλιώτη ἑπτὰ γάλλοι ἐπιστήμονες, οἵτινες ἐπανέκαμπτον εἰς Παρισίους ἐκ τῆς εἰς τὴν Αἴγυπτον καὶ εἰς τὴν Περσίαν περιηγήσεώς των· ἦσαν οὗτοι, ὁ ἀρχηγὸς τῶν ὑπὸ τῆς γαλλικῆς δημοκρατίας ἀπσταλέντων εἰς τὴν Ἀνατολὴν ἐπιστημόνων, φίλος τοῦ Mirabeau καὶ εἷς τῶν μελῶν τῆς συντακτικῆς συνελεύσεως, Pamplone, ὁ φυσιολόγος Olivier, ὁ ἀξιωματικὸς τοῦ ἱππικοῦ Barthe καὶ οἱ ἑξῆς ἕτεροι τέσσαρες, ὧν τὰ ὀνόματα ἐπίσης καταγράφει· Nioche, Drajet, Bruyère, καὶ Van Jean, υἱὸς γάλλου τινος διαμένοντος ἐν Βαγδατίῳ. Τὸ δὲ ἑσπέρας τῆς 29 Αὐγούστου, ἐπιβιβασθέντες μετὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀρλιώτη, Δημητρίου, ἐπὶ τῆς γαλλικῆς φρεγάτας la Brune, ἀνεχώρησαν διὰ τὴν Γαλλίαν.

Περὶ τὰς ἀρχὰς Αὐγούστου, διαταγῇ τῆς γαλλικῆς κυβερνήσεως, συνελήφθησαν καὶ ἀπήχθησαν εἰς τὰς φυλακὰς τρεῖς εὐγενεῖς κερκυραῖοι, διὰ λόγους ἀγνώστους, πιθανῶς ὅμως ὡς ὕποπτοι δυσμενείας κατὰ τῶν καθεστότων.

Τῇ 22 τοῦ αὐτοῦ, ἐλλιμενίσθη ἡ ἀγγλικὴ φρεγάτα ὁ Λέανδρος, συλληφθεῖσα ἔξωθεν τῆς νήσου Κρήτης ὑπὸ τοῦ γαλλικοῦ δικρότου ὁ Γενναῖος. Μετὰ πολλὰς ἡμέρας, τρεῖς ἄγγλοι ναῦται τοῦ πληρώματος τῆς φρεγάτας, περιπλανόμενοι εἰς τὴν ἐξοχὴν, ἔφθασαν εἰς τὴν ἐν Χωρεπισκόποις κατοικίαν τοῦ Ἀρλιώτη, ὅστις

δὲν ἠδυνήθη νὰ λάβῃ παρ' αὐτῶν τὰς πληροφορίας τὰς ὁποίας ἐπεθύμει, διότι δὲν ἐγνώριζον οὐδὲ μίαν λέξιν τῆς ἰταλικῆς ἢ τῆς γαλλικῆς γλώσσης. «Τίς, »γράφει, ἤθελε φαντασθῇ ποτε νὰ ἰδῇ ἄγγλους ναύ»τας ἐν Χωρεπισκόποις!» Ἡ γαλλικὴ κυβέρνησις ἐπέτρεπεν εἰς αὐτοὺς νὰ ἐξέρχωνται ἐκ τῆς πόλεως καὶ νὰ περιφέρωνται ἐλευθέρως, ὅπως, εἴτε δι' ἐλεημοσύνης, ἢ ἀνταμοιβῆς ἐργασίας, εὕρωσι τὸν ἐπιούσιον ἄρτον.

Τὴν 3 Ὀκτωβρίου, ἔφθασεν ἡ εἴδησις ὅτι ἠχμαλωτίσθη προδοτικῶς ὑπὸ τοῦ Ἀλῆ πασᾶ, ὁ γενικὸς ὑπασπιστὴς Ῥόζας, ἐν τῇ κώμῃ τῶν Φυλιατῶν, ἔνθα εἶχε προσκληθῆ δῆθεν πρὸς συνέντευξιν. Τῇ δὲ 7, ἀναγγέλθη, ὅτι οἱ Τοῦρκοι, ἑξακόσιοι τὸν ἀριθμὸν, εἶχον ἐπιτεθῆ κατὰ τοῦ φρουρίου τοῦ Βουθρωτοῦ, ἀλλ' ὅτι μετὰ πεντάωρον πεισματώδη μάχην, ἀπεκρούσθησαν. Παρευρίσκοντο ἐν τῷ φρουρίῳ ἐκείνῳ ὁ στρατηγὸς Chabot, ὁ λοχαγὸς Petit, καί τινες στρατιῶται, ἐξ ὧν πέντε μὲν ἐφονεύθησαν, οἱ πλεῖστοι δὲ τῶν ἄλλων, μετὰ τοῦ λοχαγοῦ Petit, ἐτραυματίσθησαν. Ὁ στρατηγὸς Chabot ἐμήνυσεν ἐνταῦθα νὰ τῷ ἀποσταλῶσι πρὸς ἐπικουρίαν πυροβόλα τινα καὶ τριακόσιοι στρατιῶται. Ἔδραμον, πρὸς ὑπεράσπισιν τοῦ Βουθρωτιοῦ, καὶ ἐθελονταί τινες ἐκ Μανδουκίου, Ποταμοῦ καὶ ἄλλων προαστείων, ἐπιβιβασθέντες εἰς λέμβους τὸ ἑσπέρας τῆς αὐτῆς ἡμέρας· ἀλλ' ἐν τούτοις, ἡ γαλλικὴ φρουρὰ, μὴ δυναμένη πλέον ν' ἀνθέξῃ κατὰ τῶν ἐπανειλημμένων ἐφόδων τῶν Τούρκων, ἠναγκάσθη νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸ φρούριον, ἀφ' οὗ προηγουμένως ἐπυρπόλησε τὰ ἐν αὐτῷ ὑπάρχοντα πολεμεφόδια. «Ἀπω»λέσαμεν, γράφει ὁ Ἀρλιώτης, τὸ φρούριον καὶ τὸ »ἰχθυοτροφεῖον τοῦ Βουθρωτοῦ, ὅπερ παρέσχε πλού»σιον εἰσόδημα εἰς τὴν Κέρκυραν!»

Κατ' ἐκείνας δὲ τὰς ἡμέρας ἐπεκράτει ἐν τῇ πόλει

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

μεγάλη σύγχυσις καὶ ἀταξία· αἱ οἰκογένειαι διετέλουν ἐν ἀμηχανίᾳ, καὶ πολλαὶ γυναῖκες μετέβαινον εἰς τὴν ἐξοχὴν, διότι ἐκ τῶν προπαρασκευῶν τῶν Γάλλων ἐφαίνετο ἐπικειμένη ἡ πολιορκία. Ἐλέγετο ὅτι ὁ ῥωσσικὸς στόλος, ἑνωθεὶς μετὰ τοῦ τουρκικοῦ, εὑρίσκετο ἐν Ζακύνθῳ, καὶ ὅτι ἡ νῆσος αὕτη, ὡς ἐπίσης ἡ Κεφαλληνία, εἶχε παραδοθῆ εἰς αὐτούς. Τῇ δὲ 22, ἀφ' οὗ προηγουμένως ἡ γαλλικὴ κυβέρνησις διὰ προκηρύξεως ἀπηγόρευσεν εἰς τοὺς πολίτας, ἐπὶ ποινῇ θανάτου, τὴν ἐκ τῶν οἰκιῶν αὐτῶν ἔξοδον, ἐξετέλεσε διὰ στρατιωτικῶν ἐπιτροπῶν, ἀκριβῆ κατ' οἶκον ἔρευναν πρὸς ἀνεύρεσιν καὶ σύναξιν τῶν κατεχομένων ὑπὸ τῶν ἰδιωτῶν ὅπλων. Τῇ δὲ ἐπιούσῃ, ἀπῄτησε καὶ ἀπὸ τῶν κατοίκων Μανδουκίου τὴν παράδοσιν τῶν ὅπλων, ὡς ἐπίσης καὶ εἴκοσι ὁμήρους, πρὸς ἀσφάλειαν τῆς τάξεως· ἐπειδὴ δὲ οἱ κάτοικοι τοῦ προαστείου ἐκείνου ἀπεποιήθησαν νὰ ὑπακούσωσιν εἰς τοιαύτην διαταγὴν, ἐπυροβόλησαν δὲ καὶ κατά τινος ἀποσπάσματος στρατιωτῶν, τὰ ἀπέναντι τοῦ προαστείου ἐλλιμενισθέντα πολεμικὰ πλοῖα δόσαντα τὸ σημεῖον ἤρχισαν μετὰ τῶν κανονοστασίων τοῦ Ἀβραμίου νὰ κανονοβολῶσι τὸ Μανδούκιον πυρπολοῦντα καὶ καταστρέφοντα πολλὰς οἰκίας. Οἱ περισσότεροι τῶν κατοίκων, ἄνδρες καὶ γυναῖκες, ἀφ' οὗ προσεπάθησαν νὰ διασώσωσι καὶ νὰ παραλάβωσι μετ' αὐτῶν τὰ χρησιμώτερα, κατέφυγον εἰς τὸ προάστειον τοῦ Ποταμοῦ.

Τὸ ἑσπέρας τῆς 24, παρουσιάσθησαν εἰς τὸν πορθμὸν τῆς νήσου, παρὰ τὴν Λευκίμνην, ἑπτὰ ῥωσσοτουρκικὰ πλοῖα. Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης, γράφει ὁ Ἀρλιώτης, ἤρχισεν ἡ κατὰ τῶν εὐγενῶν καὶ τῶν ἰδιοκτητῶν τῆς πόλεως ἀναστάτωσις τῆς ἐξοχῆς. Ἐν τοῖς διαμερίσμασι Μέσης καὶ Γύρου συνηθροίσθησαν πολλοὶ φαυλόβιοι, ὧν ὁ ἀριθμὸς ηὔξανε καθεκάστην· κατελήστευον τὰς οἰκίας τῶν εὐπόρων, καὶ διένεμον

μεταξὺ αὐτῶν τὰ λάφυρα· ἐφόνευσαν δὲ τὸν κύριον Ἰάκωβον Χ. Μπίζην. Καβαδῖται τινὲς κατεγύμνωσαν τὰ; ἐν Περλεψιμάδαις οἰκίας τῶν κυρίων Καλογερᾶ καὶ Σκορδίλλη, τὴν ἐν Βελωνάδαις οἰκίαν Κουαρτάνου, καὶ τὴν ἐν Ἀρκαδάδαις οἰκίαν Μπούα. Ὁ ἑκατόνταρχος τοῦ χωρίου Ἀγραφῶν, Νικόλαος Τσόϊας, ὅστις εἶχεν ὑποσχεθῆ εἴς τινας πολίτας, ἀποσυρθέντας εἰς Καβαλλούριον καὶ Κρασάδαις, ὅτι τὰ δύο ἐκεῖνα χωρία, ὡς ἐπίσης τὰ ἕτερα δύο τῶν Ἀγραφῶν καὶ Ἀντιπερνῶν, ἤθελον μείνει ἥσυχα, οὐχὶ μόνον ἔψευσε ἀλλὰ καὶ παρεβίασε τὰς ὑποσχέσεις του, μεταβὰς εἰς Ἀντιπερνοὺς καὶ κατακλέψας τὴν οἰκίαν Πετρετῆ, ἀπειλῶν δὲ πρὸς τούτοις, ὅτι ἤθελε τὸ αὐτὸ πράξει καὶ κατὰ τῶν οἰκιῶν Πολίτη, Χαλικιοπούλου καὶ Θεοτόκη. Οἱ κάτοικοι τοῦ διαμερίσματος Μέσης, ἰδίως οἱ τῶν Γιαννάδων, Μαρμάρου καὶ Κανακάδων, παρεκίνουν τοὺς κατοίκους ἑτέρων χωρίων νὰ πράξωσι τοιαῦτα ἐγκλήματα. Ἐν Κουκνικάδαις, οὐχὶ μόνον κατελήστευσαν τὴν οἰκίαν τοῦ πρώην δολοφονηθέντος Δανιέλη, ἀλλ' ἐκθάψαντες τὸν νεκρὸν αὐτοῦ τὸν παρέδωκαν ἀνάλωμα τοῦ πυρός. Ἐν Μαγουλάδαις κατέκλεψαν τὴν οἰκίαν Ματζολένη, κάτοικοι δέ τινες τοῦ χωρίου Μαλακιῶν κατεγύμνωσαν τὴν οἰκίαν Βατάλια. Ἐν ᾧ δὲ ταῦτα ἐν τῇ ἐξοχῇ διεπράττοντο κατὰ τῶν ἰδιοκτητῶν τῆς πόλεως, οἱ Γάλλοι ἀπῄτουν παρὰ τούτων χρηματικὰς συνεισφοράς!

Τῇ 1 Νοεμβρίου, εἰσέπλευσαν εἰς τὸν λιμένα τῆς νήσου ἕτερα ῥωσσικὰ πλοῖα. Οἱ πολῖται ἠπόρουν τί ἀναγκαιότερον νὰ προμηθευθῶσι, καὶ τί πολυτιμώτερον νὰ διασώσωσιν ἐκ τοῦ ἐπικειμένου βομβολισμοῦ. «Ὁποία σύγχυσις,» γράφει ὁ Ἀρλιώτης, ὅστις κατὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας διέμενεν ἐν Χωρεπισκόποις, «ὁποία »ἀπελπισία διὰ τοὺς ταλαιπώρους οἰκογενειάρχας, »διὰ τοὺς ἐπιμελῶς διαχειριζομένους τὴν περιουσίαν

ΓΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΔΗΞΟΥΡΙΟΥ

»αὐτῶν! Ἀπὸ ἡμερῶν, ἀναγκάζομαι νὰ συντηρῶ καὶ »ἐφοδιάζω ὁπλοφόρους ἄνδρας πρὸς ὑπεράσπισίν μου, »καὶ νὰ πέμπω εἰς τὴν πόλιν προμηθείας, ἐν ᾧ οἱ »δρόμοι οὔτε ἐλεύθεροι πλέον εἶναι οὔτε ἀσφαλεῖς. Αἱ »ἀγροτικαὶ ἐργασίαι, αἱ οἰκογενειακαὶ ὑποθέσεις, τὰ »πάντα ἐγκατελείφθησαν!» Ταῦτα καὶ παραπλήσια γράφει ὁ Ἀρλιώτης, οἰκτείρων τὴν ἐλεεινὴν κατάστασιν, ἐν ᾗ εἶχε περιέλθη ὁ τόπος, ὑπὸ δὲ τὴν ἡμερομηνίαν 3, τοῦ αὐτοῦ μηνὸς προσθέτει. «Ὁποίας ἀνατρο»πῆς, ὁποίας φρικτῆς ἀναστατώσεως ἐπέπρωτο νὰ »γίνω μάρτυς κατὰ τὰς τελευταίας τοῦ βίου μου ἡ»μέρας! Ἅπασα ἡ Κέρκυρα εἶναι ἄνω κάτω· ἡ μὲν »πόλις πολιορκεῖται ὑπὸ τῶν Ῥώσσων καὶ Τούρκων, »τὴν δὲ ἐξοχὴν καταλυμαίνονται οἱ λῃστευόντες τοὺς »εὐπόρους καὶ τοὺς κτηματίας χωρικοί. Ἐλλείπει ὁ ἄρ»τος, τὰ ἐργαστήρια ἐκλείσθησαν, τὸ ἐμπόριον ἐναρ»κώθη. Οἱ ὀφειλέται ἀρνοῦνται νὰ συνεισφέρωσι τὸ ἐ»λάχιστον, ἐρειδόμενοι ἐπὶ τῆς κηρυχθείσης ὑπὸ τῶν »Γάλλων ἐλευθερίας καὶ ἰσότητος, καὶ ἐπὶ »τῆς μεροληπτικῆς διαγωγῆς τῶν εἰρηνοδικῶν.» Ὑπὸ δὲ τὴν 8, περαίνει γράφων. «Διατελοῦμεν ἐν πλήρει »καὶ τρομερᾷ ἀναρχίᾳ· οἱ νόμοι δὲν ἰσχύουσιν· οὐδεὶς »φόβος τιμωρίας!»

Τῇ 13, διέβη ἐκ Χωρεπισκόπων ὁ πρωτοπαπᾶς Βαρυπατάδων, Κομπολίτης, μετὰ δύο χωρικῶν, καὶ ἔλεγεν εἰς τὸν Ἀρλιώτην, ὅτι ἀπεστάλη ὑπὸ τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ ῥωσσικοῦ στόλου, ὅπως προτρέψῃ τοὺς χωρικοὺς εἰς τὴν ἡσυχίαν καὶ ὁμόνοιαν. Τῇ δὲ 14, ὁ κόμης Βούλγαρης ἀνεπέτασεν, ἐν τῷ προαστείῳ Ποταμῷ, τὴν ῥωσσικὴν σημαίαν.

Κατὰ τὴν 9 Δεκεμβρίου, ὁ Ἀρλιώτης καί τινες ἄλλοι συμπολῖται αὐτοῦ μετέβησαν εἰς Γουβίον, ἔνθα ἐστάθμευεν ὁ ἀντιναύαρχος Οὐσακώφ, ὅπως παρουσιασθῶσιν εἰς αὐτὸν καὶ παραστήσωσι τὰς ἐν τῇ ἐξο-

χῇ διαπραττομένας βιαιοπραγίας· ἐπειδὴ δὲν κατώρθωσαν κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν νὰ τὸν ἴδωσιν, ἐπανῆλθον τὴν ἐπιοῦσαν, ἀκολουθοῦντες τὴν παρά τινος ἀγνώστου δοθεῖσαν ἀπατηλὴν συμβουλὴν νὰ πορευθῶσιν εἰς τὰς ἁλυκὰς τοῦ Ποταμοῦ, ἔνθα ἤθελον εὑρεῖ λέμβους διὰ νὰ τοὺς μετακομίσωσιν εἰς τὴν ῥωσσικὴν ναυαρχίδα. Ἀφιχθέντες δὲ ἐκεῖ, ἔβλεπον μὲν ῥωσσικὰς λέμβους, καί τινας ἄλλας τῶν Τούρκων, οἵτινες ἐξεφόρτονον τὸ ὑπὸ τοῦ Ἀλῆ πασᾶ πεμφθὲν ἄλευρον εἰς τοὺς πρὸς ἐπικουρίαν τῶν συμμάχων ἀποσταλέντας Ἀλβανοὺς αὐτοῦ, ἀλλ' ἀφ' οὗ, ὡς γράφει, διεκινδύνευσαν νὰ κατασυντρίψωσι τοὺς πόδας τῶν ἵππων, μεταξὺ τῶν πολλῶν τράφων καὶ ὀπῶν δι' ὧν ἐβιάσθησαν νὰ διέλθωσιν, οὐδεμίαν εὗρον λέμβον πρὸς μετακόμισίν των, οἱ δὲ ῥῶσσοι στρατιῶται, πρὸς οὓς ἀπετείνοντο, οὐδὲ λέξιν ἠννόουν· ἐβιάσθησαν ὅθεν νὰ ἐπιστρέψωσιν ἐκ νέου εἰς Ποταμὸν ἄπρακτοι. Τέλος, τῇ 15 τοῦ αὐτοῦ, ἠδυνήθησαν νὰ ἐπιβῶσιν ἐπὶ τῆς ναυαρχίδος, καὶ ὁδηγηθέντες ὑπὸ τοῦ ὑπασπιστοῦ Ματθαίου Τζερεμὼφ παρουσιάσθησαν εἰς τὸν Οὐσακώφ. Δὲν ἀναφέρει ὁ Ἀρλιώτης τὴν μεταξὺ αὐτῶν ὁμιλίαν, μετ' οὐ πολὺ ὅμως ἐδημοσιεύθη προκήρυξις τοῦ ἀντιναυάρχου πρὸς τοὺς κατοίκους τῆς ἐξοχῆς, συνιστῶσα εἰς αὐτοὺς τὴν τάξιν, τὴν τήρησιν τῶν νόμων, καὶ τὸν σεβασμὸν πρὸς τὴν ἀλλοτρίαν περιουσίαν.

Τὸ ἑπόμενον ἔτος 1799 ἐπιγράφει ὁ Ἀρλιώτης ἀπαίσιον καὶ ἀτυχέστατον διὰ τοὺς ταλαιπώρους κατοίκους τῆς Κερκύρας. «Ἡ πόλις, προσθέτει, ἀπο»κλεισμένη, πυρπολεῖται ὑπὸ τῶν κανονοστασίων »τῶν πολιορκητῶν· αἱ διαμείνασαι ἐντὸς αὐτῆς οἰκο»γένειαι στεροῦνται οὐχὶ μόνον τροφίμων, ἀλλὰ καὶ »αὐτοῦ τοῦ ἄρτου, διότι ἀπὸ τῆς 13 Νοεμβρίου, καθ' »ἣν ἐκλείσθησαν αἱ πύλαι τῆς πόλεως, οὐδεμία πλέον

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΔΗΞΟΥΡΙΟΥ

»εἰσέρχεται εἰς αὐτὴν προμήθεια. Τὰ πέριξ τῆς πό-
»λεως προάστεια λυμαίνονται, οἱ Ἀλβανοὶ καὶ
»Τοῦρκοι· καθ' ἑκάστην συμβαίνουσι πολλὰ ἀτοπή-
»ματα, καὶ ἅπαντες διάγομεν ἐν ἀνησυχίᾳ καὶ τρό-
»μῳ. Οἱ Γάλλοι οὐδεμίαν δεικνύουσι πρόθεσιν νὰ πα-
»ραδοθῶσι, καὶ φαίνονται ἀποφασισμένοι νὰ ὑπερασ-
»πισθῶσι μέχρις ἐσχάτης πνοῆς. Ἡ ἐξοχὴ φαίνεται νῦν
»ὁπωσοῦν ἥσυχος, ἀλλ' ὑποβόσκουσι τὰ πάθη· ἐν ἑνὶ
»λόγῳ, ἀγνοοῦμεν τὴν τύχην μας, καὶ ποῦ θέλομεν
»καταντήσει.»

Τὴν νύκτα τῆς 25 Ἰανουαρίου, διελθὸν λαθραίως ἀνὰ μέσον τοῦ συμμαχικοῦ στόλου, ἀπέδρασε τὸ γαλλικὸν δίκροτον ὁ Γενναῖος.

Ἐλέγετο ὅτι κατὰ τὴν 15 Φεβρουαρίου οἱ πολιορκοῦντες ἤθελον δώσει τὴν ἔφοδον κατὰ τῆς πόλεως, ὅπερ ὅμως δὲν συνέβη· ὁ Ἀρλιώτης μεταβὰς εἰς Ποταμὸν ἔβλεπε τὸ ἑσπέρας τῆς ἡμέρας ἐκείνης τὰς φωτοβόλους σφαίρας καὶ βόμβας ἐκσφενδονιζομένας ἀπὸ τοῦ ἐπὶ τοῦ προαστείου Ἀνεμομύλου ἐπικειμένου λόφου τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος, καὶ ἀπὸ τοῦ ἑτέρου, τοῦ Μανδουκίου λόφου. Ὁ πυροβολισμὸς ἐπανελήφθη καὶ τὴν ἐπιοῦσαν, ἰδίως κατὰ τῶν φρουρίων, καὶ ἐξηκολούθησε μέχρι νυκτός.

Τὴν πρωΐαν δὲ τῆς 18, τὰ ῥωσσοτουρκικὰ πλοῖα καὶ μετ' αὐτῶν τὸ πρὸ ἡμερῶν σταθμεῦον ἐνταῦθα ἀγγλικὸν βρίκιον, πνέοντος οὐρίου ἀνέμου, προσέπλευσαν πρὸς τὸ νησίδιον τοῦ Βίδου, καὶ ἐπετέθησαν κατὰ τοῦ ἀρκτικοῦ μέρους αὐτοῦ, ἔνθα οἱ Γάλλοι εἶχον ἐγείρει πέντε κανονοστοιχίας ἐκ πέντε πυροβόλων ἑκάστην. Ἡ ἔφοδος ὑπῆρξε σφοδροτάτη, ἀδιάλειπτον καὶ ῥαγδαιότατον τὸ πῦρ, ὥστε μόλις μετὰ δύο ὥρας ἅπασαι αἱ γαλλικαὶ κανονοστοιχίαι ἀνετράπησαν, οἱ δὲ Γάλλοι, καί τοι ἡρωϊκῶς ἀμυνόμενοι, περιῆλθον εἰς ἀπόγνωσιν. Ἐν τῇ ζέσει τῆς μάχης, λέμβοι πλή-

ρεις στρατιωτῶν πεμφθέντων ἐκ Μανδρακίου, πρὸς ἐπικουρίαν τοῦ Βίδου, διήρχοντο μεταξὺ τῶν σφαιροβολῶν μετὰ ἀξιοθαυμάστου τόλμης καὶ γενναιότητος. Τέλος οἱ Ῥῶσσοι καὶ οἱ Τοῦρκοι, ὠφεληθέντες ἐκ τῶν πυκνῶν νεφῶν καπνοῦ, ὅστις κατεκάλυπτε καὶ ἀπετύφλονε τοὺς ἀντιμαχομένους, ἐξετέλεσαν τὴν ἀπόβασίν των, ἐκυρίευσαν τὰ πυροβόλα, φονεύσαντες πολλοὺς καὶ αἰχμαλωτίσαντες ὑπὲρ τοὺς ἑκατὸν, ἐν οἷς τὸν στρατηγὸν Pivron, καὶ τὸν ὑπασπιστὴν αὐτοῦ Bert, ὅστις, ῥιφθεὶς εἰς τὴν θάλασσαν, συνελήφθη ἡμιθανὴς ὑπὸ τουρκικῆς λέμβου, καὶ ἀπήχθη πρὸς τὸν ἀρχηγὸν τοῦ τουρκικοῦ στόλου Κατὴρ βέην.

Συγχρόνως ἐδόθη ἡ ἔφοδος καὶ εἰς τὸ φρούριον τοῦ Ἀβραμίου, ὑπὸ τῶν Τούρκων, τῶν Ἀλβανῶν, καὶ Ἀρματολῶν τινων τῆς Πρεβέζης, ἀλλ' ἀπεκρούσθησαν οὗτοι μετὰ μεγίστου αὐτῶν ὀλέθρου, πεσόντος καὶ τοῦ ἀνδρείου ἀρχηγοῦ τῶν Ἀρματολῶν Χριστάκη. Καὶ κατὰ τοῦ ἑτέρου ἐν Γαρίτσῃ φρουρίου τοῦ Σωτῆρος ἐπετέθησαν Ῥῶσσοι, Τοῦρκοι καὶ Ἀλβανοί, ἀλλ' ἡ γαλλικὴ φρουρὰ, ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ ταγματάρχου Dufour, ἀνδρείως ὑπερασπισθεῖσα ἀπὸ πρωΐας ἄχρι νυκτὸς, ἀπέκρουσε μετὰ μεγάλης αὐτῶν σφαγῆς τοὺς ἐφορμῶντας. Τότε δὲ οἱ Γάλλοι, πυρπολήσαντες τὴν ἐν τῷ φρουρίῳ ἀποθήκην, ἀπεσύρθησαν εἰς τὴν πόλιν.

Κατὰ τὴν ἑπομένην ἡμέραν, ἀκούσας ὁ Ἀρλιώτης ὅτι κυρίαι τινες, ἐξελθοῦσαι εἰς τὰ προάστεια, εἶχον λῃστευθῆ ὑπὸ τῶν Τούρκων, καὶ φοβούμενος μήπως καὶ ἡ οἰκογένεια αὐτοῦ ἐκτεθῇ εἰς ὅμοιον κίνδυνον, ἐπορεύθη αὐτὸς καὶ ἕτεροι ἄλλοι, μετὰ συστατικῆς ἐπιστολῆς τοῦ ἐν Ποταμῷ διαμένοντος ὑπασπιστοῦ Τζερεμψὼφ, μέχρι τῆς ἐν τῷ λόφῳ τοῦ Μανδουκίου ῥωσσικῆς κανονοστοιχίας, ἔνθα ὁ διοικητὴς αὐτῆς τοῖς ἐχορήγησεν ἀπόσπασμα ἐκ δώδεκα στρατιωτῶν καὶ ἑνὸς δεκανέως, ὅπως τοὺς συνοδεύσῃ· φθάσαντες ὅμως

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΔΗΞΟΥΡΙΟΥ

εἰς τὸ ἥμισυ τοῦ δρόμου, τοῦ ἤδη ἐρημωθέντος καὶ κατερειπωθέντος Μανδουκίου, ἠναγκάσθησαν νὰ ὀπισθοχωρήσωσι, διότι οἱ Γάλλοι τοῦ φρουρίου Ἀβραμίου, μόλις τοὺς εἶδον, ἤρχισαν νὰ πυροβολῶσι κατ' αὐτῶν. Καὶ οἱ μὲν ῥῶσσοι στρατιῶται ἐπανῆλθον εἰς τὴν θέσιν των, ὁ δὲ Ἀρλιώτης καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, ἐπέστρεψαν εἰς Ποταμόν. Καθ' ὁδὸν δὲ ἀπήντησαν τὸν ἐκ Πρεβέζης Ἀρματωλὸν Δράκον Γρίβαν, ὅστις τοῖς ἀνήγγειλεν ὅτι οἱ ἐμπόλεμοι εἶχον συνομολογήσει εἰκοσιτεσσάρων ἀνακωχὴν, καὶ πραγματικῶς τὸ ὑπόλοιπον τῆς ἡμέρας παρῆλθεν ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐχθροπραξίας. Τῇ δὲ 20, ὁ ἐν Γουβίῳ διατρίβων κόμης Νικόλαος Βοΰλγαρης ἔγραψε πρὸς τὸν Ἀρλιώτην, πληροφορῶν αὐτὸν περὶ τῶν ὅρων τῆς ἤδη συμπεφωνημένης παραδόσεως. Τότε ὁ Ἀρλιώτης ἔσπευσε νὰ πορευθῇ μετά τινων ἄλλων πρὸς τὴν πόλιν, καὶ φθάσας παρὰ τῷ μοναστηρίῳ τῆς Υ. Θ. Πλατυτέρας, εἶδε Γάλλους, Ῥώσσους καὶ Τούρκους ἀναμὶξ καὶ συνομιλοῦντας ἀλλήλοις, πλὴν δὲν ἠδυνήθη νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν πόλιν. Κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν τὸν αὐτὸν δρόμον διερχόμενος, μετὰ τοῦ ἀνεψιοῦ αὐτοῦ καὶ ἑτέρου συνοδοιπόρου, συνήντησαν, πλησίον τῆς ἐν Μανδουκίῳ ἐκκλησίας τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Καρακούζη, ἑπτὰ Τούρκους καὶ δύο Ἀλβανοὺς, παρ' ὧν ἀφῃρέθησαν τὰ χρήματα καὶ ἓν ὡρολόγιον, ὥστε καὶ πάλιν ἠναγκάσθησαν νὰ ἐπιστρέψωσιν ἄπρακτοι. Τὸ ἑσπέρας, ῥωσσικὸν ἀπόσπασμα προέβη μέχρι τῶν πρώτων ἐπάλξεων, τὰ δὲ ῥωσσοτουρκικὰ πλοῖα προσέπλευσαν πρὸς τὸν λιμένα τῆς Σπηλαίας.

Τῇ 22 ἀνεπετάθησαν ἐν τῷ παλαιῷ φρουρίῳ αἱ δύο σημαῖαι τῶν συμμάχων· ἄνωθεν καὶ μικροτέρα ἡ ῥωσσικὴ, ὑπὸ δὲ αὐτὴν ἀλλὰ μεγαλητέρα ἡ τουρκική· Τὴν δὲ 24, ἠδυνήθη τέλος ὁ Ἀρλιώτης νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν πόλιν, καὶ περιφερόμενος εἶδε τὰ ἐν Σπηλαίᾳ

καλύπτοντα αὐτὴν ἐρείπια· ἐκ τῶν πολλῶν οἰκοδομῶν αὐτῆς, ὀλίγαι οἰκίαι ἐσώζοντο εἰσέτι ἀνέπαφοι, πάντα δὲ τ' ἄλλα κτήρια, σιταποθῆκαι, ἐργαστήρια, ὑγειονομεῖον, ἐκκλησίαι, εἶχον ὑπὸ τῶν Γάλλων, διὰ στρατιωτικοὺς λόγους, καταστραφῆ.

Τὴν 27, ὁ Ἀρλιώτης καὶ εἴκοσι ἄλλοι τῆς τάξεως τῶν πολιτῶν καὶ τῶν ἐμπόρων μετέβησαν εἰς τὴν ῥωσσικὴν ναυαρχίδα, διὰ νὰ συγχαρῶσι τὸν Οὐσακώφ, ἐπὶ τῇ αἰσίᾳ ἐκβάσει τοῦ πολέμου· εὗρον δ' ἐκεῖ ἐξ ἑτέρους πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν, ὑπὸ τῆς τάξεως τῶν εὐγενῶν ἀπεσταλμένους, μεθ' ὧν ἀκολούθως ἐπεσκέφθησαν τὸν Κατὴρ βέην, ὅπως καὶ εἰς αὐτὸν ἐκφράσωσι τὰ αὐτὰ συγχαρητήρια.

Τὴν 5 Μαρτίου, Τοῦρκος τις ἐφόνευσε ῥῶσσον στρατιώτην· συλληφθεὶς δὲ ἀμέσως ἀπηγχονίσθη· κατὰ τὴν νύκτα δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἕτεροι Τοῦρκοι κατέκοψαν τὴν ἀριστερὰν χεῖρα πολίτου τινὸς καὶ ἐτραυμάτισαν ἕνα ὑπηρέτην.

Ὑπὸ τὴν ἡμερομηνίαν 16 Μαρτίου, ὁ Ἀρλιώτης ἀνακεφαλαιοῖ τὰ κυριώτερα τῆς πολιορκίας συμβάντα, ὅσα ἤδη προηγουμένως εἶχε καθ' ἑκάστην καταγράψει· μετὰ δὲ τὴν ἐπιτομὴν ταύτην, προσθέτει τὰς ἀγοραίας τιμὰς εἰς ἃς, διαρκούσης τῆς πολιορκίας, ἀνεβιβάσθησαν τὰ τρόφιμα· μία ὄρνις ἐπωλεῖτο 3 καὶ 3 1[2 τάλληρα, τὸ βούτυρον καὶ τὸ τυρίον ἀντὶ 1[2 ταλλήρου τὴν λίτραν· εἷς ἰνδικὸς γάλλος ἐπωλήθη ἀντὶ 16 ταλλήρων, ὁ καφὲς ἐτιμᾶτο ἓν τάλληρον ἡ δὲ ζάκχαρις ἥμισυ, κτλ. Λάχανα εὑρίσκοντο, διότι οἱ στρατιῶται γάλλοι, μετὰ κινδύνου τῆς ζωῆς αὐτῶν, ἐξήρχοντο εἰς τὰ προάστεια διὰ νὰ τὰ συλλέγωσιν, ἀλλὰ τὰ ὑπερετίμων λέγοντες ὅτι εἶναι τιμὴ αἵματος.

Τῇ 27 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς, ἡμέρᾳ Κυριακῇ, ἐτελέσθη λιτανεία τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος, καθιερωθεῖσα διὰ τὴν ἐκ τῆς κυριαρχίας τῶν Γάλλων ἀπελευθέρωσιν· παρευ-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΔΗΞΟΥΡΙΟΥ

ρέθη καὶ ὁ ἀντιναύαρχος Οὐσακὼφ, ὅστις εἶχε προηγουμένως λειτουργηθῆ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ αὐτοῦ ἁγίου· τῇ δὲ 3 Ἀπριλίου, ἐγένετο ἡ ἐπίσημος εἴσοδος τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ τουρκικοῦ στόλου Κατὴρ βέη, ὅςτις καὶ ἐγευμάτισε παρὰ τῷ ῥώσσῳ ναυάρχῳ. Κατὰ τὴν 6, ὁ Ἀρλιώτης, μετὰ τεσσάρων ἄλλων πολιτῶν παρουσίασαν εἰς τὸν Οὐσακὼφ ὑπόμνημα, τοῦ ὁποίου ὅμως δὲν ἀναφέρει τὸ ἐμπεριεχόμενον.

Κατὰ τὴν Κυριακὴν τῶν βαΐων, 10 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς, διαρκούσης τῆς λιτανείας, ἅπαντα τὰ ῥωσσικὰ στρατεύματα ἦσαν παρατεταγμένα ἐν τῇ πλατείᾳ· τὴν δὲ 14, μεγάλην Παρασκευὴν, ἐτελέσθη ἡ τοῦ ἐπιταφίου λιτανεία, πρῶτον μὲν ἐκ τῆς ἐκκλησίας τῆς Υ. Θ. Κρεμαστῆς, ἀκολούθως δὲ ἐκ τῆς μητροπόλεως τῶν λατίνων· ἐν ἀμφοτέραις παρευρέθη ὁ Οὐσακώφ.

Τὴν 20, ἐγένετο ἐν τῇ λέσχῃ, ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ ῥώσσου ἀντιναυάρχου, ἔρανος ὑπὲρ τῶν κατερειπωθέντων προαστείων· ἡ δὲ ἄλλοτε ἑορταζομένη ἐν Γαρίτσῃ πανήγυρις τοῦ ἁγίου Μάρκου δὲν ἐτελέσθη, διότι ἡ ὡραία ἐκκλησία τῆς Τριμάρτυρος, γράφει ὁ Ἀρλιώτης, παντελῶς κατεστράφη· τὴν αὐτὴν τύχην ὑπέστη καὶ τὸ λατινικὸν μοναστήριον τῆς ἁγίας Ἰουστίνης, ἄλλοτε περίφημον διὰ τὸν ὡραῖον αὐτοῦ κῆπον. Ἅπαντα δὲ τὰ προάστεια παρίστανον σωροὺς ἐρειπίων, ὡς ἐπίσης, ἐν τῇ πόλει, ἡ Σπηλαία καὶ τὸ Μανδράκιον. «Αὐ»τὰ, ἐπιλέγει, εἶναι τὰ ἀγαθὰ, ἅτινα κατέλιπεν ἡμῖν »ἡ τῶν Γάλλων ἔλευσις!»

Τῇ 30, οἱ πολῖται πάσης τάξεως ἔδωκαν ἐν τῇ λέσχῃ, καὶ ἐνώπιον τοῦ ῥώσσου ἀντιναυάρχου, ὅρκον πίστεως καὶ ὑποταγῆς εἰς τὰ καθεστῶτα, μετὰ τὸν ὁποῖον, ἡ τάξις τῶν εὐγενῶν, συνελθοῦσα ἐν τῷ πρώην λατινικῷ ἀρχιεπισκοπείῳ, ἐψηφοφόρησεν, παρόντων τοῦ αὐτοῦ ναυάρχου καὶ τοῦ Κατὴρ βέη, τοὺς ἀντιπροσώπους αὐτῆς· τοῦτο ἔπραξεν ἀκολούθως καὶ ἡ τάξις τῶν πολιτῶν, ἐν τῷ αὐτῷ οἰκήματι, κατὰ τὴν 3 Μαΐου· τῇ δὲ 4, ἐψηφίσθησαν οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν προαστείων καὶ τῆς ἐξοχῆς. Συνελθόντες μετὰ ταῦτα ἅπαντες οἱ ψηφισθέντες ἀντιπρόσωποι πρὸς διαρίθμισιν τῆς ἐγχωρίου διοικήσεως, ἀφ' οὗ ὡμίλησαν αἰτιολογημένως ὁ κόμης Ἄγγελος Ὅριος καὶ ὁ κόμης Σπυρίδων Θεοτόκης, ἐξελέχθη δεκαμελὴς ἐπιτροπὴ, ὅπως συντάξῃ τὸ περὶ τούτου σχέδιον. Συνετάχθησαν δὲ καὶ ἐδημοσιεύθησαν διατιμήσεις τῶν τροφίμων, ἀλλ' ἀμέσως ἤρχισεν ἡ ἔλλειψις τοῦ ἄρτου, τῶν κρεάτων, τῶν ἰχθύων καὶ παντὸς ἄλλου ἐδωδίμου.

Κατὰ τὴν 10 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς, διωρίσθησαν τεσσαράκοντα δικασταὶ διὰ τὰ πολιτικὰ καὶ ποινικὰ δικαστήρια, καὶ τρεῖς γερουσιασταὶ, δηλαδὴ ὁ κόμης Σπυρίδων Θεοτόκης, ὁ κύριος Στάμος Χαλικιόπουλος καὶ ὁ Ἀρλιώτης. Τὴν πρωΐαν τῆς 14, μετέβησαν οὗτοι εἰς τὴν ῥωσσικὴν ναυαρχίδα, ὅπως συγχαρῶσι τὸν Οὐσακὼφ, διὰ τὸν ἀφιχθέντα κατὰ τὸ προηγούμενον ἑσπέρας δι' ἐπίτηδες ταχυδρόμου προβιβασμὸν αὐτοῦ εἰς βαθμὸν ναυάρχου, μετὰ ταῦτα δὲ ἐπεσκέφθησαν τὸν Κατὴρ βέην καὶ τὸν πατρώνα βέην, παρ' ὧν ὅμως ἔτυχον δυσμενοῦς ὑποδεξιώσεως, οὐδὲ ἐγένετο δεκτὴ ἡ πρὸς αὐτοὺς εἰς συμπόσιον πρόσκλησίς των.

Τὴν 15, ἀφ' οὗ ὁ Οὐσακὼφ παρευρέθη ἐν τῇ τελεσθείσῃ ὑπό τινος ἕλληνος ἐπισκόπου λειτουργείᾳ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῆς Υ. Θ. Σπηλαιοτίσσης, μετέβη μετὰ τῶν γερουσιαστῶν εἰς τὴν λέσχην, ἔνθα ἦτο παρατεθημένον πρόγευμα· ἀκολούθως δὲ παρευρέθη εἰς τὸ ἐν τῷ πρώην λατινικῷ ἀρχιεπισκοπείῳ προσφερθὲν αὐτῷ ὑπὸ τῆς πόλεως συμπόσιον. Τὴν ἐπιοῦσαν ὁ Οὐσακὼφ εἶχε προσκεκλημένους εἰς συμπόσιον ἐν τῇ ναυαρχίδι τοὺς τρεῖς γερουσιαστάς.

Τῇ 25, ἀπόσπασμα ῥώσσων στρατιωτῶν κατευθύν-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

θη εἰς τὸ διαμέρισμα Γύρου, ὅπως καταστείλῃ τὰς διαπραττομένας ἀταξίας.

Τὴν Κυριακὴν τῆς Πεντηκοστῆς, 5 Ἰουνίου, ἐτελέσθη ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος, ἑλληνιστὶ καὶ ῥωσσιστὶ, ἡ λειτουργεία, παρευρεθέντος καὶ τοῦ ῥώσσου ναυάρχου. Τῇ δὲ 7 τοῦ αὐτοῦ, μετὰ τοσούτους αἰῶνας, ὡς παρατηρεῖ ὁ Ἀρλιώτης, ἀνηγορεύθη, ἐν τῷ λατινικῷ ἀρχιεπισκοπείῳ, ὁ ὀρθόδοξος τῆς Κερκύρας ἀρχιεπίσκοπος, ἐκλεχθέντος τοῦ μέχρι τῆς ἡμέρας ἐκείνης διατελέσαντος μεγάλου πρωτοπαπᾶ Μαντζάρου. Ἐν τῇ ψηφοφορίᾳ ἔλαβον μέρος ἑβδομήκοντα δύο ἱερεῖς, τουτέστι τριάκοντα ἐξ τῆς πόλεως, καὶ ἰσάριθμοι ἐκ τῶν προαστείων καὶ τῆς ἐξοχῆς.

Τῇ 11, ὁ Ἀρλιώτης μετὰ τῶν γερουσιαστῶν Κεφαλληνίας, Δοβέρδου καὶ Τυπάλδου, καὶ τοῦ γερουσιαστοῦ Ζακύνθου, Δομενεγίνη, παρουσιάσθησαν εἰς τὸν Κατὴρ βέην, ἵνα τῷ κοινοποιήσωσι τὴν ἐκλογὴν τῶν πληρεξουσίων Βλασοπούλου καὶ Θεοτόκη, ἀλλ' ἔτυχον καὶ αὖθις ὁμοίας τῆς προηγουμένης ὑποδοχῆς. Τὴν δὲ πρωΐαν τῆς 12, ὁ Ἀρλιώτης μετὰ τοῦ Ὁρίου μετέβησαν εἰς τὴν ῥωσσικὴν ναυαρχίδα, ὅπως μετὰ τοῦ Οὐσακὼφ ῥυθμίσωσι τὴν εἰς τοὺς ἀπόρους τῶν προαστείων διανομὴν τῶν βοηθημάτων. Εἶτα δὲ, ἀποβιβασθέντες μετὰ τοῦ ναυάρχου, ἐλειτουργήθησαν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῶν ἁγίων Πάντων.

Περὶ τὸ ἑσπέρας τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἠκολούθησεν ἐν Γαρίτσῃ αἱματηρὰ συμπλοκὴ μεταξὺ Τούρκων καὶ κατοίκων τοῦ προαστείου. Ἐφονεύθη εἷς χριστιανὸς καὶ ἐτραυματίσθησαν διάφοροι ἄνδρες καὶ γυναῖκες· ἐφονεύθησαν δὲ καὶ ἐτραυματίσθησαν Τοῦρκοι τινες, ὧν ὁ ἀριθμὸς ἦτο ἄγνωστος. Ἅμα διαδοθείσης τῆς εἰδήσεως ἐν τῇ πόλει, οἱ Τοῦρκοι ἅπαντες ἠρεθίσθησαν, αὐτὸς δὲ ὁ βέης πατρώνας ἐξῆλθεν ὁπλοφορῶν, καὶ μετ' ἀπειλιτικῆς ἐπιδείξεως· ὑπῆρχε φόβος μήτως ἐπιτεθῶ-

σι κατὰ τῶν χριστιανῶν, καὶ πραγματικῶς οὐκ ὀλίγοι ἐκ τῶν κατοίκων κατ' αὐτὴν καὶ τὰς ἑπομένας ἡμέρας ἐξυβρίσθησαν καὶ ἐκακοποιήθησαν. Περὶ δὲ τὴν δείλην τῆς 25, Τοῦρκοι τινὲς ἀπερχόμενοι εἰς Ἅγιον Ῥόκκον, ἤρχισαν νὰ διαπράττωσι πολλὰς ζημίας εἰς τοὺς κήπους· ἐπειδὴ δὲ ταυτοχρόνως προσέβαλον καὶ γυναῖκα τινα διαμένουσαν ἐντὸς τῆς οἰκίας αὐτῆς, εἷς τοῦ προαστείου μὴ ἀνεχόμενος τοιαύτην ὕβριν ἐτραυμάτισε διὰ πιστολίου τὸν ὑβριστήν· οἱ δὲ ἕτεροι Τοῦρκοι, ἔδραμον τότε μετὰ κραυγῶν καὶ θορύβου εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ βέη πατρώνα, ἀπαιτοῦντες ἐκδίκησιν. Οὗτος δὲ ἀπέστειλεν ἀμέσως εἰς τὸ προάστειον τὸν κερκυραῖον συνταγματάρχην Βαρούχαν, ὅπως ἀνακρίνῃ καὶ ἀπαγάγῃ εἰς τὴν πόλιν τὸν ἔνοχον, ἀλλ' ὁ συνταγματάρχης μὴ δυνηθεὶς ν' ἀνακαλύψῃ αὐτὸν, ἐνόμισε καλὸν νὰ συνοδεύσῃ τὸν σύζυγον τῆς προσβληθείσης γυναικὸς, ὅπως ἀπ' αὐτοῦ ληφθῶσι πληροφορίαι. Ἐν ᾧ ὅμως διήρχοντο διὰ τῆς πλατείας, ἔνθα πολλοὶ Τοῦρκοι ἦσαν συνοιθρισμένοι, ἐκλαβόντες οὗτοι τὸν ἀτυχῆ σύζυγον ὡς τὸν ἔνοχον, μανιωδῶς κατ' αὐτοῦ ἐπέπεσον, καὶ διὰ πυροβόλων καὶ μαχαιρῶν ἀνηλεῶς τὸν ἐφόνευσαν, ἂν καὶ οὗτος εὑρίσκετο ἐν μέσῳ τοῦ συνταγματάρχου Βαροῦχα καὶ τοῦ ῥώσσου φρουράρχου Σκίπερ, οἵτινες ἐβιάσθησαν νὰ μείνωσιν ἄπρακτοι ἀπέναντι τοιαύτης θηριώδους πράξεως. Ἐπελθὼν, ἐν τούτοις, ὁ Οὐσακὼφ πλήρης θυμοῦ κατὰ τῶν Τούρκων, διότι σὺν τοῖς ἄλλοις εἷς ἐξ αὐτῶν μετὰ τὴν βάρβαρον δολοφονίαν, ἀπέμαξε τὴν μάχαιράν του ἐπὶ τῆς στολῆς ῥώσσου τινὸς ἀξιωματικοῦ, ἐμήνυσεν εἰς τοὺς γερουσιαστὰς νὰ ἔλθωσιν ἀμέσως, καὶ ἐπιπλήξας αὐτοὺς ἅμα ἔφθασαν, διότι δὲν ἐπρόλαβον τοιαύτας ἀταξίας, τοὺς διέταξε νὰ τὸν ἀκολουθήσωσι, καὶ ἅπαντες ἐπιβιβασθέντες ἐπὶ ῥωσσικῆς λέμβου μετέβησαν εἰς τὴν τουρκικὴν ναυαρχίδα, ἐπὶ τοῦ κα-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ταστρώματος τῆς ὁποίας εὗρον τὸν Κατὴρ βέην, τὸν πατρώνα βέην, καὶ τὸν συνταγματάρχην Βαρούχαν, ὅστις ἐξέθετε τὰ διατρέξαντα. Μόλις ὁ Κατὴρ βέης εἶδε τὸν Οὐσακὼφ, ἠγέρθη καὶ εἰσήγαγεν αὐτὸν μετὰ τῶν ἄλλων εἰς τὸν ἰδιαίτερον τοῦ πλοίου του κοιτῶνα. Τότε ὁ ῥῶσσος ναύαρχος, πνέων μένεα, δεινῶς ἐπέπληξεν ἀμφοτέρους τοὺς τούρκους ἀρχηγοὺς διὰ τὴν ἀπειθαρχίαν καὶ τὴν βαρβαρότητα τῶν ὁπαδῶν των, οἵτινες εἶχον βυθίσει τὸν τόπον εἰς σύγχυσιν καὶ τρόμον, λέγων ὅτι ἅπασα ἡ εὐθύνη ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῶν ἐπιπίπτει, ὡς ἐπιτρέψαντες εἰς τοὺς Τούρκους νὰ περιφέρωνται τὴν πόλιν ἐλεύθεροι καὶ ἔνοπλοι, ἀντὶ νὰ τοὺς περιορίσωσιν ἐντὸς τῶν πλοίων. Εἶπε, πρὸς τούτοις, ὅτι εἶχε καὶ παρ' αὐτοῦ τοῦ μεγάλου βεζίρου ἐντολὴν καὶ πληρεξουσιότητα νὰ ἐπιτηρῇ τὴν ἡσυχίαν καὶ τὴν ἀσφάλειαν τοῦ τόπου, καὶ ἠπείλησεν αὐτοὺς ὅτι ἤθελεν ἀποταθῆ πρὸς αὐτὸν τὸν Σουλτάνον, ἀπαιτῶν τὴν αὐστηρὰν τιμωρίαν ἀμφοτέρων. Στραφεὶς ἰδίως πρὸς τὸν πατρώνα βέην, πικρῶς τὸν ἤλεγξεν ὡς πρωταίτιον καὶ αὐτουργὸν τῶν διαπραττομένων ἐγκλημάτων, καθ' ὃ σπεύδοντα εἰς τὸ ἐλάχιστον κίνημα, νὰ περιφέρηται ἐπὶ κεφαλῆς ἐνόπλων Τούρκων, ἐξερεθίζων τὰ ἄγρια πάθη αὐτῶν· ἐπέρανε δὲ τὸν λόγον διὰ τῆς ἀπειλῆς ὅτι θέλει λάβῃ παραδειγματικὴν ἱκανοποίησιν, διὰ τὸν τολμήσαντα νὰ κηλιδώσῃ τὴν στολὴν τοῦ ῥώσσου ἀξιωματικοῦ διὰ τοῦ αἵματος ἀθώου θύματος.

Ὁ Κατὴρ βέης, λίαν συγκινηθεὶς καὶ τεταραγμένος, προσεπάθησε νὰ καταπραύνῃ τὴν ὀργὴν τοῦ Οὐσακὼφ, ὑποσχόμενος ὅτι ἤθελεν ἀμέσως διατάξει ἅπαντας τοὺς Τούρκους ν' ἀποσυρθῶσιν εἰς τὰ πλοῖα. Πραγματικῶς δὲ, τὴν 26, τὰ τουρκικὰ στρατεύματα ἔλυσαν τὰ ἐν τῇ πλατείᾳ σκηνώματα αὐτῶν, καὶ ἤρχισαν νὰ ἐπιβιβάζωνται ἐπὶ τῶν πλοίων.

Τὴν πρωΐαν τῆς 29 Ἰουνίου, ἑορτὴν τῶν ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου, ὁ Οὐσακὼφ ἀποβιβασθεὶς εἰς τὴν προκυμαίαν τοῦ ἁγίου Νικολάου, ἐν ᾗ παρευρίσκοντο πρὸς ὑποδεξίωσιν αὐτοῦ οἱ γερουσιασταὶ καὶ οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς πόλεως, μετέβη μετ' αὐτῶν εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος, ἔνθα ἐλειτουργήθη. Μετὰ ταῦτα προσεκάλεσεν αὐτοὺς εἰς πολυτελέστατον ἐν τῇ ναυαρχίδι συμπόσιον, ἐν ᾧ παρευρέθησαν καὶ ἅπαντες οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ ῥωσσικοῦ στόλου· τὸ δ' ἑσπέρας ἡ πόλις ἐφωταγωγήθη διὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ αὐτοκράτορος Παύλου. Καὶ κατὰ τὸ ἑσπέρας τῆς ἐπιούσης, ὁ Οὐσακὼφ ἔδωκεν ἐν τῇ ναυαρχίδι λαμπρότατον χορὸν, ἐν ᾧ παρευρέθησαν οἱ γερουσιασταὶ, οἱ ἀνώτεροι ἀξιωματικοὶ τοῦ ῥωσσικοῦ στόλου, ἕτεροι ῥῶσσοι καὶ ξένοι ἀξιωματικοὶ, οἱ πρόξενοι, ἄλλα ἐπίσημα πρόσωπα, καὶ πλεῖσται κυρίαι· ἦτο δὲ παρατεθημένον καὶ πλουσιοπάροχον δεῖπνον.

Τὴν πρωΐαν τῆς 25 Ἰουλίου, ἀπέπλευσεν ὁ ῥωσσοτουρκικὸς στόλος, μετὰ τοῦ Οὐσακὼφ, τοῦ Κατὴρ βέη, καὶ τοῦ βέη πατρώνα, διευθυνόμενοι ἅπαντες, ὡς ἐλέγετο, διὰ Μελίτην καὶ Σικελίαν. Ἕνεκα ὅμως τῶν εἰσέτι διαμενόντων ἐνταῦθα εὐαρίθμων Τούρκων, καὶ ἑτέρων ἄλλων λόγων, δὲν ἐτελέσθη κατὰ τὴν 11 Αὐγούστου ἡ συνήθης λιτανεία. Τῇ δὲ 8 Σεπτεμβρίου, ἐπανῆλθεν ἀπροσδοκήτως ἐκ Σικελίας ὁ βέης πατρώνας, ὡς ἐπίσης τῇ 12 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς καὶ ὁ Κατὴρ βέης μετά τινων τουρκικῶν πλοίων.

Κατὰ τὴν 21, ἀπεβίωσεν ὁ ἀρχιεπίσκοπος Μάντζαρος, ὅστις εἰσέτι δὲν εἶχε χειροτονιθῆ, ἂν καὶ αἱ ἐπικυροῦσαι τὴν ἐκλογὴν αὐτοῦ πατριαρχικαὶ βοῦλλαι εἶχον ἤδη κομισθῆ ἐνταῦθα. Τῇ δὲ ἐπιούσῃ ἐτελέσθη μεγαλοπρεπῶς ἡ κηδεία αὐτοῦ· προεπορεύοντο τὰ ἁγιόγραφα τῶν ἐκκλησιῶν καὶ ὅλος ὁ κλῆρος, μετὰ τοῦ ἀρτι ἀποθανόντος διὰ τὴν χειροτονίαν ἐπισκόπου·

ΓΑΛΑΞΙΔΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ἠκολούθουν δὲ οἱ γερουσιασταὶ, οἱ δημόσιοι ἐπαγγελματικοὶ, πλῆθος ἰδιωτῶν καὶ ἀπόσπασμα στρατιωτῶν. Ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ ἁγίου Μιχαὴλ, ἔνθα ἐκομίσθη ὁ νεκρὸς, ἐξεφώνησεν ἐπικήδειον λόγον ὁ ἱερεὺς Στυλιανὸς Κίτρακας.

Τῇ 11 Ὀκτωβρίου, ἐψηφοφορήθη ἀρχιεπίσκοπος ὁ ἱερεὺς Πέτρος Βούλγαρης, ἀλλ' ἡ ἐκλογὴ αὕτη δὲν ἐνεκρίθη ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου, καὶ ἑπομένως προσεκλήθη ὁ κλῆρος νὰ συνέλθῃ καὶ προβῇ εἰς νέαν ψηφοφορίαν.

Τὴν 16 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς, ἀπέπλευσαν τὰ τουρκικὰ πλοῖα, ἀφ' οὗ κατὰ τὴν προτεραίαν ἠκολούθησε ἑτέρα τρομερὰ ῥῆξις μεταξὺ χριστιανῶν καὶ Τούρκων, ἐκ τῶν ὁποίων τρεῖς ἐφονεύθησαν καὶ πολλοὶ ἐτραυματίσθησαν· μολονότι δὲ οἱ Τοῦρκοι ἀδιαλείπτως καὶ ἀδιακρίτως ἐπυροβόλουν κατὰ τῶν χριστιανῶν, οὐδεὶς τούτων ἐφονεύθη, καὶ μόνον τινὲς ἐτραυματίσθησαν.

Τῇ 4 Νοεμβρίου, ἀφίχθη ἐκ Πανόρμου ἀγγλικὴ κορβέττα, ἵνα παραλάβῃ τὸ ἄλλοτε ὑπὸ τῶν γάλλων συλληφθὲν βρίκιον, καὶ τὸ ὑπὸ τῶν Ζακυνθίων προσφερθὲν εἰς τὸν Νέλσωνα χρυσοῦν ξίφος. Ἀνήγγειλε δὲ τὴν ἐξ ἐφόδου καὶ διὰ μεγάλης σφαγῆς ἅλωσιν τῆς Ἀγκῶνος, καὶ τὴν ἐξ Ἀλεξανδρείας λαθραίαν ἀναχώρησιν τοῦ Βοναπάρτου προσκληθέντος ὑπὸ τοῦ Διευθυντηρίου εἰς Παρισίους.

Τὴν πρωΐαν τῆς 27 Δεκεμβρίου, πλεῖστοι κάτοικοι τῶν προαστείων εἰσελθόντες εἰς τὴν πόλιν καὶ ἑνωθέντες μετὰ τοῦ λαοῦ, κρατοῦντες δὲ ῥωσσικὴν σημαίαν, περιήρχοντο τὰς ὁδοὺς ἀνεύφημοῦντες ἀρχιεπίσκοπον Κερκύρας τὸν ἐν Ῥωσσίᾳ διαμένοντα ἐπίσκοπον Νικηφόρον Θεοτόκην· ὁ δ' ἐνταῦθα φρουρῶν ῥῶσσος στρατηγὸς Βοροσδὶν, ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ φρουρίου, καὶ πρὸς καθησύχασιν αὐτῶν ὑπεσχέθη ὅτι ἡ ἐπιθυμία αὕτη θέλει ἐκπληρωθῆ.

Κατὰ τὴν 5 Ἰανουαρίου 1800, ἀφίχθη μοῖρα τοῦ

ῥωσσικοῦ στόλου, τὸ δ' ἑσπέρας τῆς 8, κατέπλευσαν καὶ ἕτερα πλοῖα μετὰ τοῦ ναυάρχου Οὐσακώφ. Τὴν ἐπιοῦσαν, ὅτε οὗτος ἀπεβιβάσθη, ὑπῆγον πρὸς ἀπάντησίν του οἱ γερουσιασταὶ, καὶ τὸν συνῴδευσαν εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος, ἔνθα μετ' αὐτῶν ἐλειτουργήθη. Ἀκολούθως, συνοδευόμενος ἐπίσης ὑπὸ τῶν γερουσιαστῶν, ἐπεσκέφθη τὸν στρατηγὸν Βοροσδὶν, τοὺς κυρίους Καππάδοκαν, Σκορδίλλην καὶ κόμητα Νικόλαον Βούλγαρην, μετὰ ταῦτα ἐπεβιβάσθη εἰς τὸ πλοῖον του, ἔνθα οἱ γερουσιασταὶ τὸν ἐπεσκέφθησαν, ὡς ἐπίσης ἐπεσκέφθησαν τὸν ἀντιναύαρχον τοῦ στόλου τῆς Βαλτικῆς Καρτσώφ. Τὴν δὲ ἐπιοῦσαν, οἱ γερουσιασταὶ ἐπεσκέφθησαν τὸν ῥῶσσον στρατηγὸν πρίγκηπα Βολκόνσκην, καὶ τὸν τοῦρκον ἀρχιστράτηγον.

Τὴν πρωΐαν τῆς 23, ὁ Ἀρλιώτης, μετὰ τοῦ ζακυνθίου γερουσιαστοῦ Ἀλιβράντη, παρουσιάσθησαν εἰς τὸν Οὐσακώφ, καὶ παρέστησαν αὐτῷ τὴν ἐπικρατοῦσαν, πρὸ πάντων ἐν Λευκίμνῃ, ἀναρχίαν, καὶ ἕτερα ἐνδιαφέροντα τὴν νῆσον ἅπασαν. Ἐπανῆλθον δὲ ἀμφότεροι, μετὰ τοῦ κυρίου Σκορδίλλη, τὸ ἑσπέρας τῆς 27, διὰ τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν τῆς Λευκίμνης.

Τὴν πρωΐαν τῆς 28, ὁ Οὐσακώφ, μετὰ τοῦ μητροπολίτου Ἰωαννίνων Ἱεροθέου, συνῆλθον ἐν τῷ πρώην λατινικῷ ἀρχιεπισκοπείῳ πρὸς διάσκεψιν περὶ τῆς ἐκλογῆς τοῦ ἀρχιεπισκόπου Κερκύρας. Καὶ ὁ μὲν ναύαρχος διετείνετο ὅτι ἡ ἐκλογὴ ὤφειλε νὰ γίνῃ διὰ ψηφοδελτίων, ἐν οἷς ἕκαστος ἱερεὺς ἤθελεν ἄντικρυ τῆς ὑπογραφῆς αὐτοῦ προσθέσει τ' ὄνομα τοῦ παρ' αὐτοῦ προτεινομένου, ὁ δὲ μητροπολίτης ἐπέμενεν ἵνα ἡ ἐκλογὴ ἐκτελεσθῇ, κατὰ τὴν ἐντολὴν τοῦ Πατριάρχου, διὰ σφαιριδίων, ὡς ἐγένετο καὶ ἐκείνη τοῦ ἀποβιώσαντος Μαντζάρου. Τοῦ ναυάρχου μὴ συναινοῦντος, ὁ ἀρχιερεὺς ἀνεχώρησε μᾶλλον δυσηρεστημένος, ἀλλ' ἐπελθὼν μετ' ὀλίγον ὁ ἐπίσκοπος Δελβί-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

νου καὶ Χειμάρρας συνεφώνησε πρὸς τὴν γνώμην τοῦ Ἰωαννίνων, ὥστε ὁ ναύαρχος ἐνέδωκε, καὶ ἀπεφασίσθη νὰ ἐκτελεσθῇ ἡ ψηφοφορία διὰ σφαιριδίων, ἡ νὰ συνέλθωσι δὲ ἐπὶ τούτῳ τριάκοντα ἐξ ἱερεῖς τῆς πόλεως, καὶ ἕτεροι τριάκοντα ἐξ ἔκ τε τῶν προαστείων καὶ τῆς ἐξοχῆς. Διὰ τοιούτου τρόπου ὑπερεψηφίσθη ὁ ἀρχιμανδρίτης Ἰωάννης Βαπτιστὴς Κιγάλας, ἡ δὲ ἐκλογὴ αὕτη, ὡς ἀρίστη, ἔτυχε τῆς γενικῆς ἐπιδοκιμασίας. Τῇ δὲ 2 Φεβρουαρίου, ἐτελέσθη μεγαλοπρεπῶς ἡ χειροτονία ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῆς Υ. Θ. Σπηλαιοτίσσης, ὑπὸ τοῦ ἀρχιεπισκόπου Ἰωαννίνων καὶ τῶν δύο ἐπισκόπων τοῦ τε Δελβίνου καὶ Χειμάρας, καὶ τῆς Παραμυθίας. Μετὰ τὴν ἱεροτελεστίαν, ὁ χειροτονηθεὶς ἀρχιεπίσκοπος ἔδωκε πολυτελὲς πρόγευμα, ἐν ᾧ παρεκάθησαν, ὁ ναύαρχος Οὐσακὼφ, μετὰ τοῦ ἐπιτελείου αὐτοῦ, ὁ στρατηγὸς Βοροσδὶν, μετὰ τῶν πλείστων ῥώσσων ἀξιωματικῶν, ὁ κατ' ἐκείνας τὰς ἡμέρας ἀφιχθεὶς Ἄγγλος στρατηγὸς Βίλλετ μετὰ δύο ἄγγλων ἀξιωματικῶν, οἱ τρεῖς ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γερουσιασταί.

Τὴν 28 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς, ὁ Ἀρλιώτης ἐφύτευσεν ἐν τῷ ἀγροκηπίῳ αὐτοῦ γεώμηλά τινα πεμφθέντα εἰς αὐτὸν ἐκ Τεργέστης παρά τινος φίλου του, καὶ τὰ ὁποῖα μέχρι τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἦσαν παρ' ἡμῖν ἄγνωστα· τούτου δ' ἕνεκεν ὁ Ἀρλιώτης προσέθηκεν εἰς τὰς σημειώσεις αὐτοῦ καὶ ὁδηγίας τινὰς περὶ τῆς καλλιεργείας, τῆς διατηρήσεως καὶ τῆς χρήσεως τοῦ προϊόντος τούτου, καὶ τὴν τότε ἀγοραίαν αὐτοῦ τιμὴν ἐν Τεργέστῃ καὶ Βενετίᾳ. Μετὰ δ' ἕνα μῆνα περίπου, ἐφύτευσε καὶ ἕτερα, τὰ ὁποῖα εἶχον φιλοδωρήσει εἴς τινα αὐτοῦ συγγενῆ οἱ ἐνταῦθα διατρίβοντες δύο ἄγγλοι ἀξιωματικοί.

Τῇ 3 Μαρτίου, ἀνεχώρησε μετὰ τῆς μεραρχίας αὐτοῦ, ὁ στρατηγὸς Βοροσδὶν, κατευθυνόμενος εἰς Νεάπολιν, ἔνθα, τῇ αἰτήσει τοῦ βασιλέως, ἀπεστέλλετο

ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Ῥωσσίας. Κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς ἐνταῦθα διαμονῆς αὐτοῦ, εἶχε διοργανώσει σῶμα τι πολιτοφυλακῆς, διωρίσας καὶ τοὺς οἰκείους ἀξιωματικοὺς, καὶ ταῦτα, προσθέτει ὁ Ἀρλιώτης, μετ' ὀλιγίστης εὐαρεστήσεως τῶν κατοίκων καὶ μετὰ πολλῆς δαπάνης τοῦ δημοσίου. Τὴν ἐπιοῦσαν, δευτέραν Κυριακὴν τῆς τεσσαρακοστῆς, ἐτελέσθη, ὡς τὸ προηγούμενον ἔτος, ἡ διὰ τὴν ἔξωσιν τῶν Γάλλων λιτανεία, ἐν ᾗ παρευρέθη καὶ ὁ Οὐσακώφ. Μετὰ τὴν λιτανείαν, οἱ γερουσιασταὶ προσεκάλεσαν τὸν ναύαρχον εἰς πλουσιοπάροχον γεῦμα, ἐν ᾧ παρευρέθησαν οἱ ῥῶσσοι ἀξιωματικοὶ, ὁ ἄγγλος στρατηγὸς καὶ οἱ δύο ἀκόλουθοι αὐτοῦ ἀξιωματικοί. Μετὰ τὸ γεῦμα, οἱ ζακύνθιοι γερουσιασταὶ, Δομενεγίνης καὶ Καρρέρης, προσέφερον εἰς τὸν ναύαρχον κιβώτιον ἀργυροῦν κεχρυσωμένον, μετ' ἀναγλύφων παριστανόνοντων τὰς ἑπτὰ νήσους, ἐν μέσῳ δὲ αὐτῶν τὸ νησίδιον Βίδου καὶ τὴν κατ' αὐτοῦ δοθεῖσαν ἔφοδον ὑπὸ τῶν ῥωσσοτουρκικῶν πλοίων· συγχρόνως δὲ ὁ Καρρέρης ἀπηύθυνε πρὸς τὸν ναύαρχον κατάλληλον πρόσρησιν. Τὸ ἑσπέρας ἐφωταγωγήθη ἡ πόλις, καὶ ἐψάλησαν διάφορα ᾄσματα ἐν τῷ θεάτρῳ.

Τὴν πρωΐαν τῆς 13 Ἀπριλίου, ἔφθασεν ἐκ Κωνσταντινουπόλεως τὸ νέον σύνταγμα τῶν ἑπτὰ νήσων, μετὰ ἐπιστολῶν τῶν ἐκεῖ ἀπεσταλμένων πληρεξουσίων. Τὴν δὲ 29, ἑορτὴν τῶν ἁγίων Ἰάσωνος καὶ Σωσιπάτρου, πορευθεὶς ὁ Ἀρλιώτης εἰς τὴν τελουμένην πανήγυριν, καὶ προβὰς μέχρι τῆς ἐν Καρδακίῳ ἐκκλησίας τοῦ Σωτῆρος, εἶδε, μετὰ μεγίστης λύπης, οὐχὶ μόνον τὴν ἐκκλησίαν τῆς Τριμάρτυρος καὶ τὸ μοναστήριον τῆς ἁγίας Ἰουστίνης κατεστραμμένα, ἀλλὰ καὶ τὰς ἑτέρας ἐκκλησίας τῆς ἁγίας Εὐφημίας καὶ τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος ἀνοικτὰς, καταγεγυμνωμένας καὶ κατερειπωμένας.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

Κατὰ τὴν 6 Μαΐου, παρευρέθη ὁ Οὐσακὼφ ἐν τῇ τελεσθείσῃ ἐν τῇ λατινικῇ μητροπόλει μεγαλοπρεπεῖ δοξολογίᾳ διὰ τὴν ἀναγόρευσιν τοῦ πάπα Πίου ζ'. Ἔξωθεν τῆς ἐκκλησίας ἦσαν παρατεταγμένα τὰ ῥωσσικὰ στρατεύματα, τὰ ὁποῖα διαρκούσης τῆς τελετῆς τετράκις ἐπυροβόλησαν.

Τῇ 1 Ἰουνίου, ἀφίχθησαν ἐκ Πανόρμου καὶ ἐκ Λιβόρνου ῥωσσικά τινα πλοῖα, καὶ δύο ὑποναύαρχοι, ὁ μὲν τοῦ στόλου τοῦ Εὐξείνου, Πουστόσκιν, ὁ δὲ τοῦ στόλου τῆς Βαλτικῆς Καρτσὼφ, οἵτινες ἀνήγγειλαν σὺν τοῖς ἄλλοις εἰς τοὺς ἐπισκεφθέντας αὐτοὺς γερουσιαστὰς, ὅτι ἡ βασίλισσα τῆς Νεαπόλεως εἶχεν ἀπέλθει εἰς Βιέννην. Τὴν δὲ 7, ἡμέραν Πέμπτην, ὁ ναύαρχος, οἱ δύο ὑποναύαρχοι καὶ οἱ γερουσιασταὶ παρευρέθησαν ἐν τῇ μητροπόλει τῶν λατίνων, κατὰ τὴν λειτουργίαν, διὰ τὴν ἑορτὴν τῆς ἁγίας δωρεάς.

Τὴν πρωΐαν τῆς 29, οἱ γερουσιασταὶ συνῆλθον ἐν τῇ παραλίᾳ τοῦ ἁγίου Νικολάου, πρὸς ὑποδοχὴν τοῦ ναυάρχου, ὅστις μετὰ τῶν δύο ὑποναυάρχων ἀπεβιβάσθη καὶ συνοδευθεὶς ὑπὸ τῶν γερουσιαστῶν μετέβη εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος, ἔνθα ἠκροάσθη τὴν λειτουργίαν. Μετὰ ταῦτα ὑπῆγεν εἰς τὸ ἐν τῇ οἰκίᾳ Σκορδίλλη προσωρινὸν κατάλυμα αὐτοῦ· οἱ δὲ ἀντιπρόσωποι Κερκύρας, προσέφερον αὐτῷ, μετὰ προσρήσεως, διὰ τοῦ προέδρου των Ἰακώβου Χ. Μαντζάρου, καὶ ἐν ὀνόματι τῆς πόλεως, ἀδαμαντοκόλλητον ξίφος. Τὸ ἑσπέρας ἐφωταγωγήθη ἡ πόλις καὶ ἐκάησαν διάφορα πυροτεχνήματα.

Τῇ 3 Ἰουλίου, ἐπεκράτει μεγάλη κίνησις, ἰδίως ἐν τῇ ἀγορᾷ, διότι ὁ ῥωσσικὸς στόλος παρεσκευάζετο ν' ἀποπλεύσῃ. Τῇ δὲ ἐπιούσῃ ὁ Ἀρλιώτης προσεκάλεσεν εἰς συμπόσιον τὸν ὑποπλοίαρχον Ματθαῖον Τζερεμψὸφ, ὅστις τῷ ἐδιηγήθη, σὺν τοῖς ἄλλοις, ὅτι ἐγεννήθη ἐν Ζαριτζίν, ὀχυρᾷ πόλει παρὰ τῷ ποταμῷ

Βόλγα, πλησίον τῆς πόλεως Σαρατώβ, ὅτι ἀνετράφη ἐν Ἀστραχανίῳ, ἐκεῖθεν δὲ μετέβη μετὰ τῶν γονέων του εἰς Πετρούπολιν, ἔνθα ἐδιδάχθη τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν, τὴν ὁποίαν ὡμίλει ἄριστα. Ὁ Ἀρλιώτης προσθέτει, ὅτι ὁ ἀξιωματικὸς οὗτος, κατὰ τὴν πολιορκείαν τῆς νήσου, ἀπέβη πολὺ ὠφέλιμος εἰς αὐτὸν, διότι τὸν ἐσύστησεν εἰς τὸν Οὐσακὼφ, ὅστις ἕνεκα ψευδῶν πληροφοριῶν ἦτο λίαν κατ' αὐτοῦ προκατηλημμένος.

Ὁ ῥωσσικὸς στόλος, ἤδη παρατεταγμένος ἐν γραμμῇ ἐνώπιον τοῦ παλαιοῦ φρουρίου, ἀνήλκυσε τὴν 5 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς, τὰς ἄγκυρας, καὶ ἀπέπλευσε πρὸς Ἀνατολὰς, χαιρετήσας καὶ ἀντιχαιρετηθεὶς διὰ κανονοβολισμῶν. Περὶ τὴν δείλην τῆς 7, ἀφίχθη ἀγγλικὴ φρεγάτα.

Κατὰ τὸ ἑσπέρας τῆς 8, ἐδόθη ἐν τῷ πρώην λατινικῷ ἀρχιεπισκοπείῳ φιλαρμονικὴ συνῳδία, ἐν ᾗ παρευρέθησαν ὁ ἄγγλος στρατηγὸς, ὁ πλοίαρχος τῆς ἀγγλικῆς φρεγάτας, ἕτεροι ἐν τῇ πόλει διατρίβοντες ἄγγλοι, καὶ πολλοὶ κύριοι καὶ κυρίαι τοῦ τόπου. Τὸ οἴκημα ἦτο λαμπρὰ φωταγωγημένον, τὰ δὲ καρυκεύματα, γλυκίσματα καὶ παγωτὰ ἐν ἀφθονίᾳ. Ἐτραγῴδησαν καὶ δύο κερκυραῖαι νεάνιδες, καὶ ἡ ἑσπερὶς παρετάθη μέχρι τῆς 4 πρωϊνῆς ὥρας.

Τῇ 16, ἐδολοφονήθη, ἐν Μαγουλάδαις, ὁ γραμματεὺς τοῦ κακουργοδικείου, Σπυρίδων Κρασσᾶς, ὅστις εἶχε μεταβῆ πρὸς εἴσπραξιν δικαστικῶν προστίμων· τῇ δὲ 18, ἐτραυματίσθη θανατηφόρως, ἐν τῇ περιοχῇ Σκριπεροῦ, ὁ Ἰωάννης Παδοβᾶς, ὅστις ἐπορεύετο μετὰ δύο ἄλλων εἰς Μαγουλάδας, ὅπως παραλάβῃ τὸν νεκρὸν τοῦ φονευθέντος Κρασσᾶ· μετὰ δὲ δύο ἡμέρας ἀπεβίωσεν. Ἀπὸ τῆς κώμης Μαγουλάδων ἤρχιζεν ἐκ νέου νὰ διαδίδηται ἐν τῇ ἐξοχῇ ἡ ἀναστάτωσις· οἱ ποκατεσπευσμένως εἰς τὴν πόλιν, διό-

ΙΔΡΥΜΑ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΔΗΞΟΥΡΙΟΥ

τι ὁ κατ' αὐτῶν ἐρεθισμὸς ἐκυρίευε τὸ πνεῦμα, οὐχὶ μόνον τῶν φαυλοβίων καὶ τῶν φυγοδίκων, ἀλλὰ καὶ παντὸς ἄλλου χωρικοῦ. Ἕνεκα δὲ τῆς ἀκαταστασίας ταύτης, ὁ Ἀρλιώτης ἠναγκάσθη ν' ἀναθέσῃ τὴν διαχείρησιν τῶν ἀγροτικῶν αὐτοῦ κτημάτων εἰς τὸν ἐφημέριον τῆς ἐν Χωρεπισκόποις ἐκκλησίας τοῦ ἁγίου Νικολάου. Τὸ ἑσπέρας τῆς 2 Αὐγούστου, ὁ ῥῶσσος πρόξενος Βενάκης, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ ταγματάρχου τῶν ἐγχωρίων ἐπιλέκτων καὶ ἀποσπάσματος ῥώσσων στρατιωτῶν, ἐπεβιβάσθη εἰς μίαν γολέτταν, καὶ ἀπῆλθεν εἰς Σιδάριον, ὅπως ἐκεῖθεν μεταβῇ εἰς Μαγουλάδας καὶ εἰς ἄλλα χωρία, καὶ εἰ δυνατὸν ἀποκαταστήσῃ τὴν τάξιν· ἀλλ' ἡ ἀπόπειρα ἀπέτυχεν· αἱ ταραχαὶ καὶ βιαιοπραγίαι ἐξηκολούθουν. Ἐν Μαγουλάδαις ἐφονεύθη ὁ ἱερεὺς Θεόδωρος Κροκίδης, ὑπό τινος ἀνεψιοῦ αὐτοῦ, τὸ δὲ ἑσπέρας τῆς 18, ἐτραυματίσθη βαρέως ἐν Νυμφαῖς ὁ κύριος Ἀναστάσιος Μουστοξύδης, καθ' ἣν στιγμὴν ἐπλησίαζεν εἰς τὸ παράθυρον τῆς οἰκίας αὐτοῦ. Οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ διαμείνῃ εἰς τὰς κώμας, ἢ νὰ περιφέρεται εἰς τοὺς ἀγρούς, ἄνευ κινδύνου τῆς ζωῆς, ἡ δὲ ἀναρχία ἀνεπτύσετο δσημέραι εἰς τοιοῦτον βαθμὸν, ὥστε καὶ αὐτὰ τὰ προάστεια οὐδεμίαν παρεῖχον ἀσφάλειαν, ὁ δὲ ἐκ τῆς πόλεως ἐξερχόμενος μέχρις ἁγίου Ῥόκκου ἐξετίθετο εἰς ὕβρεις καὶ κακώσεις. Εἷς πολίτης, ὀνόματι Μάρκος Βερονίκης, ἐξελθὼν μέχρι τοῦ προαστείου ἐκείνου, πρὸς κυνηγεσίαν, ἀφωπλίσθη, ἐνῷ δὲ ἤθελε ν' ἀναλάβῃ τὸ ὅπλον του, ὁ ἄγνωστος προσβολεὺς ἐξήγαγεν ἐκ τοῦ ἐπενδύτου πιστόλιον καὶ διέταξεν αὐτὸν νὰ μὴ πλησιάσῃ ἢ ἄλλως ἤθελε τὸν φονεύσῃ· ῥῶσσος δὲ στρατιώτης ἐτραυματίσθη ὑπό τινων φυγοδίκων ἐν τῷ αὐτῷ προαστείῳ. Μετά τινας ἡμέρας, κάτοικος τῆς Γαρίτσης ἐφόνευσε χρυσοχόον ἑβραῖον ἐντὸς τοῦ ἰδίου ἐργαστηρίου· τῇ δὲ 17 Νοεμβρίου, ἀγροφύλακες τινὲς,

ἐν ᾧ συνώδευον δύο χωρικοὺς συλληφθέντας ἐν Νυμφαῖς, προσεβλήθησαν ὑπὸ φυγοδίκων ἐνεδρευόντων παρὰ τῇ ἐν Μανδουκίῳ ἐκκλησίᾳ τῆς Υ. Θ. τῶν σιταροπώλων, καὶ ὁ μὲν ἐκ Βαλανίου Σπυρίδων Κρασάκης, ἀρχηγὸς τῶν ἀγροφυλάκων ἐφονεύθη, ὁ δὲ ἕτερος ἀγροφύλαξ Σπυρίδων Κρασάκης ἐτραυματίσθη, ὥστε οἱ λοιποὶ ἐβιάσθησαν πρὸς διάσωσιν τῆς ἰδίας ζωῆς νὰ ἀπολύσωσι τοὺς συλληφθέντας καὶ νὰ τραπῶσιν εἰς φυγήν. Τὰ παράλια ἀπὸ Ἁλμυροῦ μέχρι Σιδαρίου ἔβρυθον ὡπλισμένων χωρικῶν, οἵτινες προφασιζόμενοι ὅτι ἐφοβοῦντο ἀπόβασιν Ἀλβανῶν, εἰς οὐδὲν πλοιάριον ἐπέτρεπον τὴν προσόρμισιν. Τὸ ἑσπέρας τῆς 24, ἐξῆλθον ἕτεροι ἐγχώριοι καὶ ῥῶσσοι στρατιῶται, ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ ταγματάρχου Νικολάου Μαμουνᾶ, πρὸς καταδίωξιν τῶν ἐν Τρικλίνῳ ἐμφωλευόντων φυγοδίκων, ἀλλ' ἄνευ ἀποτελέσματος· τῇ δὲ 29, Ποταμῖται τινὲς κατελήστευσαν τὴν ἐν Ῥόπᾳ κατοικίαν τοῦ ἱερέως Μοντεσάντου. Κατὰ δυστυχίαν, πρὸς μεγαλητέραν τῶν παθῶν ἔξαψιν, ἐπεκράτει καθ' ὅλον τὸν μῆνα ἐκεῖνον μεγάλη σιτοδεία. Διαρκοῦντος δὲ τοῦ ἑπομένου Σεπτεμβρίου, οἱ χωρικοὶ σφετερισθέντες τὰ κτήματα τῶν πολιτῶν, ἐτρύγουν αὐθαιρέτως τὰς ἀμπέλους, καὶ συνεκόμιζον πρὸς ἴδιον ὄφελος τὰς σταφυλάς.

Ἐν ᾧ τοιαῦτα δεινὰ ὑπέφερον οἱ τῆς πόλεως κτηματίαι, ἡ θέσις τῶν διαχειριζομένων τὰ δημόσια δὲν ἦτο μᾶλλον ἐπίφθονος. «Οἰκτείρω, γράφει ὁ Ἀρλιώτης, »ὑπὸ τὴν ἡμερομηνίαν 16 Σεπτεμβρίου, τὴν τύχην τῶν »δημοσίων ἐπαγγελματικῶν, καὶ μάλιστα τῶν ὑπη»ρετούντων ἀμίσθως· κινδυνεύουσι ν' ἀπολέσωσι τὴν »ἰδίαν περιουσίαν καὶ τὰς φρένας, θεραπεύοντες τὰς »οἰκονομικὰς δυσχερείας καὶ διορθόνοντες τὰς ἀ»νοησίας τῶν ἄλλων. Οποία δὲ ἡ προσδοκωμένη ἀμοι»βή; κατάκρισις, συκοφαντία καὶ ἀχαριστία· διότι ἀ»δύνατον νὰ ἱκανοποιηθῶσιν ἅπαντες.»

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΔΗΞΟΥΡΙΟΥ

Τὴν 21 Σεπτεμβρίου, ἐλλιμενίσθη ῥωσσικὸς στολίσκος, προερχόμενος ἐξ Ἀγκῶνος, καὶ ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ δαλματοῦ ἱππότου Βόρσοβικ.

Τὸ ἑσπέρας τῆς 4 Ὀκτωβρίου, ἐφωταγωγήθη ἡ πόλις διὰ τὴν εἴδησιν ὅτι ἡ Μελίτη παρεδόθη εἰς τοὺς Ἄγγλους· οἱ γερουσιασταὶ συνῆλθον, κατὰ τὴν 6, ἐν τῷ πρώην λατινικῷ ἀρχιεπισκοπείῳ, ὅπως ὑποδεχθῶσι τὸν ἄγγλον στρατηγὸν Βίλλετ, ὅςτις ὀφείλων νὰ ἀπέλθῃ εἰς Μελίτην μετὰ τῶν δύο ἄγγλων ἀξιωματικῶν, παρουσιάσθη διὰ ν' ἀποχαιρετήσῃ τὴν κυβέρνησιν. Τὴν δὲ 9, οἱ γερουσιασταὶ συνεχάρησαν διὰ προσρήσεως συντεταγμένης ὑπὸ τοῦ ἰατροδιδάκτορος Φραγγκίσκου Τζουλάτη τὸν κόμητα Σπυρίδωνα Θεοτόκην, διορισθέντα ὑπὸ τῶν δύο προστατίδων δυνάμεων, Ῥωσσίας καὶ Τουρκίας διαιτητὴν καὶ εἰρηνοποιὸν τῶν νήσων. Κατὰ τὸ ἑσπέρας, ἡ πόλις ἅπασα ἐφωταγωγήθη. Τῇ 27, ἐγένετο παράταξις τοῦ ἐγχωρίου στρατοῦ τῆς γραμμῆς καὶ τοῦ πυροβολικοῦ, ἔξωθεν τῆς βασιλικῆς πύλης, ἐνώπιον τῶν γερουσιαστῶν καὶ τοῦ ῥώσσου φρουράρχου, ταγματάρχου Ἄστφερ

Κατὰ τὴν νύκτα τῆς 21 Νοεμβρίου, γάλλοι τινες αἰχμάλωτοι, οἵτινες ἔμελλον ν' ἀποσταλῶσιν εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἐδραπέτευσαν ἐκ τῶν ἐν τῷ νέῳ φρουρίῳ δεσμοτηρίων, καὶ κατέφυγον εἰς τὸ προάστειον Ποταμοῦ· τῇ ἐπιούσῃ, διαταγῇ τῆς ὑψηλῆς ἀστυνομίας, συνελήφθησαν ὁ ἐκ τοῦ αὐτοῦ προαστείου Δημήτριος Γερονδικὸς καὶ ὁ φαρμακοπώλης Βραχλιώτης, ὡς συνεργοὶ τῆς δραπετεύσεως τῶν αἰχμαλώτων, μετέβη δὲ καὶ ἀπόσπασμα στρατιωτῶν πρὸς σύλληψιν τῶν δραπετευσάντων, οἵτινες ἀνακαλυφθέντες εἰς τὴν θέσιν Κυρὰ τοῦ Χρυσικοῦ, ἀπήχθησαν εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἐφυλακίσθησαν ἐν τῷ παλαιῷ φρουρίῳ. Τότε δὲ ὁ Γερονδικὸς καὶ ὁ Βραχλιώτης ἀπελύθησαν.

Τὴν νύκτα τῆς 12 Δεκεμβρίου, κατέπλευσε ζακύνθιον

πλοῖον κομίζον χίλια μόδια σίτου, καὶ δι' αὐτοῦ ἀφίχθησαν οἱ ἀπεσταλμένοι πληρεξούσιοι Α. Καποδίστριας, Δεσύλλας καὶ Σιγοῦρος· τῇ δὲ 20 τοῦ αὐτοῦ, ἐτελέσθη μεγαλοπρεπῶς ἡ ἐπίσημος εἴσοδος αὐτῶν, οἵτινες ἔφερον καὶ τὴν νέαν τῆς ἀρτισυστάτου ἑπτανήσου πολιτείας σημαίαν. Ἡ σημαία παρίσανε τὸν λέοντα τοῦ ἁγίου Μάρκου κρατοῦντα τὸ εὐαγγέλιον μετὰ σταυροῦ, ἰσαρίθμων τῶν νήσων βελῶν καὶ τῆς χριστιανικῆς καὶ τουρκικῆς χρονολογίας. Εἰσῆλθον ἐκ τῆς πύλης Σπηλαίας, παραπεμπόμενοι ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς ἐγχωρίου κυβερνήσεως, τῶν ἄλλων ἐπαγγελματικῶν, τῶν ἀξιωματικῶν, τῶν στρατιωτῶν καὶ τοῦ λαοῦ· ἀφ' οὗ δὲ ὑπῆγον εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος, μετέβησαν εἰς τὸ πρώην λατινικὸν ἀρχιεπισκοπεῖον ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ τοῦ ὁποίου τοὺς περιέμενον οἱ γερουσιασταί. Ὁ Καποδίστριας, ὡς εἰσηγητής, ἐξέθηκεν ἐνώπιον αὐτῶν τὰ ἐν Κωνσταντινουπόλει διαπραχθέντα, παρέδωκε δὲ πρὸς τὸν πρόεδρον Θεοτόκην τὸ νέον σύνταγμα καὶ τὰ εἰς αὐτὸ ἀναφερόμενα ἐπίσημα ἔγγραφα. Μετὰ δὲ τὴν ἀπάντησιν τοῦ προέδρου, ἡ συνεδρίασις διελύθη.

Τὴν 23 ὁ πρόεδρος Θεοτόκης παρουσιάσθη εἰς τὴν συνεδρίασιν τῆς γερουσίας, φορῶν τὴν ἐρυθρὰν στολὴν τῶν ἱπποτῶν τοῦ τάγματος τῆς Μελίτης· παρευρεθέντων δὲ καὶ τῶν ἀπεσταλμένων πληρεξουσίων, ὁ ῥῶσσος πρόξενος Βενάκης καὶ ὁ ῥῶσσος φρούραρχος ταγματάρχης Ἄστφερ προσέφερον μετὰ προσρήσεως, εἰς μὲν τὸν πρόεδρον τὸν σταυρὸν τῶν ταξιαρχῶν, εἰς δὲ τὸν Καποδίστριαν καὶ Δεσύλλαν τὸν σταυρὸν τῶν ἱπποτῶν τοῦ εἰρημένου τάγματος. «Ἀποτέλεσμα καὶ »τοῦτο, προσθέτει ὁ Ἀρλιώτης, τῆς γενικῆς ἀνατρο»πῆς, νὰ βλέπωμεν ἕλληνας ὑπὸ ῥώσσου αὐτοκράτο»ρος περιβεβλημένους διὰ τῶν παρασήμων τῶν ἱππο»τῶν τῆς Μελίτης!»

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΔΗΞΟΥΡΙΟΥ

Κατὰ τὴν 1 Ἰανουαρίου 1801, ἐδόθη ὑπὸ τῆς ἐγχωρίου κυβερνήσεως πολυτελὲς συμπόσιον, ἐν ᾧ παρευρέθησαν οἱ γερουσιασταὶ, οἱ ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ἐπανελθόντες πληρεξούσιοι, ὁ ταγματάρχης Ἄστφερ, οἱ κερκυραῖοι καὶ ῥῶσσοι ἀξιωματικοὶ, ὁ πρόξενος τῆς Ῥωσσίας καὶ ὁ τῆς Αὐστρίας καὶ Νεαπόλεως, ὁ σερασκέρης, ὁ ναύαρχος τοῦ τουρκικοῦ στόλου καί τινες ἄλλοι. Τῇ 6, ἐτελέσθη ὑπὸ τῶν Ῥώσσων ὁ ἁγιασμὸς τῶν Θεοφανείων, ἐν τῇ πλατείᾳ, ἔνθα εἶχον ἐπὶ τούτου ἐγείρει ἰκρύωμα μετὰ δαφνοστολίστων ἀψίδων, ἐπὶ κορυφῆς τῶν ὁποίων ἦσαν δύο μεγάλαι ῥωσσικαὶ σημαῖαι, πέριξ δὲ αὐτῶν ἄλλαι τῶν ξένων μικρότεραι. Ἀφ' οὗ ἔπαυσεν ἡ ἀπὸ τῆς προηγουμένης ἡμέρας ἀδιακόπως πίπτουσα βροχὴ, παρετάχθησαν περὶ τὸ ἰκρύωμα, ἐν σχήματι τετραγώνου, τὰ ῥωσσικὰ στρατεύματα, ἔχοντα ἐν ἑκάστῃ γωνίᾳ τοῦ τετραγώνου ὀρειχὰ πυροβόλα, ἅμα δὲ ἀφιχθέντων τῶν ἱερέων ἐτελέσθη ὁ ἁγιασμὸς, ἅπαντες οἱ τῆς γραμμῆς καὶ τοῦ πυροβολικοῦ ἐπυροβόλησαν, ὡς ἐπίσης τὰ κανοτοστάσια τοῦ παλαιοῦ φρουρίου. Μετὰ ταῦτα καταβάντες οἱ ἱερεῖς ἀπὸ τοῦ ἰκρυώματος, περιῆλθον τὰς γραμμὰς τῶν στρατιωτῶν, ὅπως ἕκαστος τούτων ἀσπασθῇ τὸν σταυρόν.

Τῇ 13, ἡμέρᾳ Κυριακὴ, ἔμελλε ν' ἀναπεταθῇ ἡ νέα σημαία, καὶ τὰ πάντα εἶχον παρασκευασθῆ, ἀλλ' ἕνεκα τοῦ σφοδροτάτου ἀνέμου, ἡ τελετὴ ἀνεβλήθη διὰ τὴν ἐπιοῦσαν, καθ' ἣν, μολονότι ἐξηκολούθει ὁ αὐτὸς καιρὸς, συνῆλθον ἐν τῷ πρώην λατινικῷ ἀρχιεπισκοπείῳ τὰ μέλη τῆς γερουσίας, τῆς ἐγχωρίου κυβερνήσεως, ὁ μητροπολίτης μετὰ τοῦ κλήρου, οἱ ἀξιωματικοὶ, καὶ οἱ πρόξενοι Ἀγγλίας, Ῥωσσίος καὶ Αὐστρίας. Μετ' ὀλίγον δὲ ἀφίχθησαν καὶ οἱ ἀρχηγοὶ τοῦ τουρκικοῦ στρατοῦ καὶ στόλου, ὁ ῥῶσσος φρούραρχος, καὶ πλοίαρχοι τινες ῥῶσσοι. Τότε ἀναστὰς ὁ μητροπολίτης

ηὐλόγησε τὴν σημαίαν, καὶ μετά τινας εὐχὰς, ἀπήγγειλε λόγον περαίνων διὰ δεήσεως ὑπὲρ τῆς πολιτείας καὶ τοῦ προέδρου αὐτῆς Θεοτόκη. Ἀφ' οὗ δὲ ἐξεφωνήθη ὑπὸ αὐτοῦ τοῦ προέδρου τῆς πολιτείας ἕτερος λόγος, ἀντικείμενον ἔχων τὸν νέον τῆς Ἑπτανήσου πολιτικὸν διοργανισμὸν, ἐδόθη ὁ ὅρκος πίστεως εἰς τὴν πολιτείαν, πρῶτον μὲν ὑπὸ τοῦ προέδρου, ἀκολούθως ὑπὸ τῶν γερουσιαστῶν, τοῦ μητροπολίτου, τῶν ἐγχωρίων ἐπαγγελματικῶν καὶ τῶν ἀξιωματικῶν. Μετὰ ταῦτα ἡ σημαία, ἣν ἐπὶ ἀργυροῦ δίσκου ἐκράτει λοχίας τοῦ ἐγχωρίου στρατοῦ, μετεκομίσθη εἰς τὸ παλαιὸν φρούριον, ἐν μέσῳ πολλῶν ἀξιωματικῶν, καὶ ἀκολουθούντων τῶν στρατιωτῶν, τῶν ἑκατοντάρχων καὶ τῶν σημαιοφόρων τῶν προαστείων, καί τινων προεστώτων τῆς ἐξοχῆς. Ἐν δὲ τῇ πλατείᾳ, ἀπὸ τῆς εἰσόδου τοῦ παλαιοῦ φρουρίου μέχρι τῆς ὁδοῦ τῶν ὑδάτων, ἦσαν ἐν διπλῇ γραμμῇ παρατεταγμένα ἐγχώρια, ῥωσσικὰ καὶ τουρκικὰ στρατεύματα διὰ μέσον τῶν ὁποίων διῆλθον οἱ κομίζοντες τὴν σημαίαν. Ὅτε δὲ ἀνυψώθη αὕτη ἐπὶ τοῦ ἱστοῦ τοῦ παλαιοῦ φρουρίου, ἐχαιρετήθη διὰ πυροβολισμῶν ὑπὸ τοῦ φρουρίου, τοῦ στρατοῦ, καὶ τῶν πλοίων. Τῇ δὲ ἑπομένῃ Κυριακῇ, 20 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς, ὁ πρόεδρος, οἱ γερουσιασταὶ καὶ τὰ μέλη τῆς ἐγχωρίου κυβερνήσεως μετέβησαν εἰς τὴν μητρόπολιν τῶν λατίνων, ἔνθα, ἀφ' οὗ ἐτελέσθη ἡ λειτουργία, ὁ λατινικὸς κλῆρος ὤμοσεν ἐπὶ τοῦ εὐαγγελίου πίστιν εἰς τὴν πολιτείαν, καὶ μετὰ ταῦτα ἔψαλεν ὑπὲρ αὐτῆς δοξολογίαν. Τὸ ἀπόγευμα ἐδόθη ἐν τῇ πλατείᾳ τὸ δημοτικὸν γύμνασμα καλούμενον cucagna, τὸ δ' ἑσπέρας ἐκάησαν πυροτεχνήματα, καὶ ἡ πόλις ἐφωταγωγήθη.

Κατὰ τὴν νύκτα τῆς 11 Φεβρουαρίου, ἀφίχθη ἔκτακτος ἐκ Ζακύνθου ταχυδρόμος ἀναγγέλλων, ὅτι οἱ τῆς νήσου ἐκείνης κάτοικοι, τῇ εἰσηγήσει ἄγγλου τιν-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

νος τυχοδιώκτου καλουμένου Καλένδερ, εἶχον ἀναπετάξει τὴν ἀγγλικὴν σημαίαν.

Ἀπὸ τῆς 23, ἤρχισαν οἱ ἐνταῦθα διαμένοντες Ῥῶσσοι νὰ ἑτοιμάζωνται ἀπροσδοκήτως πρὸς ἀναχώρησιν, διότι εἶχεν ἀφιχθῆ διαταγὴ εἰς τὸν ἐνταῦθα σταθμεύοντα ῥωσσικὸν στολίσκον ν' ἀποπλεύσῃ ἀμέσως. Ἡ κατεσπευσμένη ἀναχώρησις τῶν πλοίων ἐξηγεῖτο διαφοροτρόπως· ἄλλοι μὲν ἔλεγον ὅτι ὤφειλον νὰ μετακομίσωσι τοὺς στρατιώτας εἰς Νεάπολιν, πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ Βοροσδὶν ἐκεῖ σταθμεύοντος ῥωσσικοῦ στρατοῦ, ἄλλοι δὲ διετείνοντο ὅτι διαῤῥηχθείσης τῆς μεταξὺ Ἀγγλίας καὶ Ῥωσσίας εἰρήνης, ὑπῆρχε φόβος μήπως τὰ πλοῖα συλληφθῶσιν ὑπὸ τοῦ ἀγγλικοῦ στόλου. Ἐλέγετο μάλιστα, ὅτι ἀγγλικὰ πλοῖα παρέπλεον ἐπὶ τούτῳ κατὰ τὴν Πελοπόννησον, καὶ ὅτι ὁ σταθμεύων ἐν Ῥόδῳ ναύαρχος Κεῖτ εἶχεν ἀποσπάσει ἐκ τοῦ στόλου αὐτοῦ δεκαπέντε πλοῖα, ὅπως καταπλεύσωσιν ἐνταῦθα καὶ ἐπιτεθῶσι κατὰ τῶν Ῥώσσων. Περὶ δὲ τὸ ἑσπέρας τῆς 25, ἀνεχώρησαν ἅπαντες οἱ Ῥῶσσοι, πλὴν τοῦ προξένου Βενάκη.

Τῇ 19 Μαρτίου, τὸ συμβούλιον τῶν εὐγενῶν ὁμοφώνως καὶ μετ' ἐπευφημιῶν συμπεριέλαβεν ἐν τῇ τάξει αὐτοῦ τὴν οἰκογένειαν τοῦ Ἀρλιώτη, ὅστις ἤδη ἀπὸ πολλοῦ χρόνου, ἕνεκα τοῦ ἰδιωτικοῦ καὶ δημοσίου αὐτοῦ βίου, διέπρεπε μεταξὺ τῶν συμπολιτῶν του. Ἐν τῇ αὐτῇ δὲ τάξει ἀνηγορεύθησαν καὶ ἕτεραι τριάκοντα τέσσαρες οἰκογένειαι πολιτῶν.

Τὸ ἑσπέρας τῆς αὐτῆς ἡμέρας, μεγάλης Τετάρτης, οἱ γερουσιασταὶ καὶ ὁ πρόεδρος παρευρέθησαν ἐν τῇ λατινικῇ ἐκκλησίᾳ τῆς Υ. Θ. τῆς Τενέδου διὰ τὴν τελετὴν τῶν *τεσσαράκοντα ὡρῶν*· τῇ δὲ μεγάλῃ Παρασκευῇ, παρεσάθησαν κατὰ πρῶτον ἐν τῇ λατινικῇ μητροπόλει διὰ τὴν *προσκύνησιν τοῦ σταυροῦ*, ἔπειτα

δὲ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος, ἔνθα μετὰ τὰ εὐαγγέλια ἐξεφώνησε λόγον ὁ ἱεροκῆρυξ Κεφαλᾶς· τὸ ἑσπέρας ἠκολούθησαν τὴν λατινικὴν λιτανείαν τοῦ ἐπιταφίου, ὡς ἐπίσης τὸ ἑπόμενον μέγα Σάββατον ἐκείνην τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος. Τῇ δὲ Κυριακῇ τοῦ πάσχα ἐλειτουργήθησαν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῆς Υ. Θ. Σπηλαιοτίσσης, ἔνθα παρευρέθη καὶ ὁ μητροπολίτης· μετὰ τὴν ἀπόλυσιν, οἱ ἐπίτροποι τῆς ἐκκλησίας προσέφερον εἰς ἕκαστον γερουσιαστὴν ἄρτον, ἐρυθρὰ ὠὰ καὶ ἓν ῥόδον.

Περὶ τὰ τέλη τοῦ μηνὸς, κατέπλευσεν ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ῥωσσικὸν φορτηγὸν, κομίζον ἀποσκευὰς καὶ πολεμεφόδια πρὸς χρῆσιν τοῦ ῥωσσικοῦ στολίσκου, μὴ εὑρὸν δὲ τοῦτον ἀνεχώρησε. Τὴν δείλην ὅμως τῆς 3 Ἀπριλίου ἐπέστρεψεν ἐκ Βρινδισίου ὁ στολίσκος, τὴν δὲ ἐπιοῦσαν ἀφίχθη ῥωσσικὴ φρεγάτα ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ ἱππότου Κυριακοῦ.

Τὴν 7 Ἀπριλίου, ἐτελέσθη ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῆς Υ. Θ. Σπηλαιοτίσσης ἀρχιερατικὴ λειτουργία, διὰ τὴν ἐπετηρίδα τῆς ἐγκαθιδρύσεως τῆς Ἑπτανήσου πολιτείας. Ἡ τελετὴ εἶχεν ἀναβληθῆ εἰς τὴν ἡμέραν ταύτην, διότι κατὰ τὴν 21 Μαρτίου, καθ' ἣν ὑπεγράφη ἐν Κωνσταντινουπόλει ἡ συνθήκη συνέπιπτεν ἡ μεγάλη ἑβδομάς. Μετὰ τὴν λειτουργίαν ἀπηγγέλθη σύντομος, ἀλλὰ, κατὰ τὸν Ἀρλιώτην, ὡραῖος λόγος ὑπὸ τοῦ κυρίου Νικολάου Πολίτου.

Ἐκ τῶν τριῶν ἐνταῦθα ἐλλιμενισμένων τουρκικῶν φρεγατῶν, δύο ἀπέπλευσαν τῇ 15 τοῦ μηνὸς τούτου. Τῇ δὲ 18 ἀφίχθη ἀγγλικὴ φρεγάτα, ἀλλὰ μόνον ὁ πλοίαρχος ἀπεβιβάσθη, μετὰ δὲ δύο ἡμέρας ἀνεχώρησε. Τὰ κινήματα ταῦτα παρέσχον ἀφορμὴν εἰς πολλὰς κενολογίας· ἐλέγετο ὅτι ἐντὸς ὀλίγου ἤθελον ἀγγελθῆ καταπληκτικὰ συμβάντα· πάντα ταῦτα ὅμως ἀπέληξαν διὰ τῆς εἰδήσεως τοῦ θανάτου τοῦ αὐτοκράτορος

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΔΗΞΟΥΡΙΟΥ

Παύλου, καὶ τῆς εἰς τὸν θρόνον ἀναγορεύσεως τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου.

Τῇ 25, ἐγκατεστάθησαν ἐπισήμως αἱ νέαι τοῦ τόπου ἐξουσίαι. Ὁ πρύτανις, οἱ σύνδικοι, οἱ δικασταὶ καὶ ἅπαντες οἱ λοιποὶ ἐπαγγελματικοί, συνῆλθον ἐν τῷ πρώην λατινικῷ ἀρχιεπισκοπείῳ, ἐκεῖθεν δὲ παρακολουθούμενοι ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων ἀξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν, μετέβησαν πρῶτον εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Μιχαὴλ, ἔνθα ἐψάλη δοξολογία, ἀκολούθως δὲ εἰς τὴν τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος ἵνα προσκυνήσωσι τὸ λείψανον.

Περὶ τὰς μεσημβρινὰς ὥρας τῆς 17 Μαΐου, συνέβη καὶ αὖθις φοβερὰ ῥῆξις μεταξὺ κατοίκων τοῦ τόπου καὶ Τούρκων, οἵτινες ἀπό τινων ἡμερῶν ἀπέβαινον πολὺ ἐνοχλητικοὶ· ἐκ τῶν χριστιανῶν ἐφονεύθη εἷς ῥάπτης, ἐκ δὲ τῶν Τούρκων ἐφονεύθησαν καὶ ἐτραυματίσθησαν οὐκ ὀλίγοι ὅθεν καὶ ἐβιάσθησαν νὰ καταφύγωσιν εἰς τὴν ἐν τῇ πλατείᾳ οἰκίαν, ἔνθα ἐστάθμευε τουρκικὴ φρουρά· ἐκεῖ δὲ ἐπολιορκήθησαν ὑπὸ τοῦ παροργισθέντος λαοῦ, καὶ ἤρχισε πεισματώδης πυροβολισμὸς ἀπὸ τῆς πλατείας καὶ ἀπὸ τῶν παραθύρων τῆς οἰκίας· ἐν τούτοις ἀπόσπασμα ῥώσσων στρατιωτῶν ἔσπευσε νὰ ἐξέλθῃ ἐκ τοῦ παλαιοῦ φρουρίου πρὸς ἀπελευθέρωσιν τῶν πολιορκουμένων Τούρκων, τριάκοντα δύο περίπου τὸν ἀριθμὸν· ἐν ᾧ δὲ ἤνοιξε τὴν θύραν τῆς οἰκίας, νέος τις ἐκ Γαρίτσης ἁλιεὺς, εἰσβαλὼν ὁρμητικῶς, ὅπως ἐπιτεθῇ κατὰ τῶν Τούρκων, ἐφονεύθη ὑπὸ τούτων· ἐτραυματίσθη δὲ καὶ ὁ συνταγματάρχης Ἀλοΐσιος Μαμουνᾶς. Τέλος οἱ Ῥῶσσοι κατώρθωσαν ν' ἀπαγάγωσιν ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν τοὺς Τούρκους καὶ οὕτω κατεστάλη ἡ συμπλοκὴ, ἀλλὰ πολλοὶ τοῦ λαοῦ ἦσαν σφόδρα ἠρεθισμένοι καὶ περιήρχοντο τὰς ὁδοὺς ἔχοντες τὰ ὅπλα, ἅπερ εἶχον ἀφαιρέσει τῶν Τούρκων.

Τῇ 17, οἱ ὑπό τινος ἐκ Ποταμοῦ Βροντάη προστα-

στευόμενοι φυγόδικοι ἀπήγαγον ἐκ τῶν περιχώρων τοῦ προαστείου ἐκείνου τὰ ποίμνια δύο πολιτῶν. Πρὸς θεραπείαν δὲ τῆς ἐκ τῶν πολλῶν φαυλαβίων καὶ φυγοδίκων ἐπικρατούσης ἐν ἁπάσῃ τῇ ἐξοχῇ ἀναρχίας, ἡ ἐγχώριος κυβέρνησις παρεδέχθη τὸ μέτρον νὰ κηρύξῃ γενικὴν ἀμνηστείαν.

Τὴν Κυριακὴν τῶν ἁγίων Πάντων, 19 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς, ἐτελέσθη ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῆς Υ. Θ. Σπηλαιοτίσσης ἀρχιερατικὸν μνημόσυνον ὑπὲρ τοῦ αὐτοκράτορος Παύλου. Μετὰ τοῦ μητροπολίτου, παρῆσαν οἱ γερουσιασταὶ, οἱ πρόξενοι, οἱ ῥῶσσοι πλοίαρχοι, καὶ ἅπαντες οἱ λοιποὶ ἐπαγγελματικοί. Ὁ κύριος Στυλιανὸς Βλασσόπουλος ἀπήγγειλεν ἐπικήδειον λόγον· μετὰ δὲ τὴν τελετὴν, προσεφέρθησαν εἰς μὲν τοὺς εἰρημένους κόλλυβα, μετὰ γλυκυσμάτων καὶ ῥοζόλιον, εἰς δὲ τοὺς ῥώσσους στρατιώτας οἰνόπνευμα.

Τὸ ἑσπέρας τῆς 25, κατέπλευσεν ἀγγλικὸς στόλος συγκείμενος ἐξ ὀκτὼ πλοίων, ὑπὸ τὴν δοίκησιν τοῦ ἱππότου Οὐάρρεν, καὶ τὸ ἑσπέρας τῆς ἐπιούσης ἀπέπλευσεν· ἐλέγετο ὅτι κατεδίωκε γαλλικὸν στολίσκον διαπλέοντα μεταξὺ Λιβόρνου καὶ Μεσσήνης.

Τῇ 9 Ἰουνίου, ἐτελέσθη ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῆς Υ. Θ. Σπηλαιοτίσσης ἀρχιερατικὴ λειτουργία, μετὰ τὴν ὁποίαν ἐψάλη δοξολογία, καὶ ἀπηγγέλθη ὑπὸ τοῦ δικηγόρου Μαντζάρου ἐγκωμιαστικὸς λόγος ἐπὶ τῇ ἀναγορεύσει τοῦ αὐτοκράτορος Ἀλεξάνδρου. Τὸ ἑσπέρας ἐφωταγωγήθη ἡ ὁδὸς τῶν ὑδάτων, οἱ δὲ κερκυραῖοι ἀξιωματικοὶ προσεκάλεσαν εἰς δεῖπνον ἐν τῇ λέσχῃ τοὺς ῥώσσους ἀξιωματικούς. Τὴν δὲ 16, οἱ κάτοικοι Γαρίτσης καὶ τῶν ἄλλων προαστείων ἑώρτασαν τὴν αὐτὴν ἀναγόρευσιν διὰ ἱεροτελεστίας καὶ συμποσίου.

Ἐπιθυμῶν ὁ Ἀρλιώτης ν' ἀποσυρθῇ ἐκ τοῦ δημοσίου βίου, ἔδωκε, τῇ 21 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς, εἰς τὸν

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

πρόεδρον τῆς πολιτείας Θεοτόκην, τὴν ἐκ τῆς θέσεως γερουσιαστοῦ παραίτησίν του· τὴν δὲ 24, μετέβη εἰς τὴν ἐν Χωρεπισκόποις ἀγροτικὴν αὐτοῦ διανομὴν, ἣν, ἀπὸ τῆς 6 Ἀριλίου 1800 δὲν εἶχε δυνηθῆ, ὡς γράφει, νὰ ἐπισκεφθῆ.

Τῇ 1 Ἰουλίου, ἀπέπλευσε μέρος τοῦ ῥωσσικοῦ στόλου, τῇ δὲ 12 ἀφίχθη ὁ βέης πατρώνας, ὅςτις ὅμως μετὰ τριήμερον διαμονὴν ἀπέπλευσε, μετὰ πέντε τουρκικῶν φρεγατῶν, κατευθυνόμενος πρὸς ἀπάντησιν τοῦ ἐν τῷ κόλπῳ τῆς Βενετίας διαπλέοντος ἀγγλικοῦ στόλου, ὅπως μετ' αὐτοῦ ἐπιτηρῇ τὰ κινήματα τῶν Γάλλων, κατεχόντων ὅλας τὰς παραλίας τῆς Ἀπουλίας καὶ ἀπειλούντων νὰ κατέλθωσι καὶ ν' ἀποβιβασθῶσιν εἰς τὴν Ἤπειρον.

Τὴν 13 Αὐγούστου, ἐπανέκαμψαν ἀπροσδοκήτως οἱ εἰς Κεφαλληνίαν ἀποσταλέντες συνταγματάρχης Βαρούχας, καὶ ταγματάρχαι Βαρβάτης καὶ Πιέρης, μηδὲν δυνηθέντες νὰ κατορθώσωσι πρὸς καταστολὴν τῆς ἐν τῇ νήσῳ ἐκείνῃ ἐκραγείσης ἀνταρσίας. Τὴν δὲ ἑπομένην νύκτα ἀνεχώρησαν ἐκ Κερκύρας καὶ οἱ ἀπομείναντες Ῥῶσσοι.

Τῇ 12 Σεπτεμβρίου, ἀγγλικὸν πολεμικὸν πλοῖον ἐκόμισε τὴν εἴδησιν τῆς ὑπὸ τῶν Ἄγγλων ἁλώσεως τῆς Ἀλεξανδρείας· δύο ἕτερα ἀγγλικὰ πολεμικὰ πλοῖα, ἀπό τινων ἡμερῶν σταθμεύοντα ἐνταῦθα, ἐσημαιοστολίσθησαν, ἐκανονοβόλησαν, καὶ ἔδωσαν διὰ τοιαύτην εἴδησιν πολλὰ ἄλλα δείγματα χαρᾶς.

Τὴν 7 Ἰανουαρίου 1802, συνῆλθαν ἐν τῇ ἐν Χωρεπισκόποις ἐκκλησίᾳ τῆς Υ. Θ. τρεῖς χωρικοὶ ἀντιπρόσωποι τῆς περιοχῆς ἐκείνης, καὶ ἐξελέξαντο ἕτερον χωρικὸν ὡς πληρεξούσιον αὐτῶν. Εἶναι, προσθέτει ὁ Ἀρλιώτης, θυασῶται τῆς δημοκρατίας! Τὴν δὲ πρωΐαν τῆς 21 Φεβρουαρίου, οἱ πορευθέντες, κατὰ τὸ σύνηθες, εἰς τὴν πόλιν χωρικοὶ πρὸς διεξαγωγὴν τῶν ὑπο-

θέσεών των, εὗρον τὰς πύλας κεκλεισμένας· οἱ Ἄγγλοι, τῇ προσκλήσει τῆς κυβερνήσεως, εἶχον ἀποβιβασθῆ καὶ εἰσέλθη εἰς τὸ παλαιὸν φρούριον, ὅπως διὰ τῆς παρουσίας αὐτῶν ἐκτελεσθῇ τὸ ἀπὸ 16 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἀφιχθὲν ἐκ Κωνσταντινουπόλεως φιρμάνιον, τὸ καταλύον τὴν ἀρτίως συζηθεῖσαν δημοκρατίαν, καὶ ἀναγορεῦον ἐκ νέου τὴν ἀριστοκρατικὴν πολιτείαν. Τὴν δὲ ἐπιοῦσαν, αἱ θύραι τῆς πόλεως ἠνεώχθησαν, καὶ ἐπανελήφθη ἡ μετὰ τῆς ἐξοχῆς διακοπεῖσα συγκοινωνία· ἀλλ' ἡ τάξις ἐξηκολούθει νὰ διατελῇ ἀκροσφαλὴς, εἰς διάφορα δὲ μέρη τῆς νήσου συνηθροίζοντο χωρικοὶ, καὶ συνώμνυον πρὸς ἀνατροπὴν τῶν καθεστώτων· τῇ δὲ 28, ἀνεχώρησαν προπεμφθέντες ὑπὸ πλήθους ζητωκραυγοῦντος λαοῦ οἱ τῶν δημοκρατῶν πληρεξούσιοι, οἵτινες ἀπεςέλλοντο εἰς τὰς αὐλὰς τῆς Ῥωσσίας καὶ τῆς Τουρκίας, ὅπως ἀπολάβωσι τὴν ἔγκρισιν τοῦ παρ' αὐτῶν σχεδιασθέντος νέου δημοκρατικοῦ πολιτεύματος. Ἐν τούτοις, οἱ χωρικοὶ ἐξηκολούθουν καταφερόμενοι κατὰ τῶν εὐγενῶν καὶ τῶν κτηματιῶν τῆς πόλεως, μὴ ἐπιτρέποντες εἰς αὐτοὺς οὐδὲ τὴν συγκομιδὴν τῶν ἰδίων προϊόντων. Ἅπαντας τοὺς δρόμους τῆς ἐξοχῆς ἐλυμαίνοντο φαυλόβιοι καὶ φυγόδικοι, οἵτινες ἐπετίθεντο κατὰ τῶν ὁδοιπόρων, κακοποιοῦντες καὶ καταληστεύοντες αὐτούς· οὐδεὶς ἐτόλμα νὰ ἐξέρχηται. Πρὸς ὑπεράσπισιν καὶ φρούρησιν τῆς πόλεως κατηρτίσθη, τῇ 8 Μαΐου, σῶμα ἐθελοντῶν, διότι οἱ μὲν Ἄγγλοι ἑτοιμάζοντο ν' ἀπέλθωσιν, οἱ δὲ ἐκ Νεαπόλεως περιμενόμενοι Ῥῶσσοι, δὲν ἐφαίνοντο εἰσέτι. Τὸ κατὰ τὴν 22 τελεσθὲν πανηγύριον τῆς Ἀναλήψεως ἑωρτάσθη μεταξὺ τῶν κατοίκων τῶν προαςείων, οὐδενὸς τῶν πολιτῶν τολμήσαντος νὰ παρευρεθῇ· «εἰς τοιαύτην, προσθέτει ὁ »Ἀρλιώτης, ἐξευτελεστικὴν ταπείνωσιν περιήλθαμεν!»

Τῇ 4 Ἰουνίου, δύο ὑπηρέται αὐτοῦ, οἵτινες ἐκόμιζον ἄλευρον εἰς τὴν πόλιν, προσεβλήθησαν ὑπό τινων κατοί-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

κων τοῦ Ποταμοῦ, παρὰ τὰς ἁλυκὰς τοῦ αὐτοῦ προαστείου, καὶ ἠναγκάσθησαν νὰ ἐγκαταλείψωσι τὰ φορτία μετὰ τοῦ ἐλαίου. Ἕνεκα δὲ τῶν διαπραχθεισῶν πυρκαϊῶν, ἰδίως εἰς τὰ ἐλαιοτριβεῖα τῶν κυρίων Βιλλέττα, Ρίκκη καὶ Δετζόρτζη, ὁ γάλλος πρόξενος Romieux μετέβη μετά τινων πολιτῶν εἰς Τρίκλινον, τῇ 19, καὶ προσκαλέσας τοὺς ἀρχηγοὺς τῶν εἰς τὰ περίχωρα ἐκεῖνα στασιαζόντων, προσεπάθησε παντοιοτρόπως ν' ἀποτρέψῃ αὐτοὺς ἐκ τοιούτων κακουργημάτων, ἀλλ' ἐκεῖνοι ἔτι μᾶλλον θρασυνθέντες ἠπείλουν ὅτι ἤθελον πυρπολήσει οὐχὶ μόνον τὰ ἐλαιοτριβεῖα, ἀλλὰ καὶ τὰς ἐξοχικὰς κατοικίας τῶν πολιτῶν, ὅθεν ὁ πρόξενος ἀνεχώρησε λίαν κατ' αὐτῶν ὠργισμένος. Τῇ δὲ 22, χωρικοί τινες ἐπυρπόλησαν τὸ ἐν Κουμάνδραις πλουσιοπάροχον ξυλείας δάσος.

Τὴν νύκτα τῆς 5 Αὐγούστου, ἀφίχθη ὁ περιμενόμενος πρὸς τακτοποίησιν τοῦ τόπου κόμης Μοτσενῖγος. Οἱ τοῦ Ποταμοῦ ταραξίαι δὲν ἐπίστευον εἰς τὴν εἴδησιν ταύτην, διϊσχυρίζοντο δὲ, ὅτι εἶναι πλαστὸν τὸ ὄνομα, καὶ ὅτι ἂν πράγματι εἶναι ὁ Μοτσενῖγος οὐδεμίαν, ὡς ὁ Ὅριος, ἔχει ἐξουσίαν· ἀφροντιστοῦντες ὅθεν, καὶ τολμηρότεροι γενόμενοι, ἐπειράθησαν νὰ πυρπολήσωσι τὴν οἰκίαν τοῦ κυρίου Φέστα, κατέκλεψαν τὸ ἐλαιοτριβεῖον τοῦ κυρίου Χαλικιοποόλου, καὶ ἀπήγαγον τὸν ἵππον τοῦ συνταγματάρχου Μαμουνᾶ.

Αἱ ἀταξίαι καὶ τὰ κακουργήματα ἤθελον λάβει μεγαλητέρας διαστάσεις, διότι καὶ μεταξὺ αὐτῶν τῶν χωρικῶν ἤρχιζε ν' ἀναπτύσσηται ἡ διχόνοια, ἐὰν κατὰ τὴν 16 Αὐγούστου δὲν ἔρθανον, τέλος τὰ ῥωσσικὰ στρατεύματα, ἅτινα ἀμέσως κατέλαβον τὰ φρούρια, τὰ ὁποῖα, καὶ αὐτὰ, ἤδη ἠπειλοῦντο ὑπὸ τῶν ςασιαστῶν. Οὐχ' ἧττον ὅμως αἱ πυρπολήσεις δὲν ἔπαυον ἐν τῇ ἐξοχῇ, μάλιστα τῇ 19 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς, Ποταμῖται τινὲς καὶ Πελεκιῶται, ἐπυρπόλησαν τὴν οἰ-

κίαν τοῦ κυρίου Σπυρίδωνος Βάρθη, τῇ δὲ ἐπιούσῃ ἐκείνην τοῦ κυρίου Ἀνδρέου Χ. Μπίζη.

Πρὸς καταςολὴν τοιούτων παρεκτροπῶν, τὴν πρωΐαν τῆς 16 Σεπτεμβρίου, πεντακόσιοι στρατιῶται, διῃρημένοι εἰς τρία σώματα, τὸ μὲν ἐκ τριακοσίων Ῥώσσων, τὸ δὲ ἐξ ἑκατὸν πεντήκοντα ἐγχωρίων, τὸ δὲ ἐξ ὀγδοήκοντα Ἀλβανῶν, μετὰ ὀρεινῶν πυροβόλων, καὶ ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ συνταγματάρχου Ναζίμωφ, μετέβησαν εἰς Ποταμὸν, καὶ μετά τινας ἡμέρας συνελήφθησαν καὶ ἀπήχθησαν, εἰς τὴν πόλιν οἱ δύο πρώτιστοι κακοῦργοι τοῦ προαστείου ἐκείνου, ὁ μὲν ἐπιλεγόμενος Μεστένης, ὁ δὲ Λαγωνίκας, ὡς ἐπίσης καὶ ἕτεροι δύο κακοῦργοι, ἐν Περουλάδαις συλληφθέντες, οἵτινες ἀκολούθως ὑπέστησαν καὶ τὴν διὰ τουφεκισμοῦ ἐσχάτην ποινήν.

Τῇ 6 Νοεμβρίου, ἐπέστρεψαν ἐκ Βενετίας δύο τῶν ἀπεσταλμένων πληρεξουσίων τῆς ἐξοχῆς, τὴν δὲ 19 Δεκεμβρίου, ἕτεροι δύο, ἐκ Κωνσταντινουπόλεως, οὐδὲν δυνηθέντες νὰ κατωρθώσωσι πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς ἐντολῆς αὐτῶν.

Τοιουτοτρόπως, κατὰ τὸ ἐπόμενον ἔτος 1803, ἀπεκατεστάθη ἡ τάξις καὶ ἡ ἀσφάλεια καθ' ἅπασαν τὴν νῆσον. Περὶ ἀρχὰς Ὀκτωβρίου, διεθρυλεῖτο ἐνταῦθα ἡ μελετωμένη εἰς Ἀγγλίαν ἀπόβασις τῶν Γάλλων. «Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1797, γράφει ὁ Ἀρλιώτης, χρονολογεῖ»ται ἡ ἀπειλουμένη αὕτη ἐκστρατεία, ἀλλ' οὐδέποτε »ἐπραγματοποιήθη· ἂς ἀποπειραθῶσιν οἱ Γάλλοι νὰ »τὴν ἐκτελέσωσιν!»

Τὴν νύκτα τῆς 11 Νοεμβρίου, μετὰ δεκαπενθήμερον ἀσθένειαν, ἀπεβίωσεν ὁ πρόεδρος τῆς ἑπτανήσου πολιτείας Θεοτόκης. «Ἡ Κέρκυρα, ἐπιλέγει ὁ Ἀρλιώτης, «ἀπώλεσε τὸν μᾶλλον εὐπαίδευτον, τὸν μᾶλλον »εὐφραδῆ, τὸν μᾶλλον ἐνάρετον τῶν συμπολιτῶν μας· »ἀνὴρ οὗτος διὰ τῆς πολιτικῆς αὐτοῦ δεξιότητος,

ΙΔΡΥΜΑ ΤΕΧΝΩΝ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

»διὰ τῆς ἀνοχῆς, διὰ τῆς ἀγαθότητος τῆς καρδίας αὐ-
»τοῦ, κατώρθωσε νὰ διασώσῃ τὴν νῆσον ἅπασαν ἐκ
»τοῦ ἐπικειμένου, ἕνεκα τῆς γενικῆς ἀναστατώσεως
»τῆς ἐξοχῆς, παντελοῦς ἐξολοθρευμοῦ. Ἂν καὶ ἄγων τὸ
»83 τῆς ἡλικίας ἔτος, διετήρει σῶας τὰς φρένας καὶ
»ἄκμαῖον τὸ μνημονικόν.»

Τὴν 22 Δεκεμβρίου, ἀνηγγέλθη ἡ λυπηρὰ εἴδησις τῆς τε μετὰ πολυχρόνιον καὶ ἡρωϊκὴν ἄμυναν ἁλώσεως τοῦ Σουλίου, καὶ τοῦ γενναίου θανάτου τοῦ ἱερομονάχου Σαμουὴλ, ὅςτις ἀποστρεφόμενος τὴν εἰς τοὺς Τούρκους ὑποταγὴν παρεδόθη ἑκουσίως ὁλοκαύτωμα τοῦ πυρός.

Τῇ 28 Φεβρουαρίου 1804, ἀφίχθη ἐκ Ζακύνθου ὁ νέος πρόεδρος τῆς πολιτείας, Ἀντώνιος Κομοῦτος, ὅςτις ἐγκατεστάθη εἰς τὴν ἐν τῷ παλαιῷ φρουρίῳ κατοικίαν τῶν πρώην γενικῶν προβλεπτῶν.

Περὶ τὰ μέσα Μαΐου, μοναχός τις, ἐκ τοῦ ἐν τῷ νησιδίῳ τῆς λίμνης Ἰωαννίνων κειμένου μοναστηρίου τοῦ ἁγίου Ἠλιοῦ, ἐπεσκέφθη τὸν Ἀρλιώτην, καὶ τῷ διηγήθη, ὅτι κατὰ τὴν 20 Ἰανουαρίου τοῦ ἔτους ἐκείνου, οἱ Τοῦρκοι, διαταγῇ τοῦ Ἀλῆ πασᾶ, κατέπνιξαν ἐν τῇ λίμνῃ ἐκείνῃ δεκαεπτὰ γυναῖκας, τέσσαρας ὀσμανλίδας καὶ δεκατρεῖς ἑλληνίδας, ἐπὶ προφάσει ἀσέμνου βίου. Μεταξὺ τῶν ταλαιπώρων ἐκείνων ἑλληνίδων διεκρίνετο ἐπὶ ἐξαισίᾳ καλλονῇ καὶ πλούτῳ ἡ σύζυγος ἐμπόρου τινος, ἀποδημοῦντος εἰς Ῥωσσίαν· αὕτη κατεμυνήθη εἰς τὸν Ἀλῆ πασᾶν, ὑπὸ τῆς γυναικὸς τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, Μουκτὰρ βέη, ὡς ἀθέμιτον δῆθεν σχέσιν ἔχουσα μετὰ τοῦ Μουκτὰρ, καὶ ὡς ἀφαιρέσασα αὐτὸν, ἐν ᾧ ἐκοιμᾶτο, πολύτιμον δακτυλίδιον φέρον τὴν σφραγῖδα αὐτοῦ, καὶ ἀξίας δεκατριῶν πουγγίων. Ὁ Ἀλῆ πασᾶς διέταξε τὴν σύλληψιν τῆς κατηγορηθείσης γυναικὸς, καὶ ἐπειδὴ ὁ ἐπιφορτισθεὶς τὴν ἐκτέλεσιν τοιαύτης πράξεως, μπουλουκ-μπασῆς, φοβούμενος

τὴν ὀργὴν τοῦ Μουκτὰρ βέη, ἐδίσταζε νὰ ὑπακούσῃ, ὁ Ἀλῆς μετέβη νύκτωρ αὐτοπροσώπως, μετὰ ἀποσπάσματος τῆς φρουρᾶς αὐτοῦ, συνέλαβε τὴν ἀτυχῆ Ἰωαννίτιδα, καὶ τὴν παρέδωκε, μετὰ τῶν ἄλλων δεκαὲξ γυναικῶν, εἰς τὸν φρικτὸν ἐκεῖνον θάνατον.

Τῇ 31 τοῦ αὐτοῦ, ἀνεκαλήφθησαν κιβδηλοποιοί τινες, οἵτινες εἶχον τὸ ἐργοστάσιον αὐτῶν εἰς τὰ ὑπόγεια τῆς ἐν τῷ παλαιῷ φρουρίῳ οἰκίας τοῦ ἰσραηλίτου Κοέν. Πολλοὶ ἦσαν οἱ ἔνοχοι, ἐξ ὧν δώδεκα συνελήφθησαν, δηλαδὴ, εἷς ἰταλὸς, δύο ἰατροὶ, ὁ μὲν κερκυραῖος ὁ δὲ ἐπίσης ἰταλὸς, ὁ μισθωτὴς τοῦ μονοπωλείου τοῦ ταμβάκου, εἷς ζακύνθιος λεπτουργὸς, δύο ἀδελφοὶ ἐκ τοῦ προαστείου ἁγίου Ῥόκκου, ὁ υἱὸς τυροπώλου τινος τῆς ἀγορᾶς, εἷς ἀλλοδαπὸς χρυσοχόος, εἷς ὑποδηματοποιὸς, ἕτερος κερκυραῖος, καὶ εἷς κεφαλλὴν ἔχων βαθμὸν λοχαγοῦ ἐν τῷ ῥωσσικῷ στρατῷ.

Καθ' ὅλον σχεδὸν τὸν Ἰούλιον κατέπλευσαν πλῆθος πολεμικῶν καὶ φορτηγῶν πλοίων, μετὰ στρατευμάτων καὶ πολλῶν ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν, ἐν οἷς ὁ ἀρχηγὸς τοῦ στρατοῦ, D' Anrep, οἱ ὑποστράτηγοι Vesminsky, Παῦλος Mussin-Puskin, Φριδερῖχος Ναζίμωφ, Ἐμμανουὴλ Παπαδόπουλος, Ἀλέξανδρος Σορόκιν, ὁ στρατάρχης Γρηγόριος Σπρινπόρτεν, ὁ τοῦ αὐτοκράτορος ὑπασπιστὴς Βεκενδὼρφ, καὶ ὁ στρατηγὸς Ἀλέξιος Βαγμετιέφ. Τῇ 12 Δεκεμβρίου, ἐτελέσθη μεγαλοπρεπὴς λειτανία τοῦ λειψάνου τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος, διαρκούσης τῆς ὁποίας ἦσαν παρατεταγμένα, κατὰ τὰς τέσσαρας πλευρὰς τῆς πλατείας καὶ ἐν πλήρει στολῇ, ἅπαντα τὰ ῥωσσικὰ στρατεύματα. Τὸ δὲ ἑσπέρας τῆς 11 Ἰανουαρίου 1805, κατέπλευσαν ἕτερα ῥωσσικὰ πλοία, ἐκ τοῦ στόλου τῆς Βαλτικῆς, διοικούμενα ὑπὸ τοῦ ἀντιναυάρχου Γρεῦ. Ἕνεκα δὲ τῆς πληθύος τῶν στρατευμάτων, καὶ τῶν ἀφιχθέντων ξένων, ἐπικρατεῖ μεγάλη ἔλλειψις τροφίμων καὶ πάντα τὰ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΔΗΞΟΥΡΙΟΥ

εἴδη καθ' ὑπερβολὴν ὑπερετιμῶντο. Τὸ δὲ ἑσπέρας τῆς 28, ἀφίχθη ἀγγλικὸν πλοῖον, ἀποσταλὲν ὑπὸ τοῦ Νέλσωνος, ὅπως πληροφορήσῃ τὸν ἀντιναύαρχον Γρέϋν, ὅτι ὁ γαλλικὸς στόλος, συγκείμενος ἐκ δέκα πλοίων τῆς γραμμῆς, ὀκτὼ φρεγατῶν, καὶ διαφόρων φορτηγῶν, μετὰ ἑπτὰ χιλιάδων στρατιωτῶν, εἶχεν ἀποπλεύσει ἐκ Βρὲστ, τῇ 9 τοῦ μηνὸς τούτου, καὶ ὅτι ὁ Νέλσων εἶχε πέμψει παντοῦ ὁδηγίας ἵνα κατασκοπεύωσι κατὰ ποῖον μέρος κατέπλεεν. Ὁ Γρέϋς ἅμα λαβὼν τὴν εἴδησιν ταύτην, ἀνεχώρησε μετὰ ἓξ πολεμικῶν πλοίων πρὸς περίπλουν τῆς νήσου. Τὴν 30 ἀπεστάλη εἰς Σιδάριον καὶ εἰς Περουλάδας ἀπόσπασμα ῥωσσικοῦ στρατοῦ, ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ ὑπολοχαγοῦ Ἰβὰν Γρήγοριτζ, τὴν δὲ ἐπιοῦσαν ἕτερον ἀπόσπασμα, ὑπὸ τὸν λοχαγὸν Ἀλέξανδρον Κυριακὸν, καὶ ἀμφότεροι διέβησαν ἐκ τῆς κατοικίας τοῦ Ἀρλιώτη.

Τῇ 6 Φεβρουαρίου, διεδόθη ὅτι ἡ πανώλης ἐνέσκηψεν ἐν Πάτραις. Ἐξηκολούθει δὲ ἐνταῦθα ἡ ἔλλειψις καὶ ἡ ὑπερτίμησις τῶν τροφίμων. Κατὰ δὲ τὸν Ἰούνιον, ἡ πόλις ἐμαστίζετο ὑπὸ θανατηφόρου νόσου, χαρακτηρισθείσης ὡς ἰκτεριώδους πυρετοῦ.

Περὶ ἀρχὰς Ἰουλίου, ὁ Ἀρλιώτης ἐπεφορτίσθη τὴν ἐπιστασίας τῶν ἔργων πρὸς ἐπισκευὴν τοῦ δρόμου τοῦ ἁγίου Παντελέημονος· τὴν ἀνωτέραν διεύθυνσιν τῶν ἐργασιῶν εἶχεν ὁ λοχαγὸς τοῦ ῥωσσικοῦ μηχανικοῦ Ἀντώνιος Πάκμωρ, ὅστις συνέδεσε στενὴν φιλίαν μετὰ τοῦ Ἀρλιώτου

Ἄχρι τέλους σχεδὸν Αὐγούστου, ἐξηκολούθη ἡ ἄφιξις φορτηγῶν πλοίων, μετὰ ῥωσσικῶν στρατευμάτων, περὶ δὲ τὰ τέλη Σεπτεμβρίου καὶ τὰς ἀρχὰς Ὀκτωβρίου, κατέπλευσαν τεσσαράκοντα δύο ἀγγλικὰ, καὶ δύο νεαπολιτικὰ φορτηγὰ, ὅπως ἐπιβιβάσωσι ῥωσσικὰ στρατεύματα, ἀποστελλόμενα, ὡς ἐλέγετο, εἰς Ἰταλίαν. Τῇ δὲ 10 Ὀκτωβρίου, ἀπέπλευσεν ὁ ῥωσσικὸς στόλος,

μετὰ τῶν ῥωσσικῶν καὶ ἀλβανικῶν στρατευμάτων, ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ ὑποστρατήγου Σορόκιν.

Τῇ 18 Δεκεμβρίου, ἀπεβίωσεν ὁ ἐπὶ εὐφυΐᾳ καὶ πολυμαθείᾳ διαπρέψας ἰατροδιδάκτωρ Φραγκίσκος Ζουλάτης, χρηματίσας γραμματεὺς τῆς ἑπτανησίου νομοθετικῆς συνελεύσεως, καὶ εἰσηγητὴς τοῦ ὑπ' αὐτῆς κατὰ τὸ 1803 ψηφισθέντος συντάγματος.

Κατὰ τὸν πρῶτον μῆνα τοῦ ἔτους 1806, ἅπαντα τὰ ἐν Νεαπόλει καὶ Σικελίᾳ σταθμεύοντα ῥωσσικὰ στρατεύματα ἐπανῆλθον εἰς Κέρκυραν· περὶ δὲ τὰς ἀρχὰς τοῦ Μαρτίου ἀνηγγέλθη, ὅτι οἱ κάτοικοι τῆς Δαλματίας καὶ τοῦ Μαυροβουνίου, θέλοντες νὰ ἐξώσωσι τοὺς Γάλλους, ἐζήτουν ῥωσσικὴν ἐπικουρίαν. Τῇ δὲ 10 Μαΐου, διαταγῇ τῆς ὑψηλῆς ἀστυμίας, συνελήφθησαν καὶ ἐπεβιβάσθησαν ἐπὶ ῥωσσικῆς φρεγάτας, ὅπως ἐξορισθῶσιν εἰς Κύθηρα, τέσσαρες πολῖται καὶ εἷς ἔμπορος, διότι οὗτοι, ἀφορμὴν λαβόντες ἐκ τῆς αἰτουμένης παρὰ τῶν Δαλματῶν καὶ τῶν Μαυροβουνιωτῶν βοηθείας, κατέκρινον τὴν ῥωσσικὴν κυβέρνησιν. Κατ' ἐκείνας δὲ τὰς ἡμέρας διεδόθη ἡ ψευδὴς εἴδησις τοῦ θανάτου τοῦ Ναπολέοντος, ὡς ἐπίσης ὅτι συνωμολογήθη δῆθεν συνθήκη εἰρήνης μεταξὺ Γαλλίας καὶ Ῥωσσίας.

Περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ μηνὸς τούτου, δύο ζακύνθιοι μοναχοὶ, ὁ πάτερ Σεφαφεὶμ Θερειανὸς καὶ ὁ σύντροφος αὐτοῦ Ἰωακεὶμ Σούλλης, ἀμφότεροι ἐκ τοῦ μοναστηρίου τῶν Στροφάδων, ἐπεσκέφθησαν τὸν Ἀρλιώτην, καὶ τῷ διηγήθησαν, σὺν τοῖς ἄλλοις, τίνι τρόπῳ ἄλλοτε, ἡ Ζάκυνθος, ἐπὶ τῇ ἐγχωρίῳ διοικήσει τοῦ κόμητος Βασιλείου Μακρῆ, ἀπηλλάχθη ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ πολλῶν κακούργων, ὧν οἱ μᾶλλον διαβόητοι ὠνομάζοντο Κίγδος καὶ Γαλάνης. Ὁ Θερειανὸς, μετὰ τὴν ἐνταῦθεν ἀναχώρησίν του, ἀπέστειλεν εἰς τὸν Ἀρλιώτην τὸ φυτὸν τὸ κοινῶς καλούμενον μπάμια, ἄγνωστον

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΕΡΚΥΡΑΣ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΦΥΤΩΝ

μέχρι τῆς ἐποχῆς; ἐκείνης εἰς τὴν Κέρκυραν, καὶ τοῦ ὁποίου, ὡς ἔγραφεν ὁ Θεριανὸς, ἐγένετο μεγάλη χρῆσις ἐν Πελοποννήσῳ, ἐν Τουρκίᾳ καὶ ἐν τῇ Μικρᾷ Ἀσίᾳ. Τὸ ἔσπειρε δὲ ὁ Ἀρλιώτης, ἐν τῷ ἀγροκηπείῳ αὐτοῦ, τῇ 27 Μαρτίου 1808.

Τῇ 17 Σεπτεμβρίου, ἀνεκαλύφθη τὸ σῶμα τοῦ ὑποστρατήγου Mussin-Puskin, ὅστις ἀπό τινων ἡμερῶν εἶχε γίνει ἄφαντος· συνελήφθησαν ὡς ὕποπτοι τοῦ φόνου ἅπαντες οἱ ὑπηρέται αὐτοῦ, τοὺς ὁποίους πολλάκις λίαν σκληρῶς ἐτιμώρει.

Περὶ τὰ τέλη Νοεμβρίου, ἀνηγγέλθη ὅτι ὁ Ἀλῆ πασᾶς ἐπεχείρησε τὴν κατάκτησιν τῆς Πρεβέζης, τῆς Βονίτζης καὶ αὐτῆς τῆς Πάργας. Ὡς ἐκ τῆς εἰδήσεως ταύτης τὰ ἁλιευτικὰ πλοιάρια τῆς νήσου δὲν ἐτόλμων νὰ ἐκπλεύσωσι, καὶ ἑπομένως πρὸς ἐπίμετρον τῆς στερήσεως τῶν τροφίμων, ἔλειπον καὶ αὐτοὶ οἱ μικροὶ τεταριχευμένοι ἰχθεῖς. Πρὸς δὲ τούτοις, οὐδὲ πυρίτις εὑρίσκετο πρὸς κυνηγεσίαν. Τῇ δὲ 20 Δεκεμβρίου, ἀφίχθη ὁ ῥωσσικὸς στόλος τῆς Βαλτικῆς, συγκείμενος ἐκ πέντε δικρότων καὶ τεσσάρων φρεγατῶν, μετὰ πέντε χιλιάδων στρατιωτῶν πρὸς ἀπόβασιν.

Τὸ ἑσπέρας τῆς 12 Ἰκνουαρίου 1807, ἐτελέσθη ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ ἀρχιεπισκόπου Κερκύρας, ὁ γάμος μεταξὺ τοῦ κόμητος Μοτσενίγου καὶ τῆς κυρίας Ἑλένης Ἀρμένη· ἐν τῇ τελετῇ παρευρέθη μετὰ τῶν γονέων τῆς νύμφης καὶ ὁ Ἀρλιώτης. Ἡ ἐπὶ καλλονῇ καὶ φιλοπατρίᾳ ἔξοχος αὕτη κερκυραία, εὐηργέτησε μετὰ θάνατον τὴν πατρίδα αὐτῆς, καταλιποῦσα ὑπὲρ τῆς ἀγωγῆς ἀπόρων νέων φιλομαθῶν, καὶ πρὸς προικοδότησιν ἀπόρων νεανίδων, ἅπασαν σχεδὸν τὴν πλουσιωτάτην αὐτῆς περιουσίαν.

Τῇ 17 τοῦ αὐτοῦ, κατέπλευσεν ἐκ Δαλματίας ἕτερος ῥωσσικὸς στόλος, μετὰ τῶν στρατηγῶν Σινιάβιν καὶ Σορόκιν.

Περὶ τὰ μέσα Μαρτίου, οἱ Τοῦρκοι τοῦ Ἀλῆ πασᾶ

ἤγειρον κανονοστοιχίαν ἐπὶ τῆς ἠπειρωτικῆς ἀκτῆς ἀπέναντι τῆς Λευκάδος, καὶ ἐπυροβόλουν κατὰ τοῦ φρουρίου καὶ τῆς πόλεως, ἡ δὲ ῥωσσικὴ φρουρὰ μετὰ τῶν κατοίκων ὑπερασπιζόμενοι γενναίως τὴν νῆσον ἐπεχείρησαν καὶ τὴν ἐξ ἐφόδου ἅλωσιν τῆς κανονοστοιχίας, καὶ τέλος ἠνάγκασαν τοὺς ἐχθροὺς ν' ἀποσυρθῶσιν.

Τῇ 7 Αὐγούστου, ἡμέρᾳ Τρίτῃ, ἀφίχθη διὰ νεαπολιτικῶν φορτηγῶν μέρος τῶν γαλλικῶν στρατευμάτων, ὅπως παραλάβωσι παρὰ τῶν Ῥώσσων τὴν νῆσον· τῇ δὲ 13, ἦλθε καὶ ὁ ἀρχηστράτηγος Βερθιὲ, καὶ τὴν 15 Σεπτεμβρίου, περὶ μεσημβρίαν, τὰ ῥωσσικὰ στρατεύματα ἀπεχαιρέτησαν διὰ κανονοβολισμῶν τὰ φρούρια καὶ ἀνεχώρησαν. Οἱ ἀπομείναντες εὐάριθμοι Ῥῶσσοι, ἐξαιρουμένων νοσούντων τινῶν καὶ ἀναπήρων, ἀνεχώρησαν περὶ τὰς ἀρχὰς Νοεμβρίου τοῦ ἑπομένου ἔτους.

Ἡ παντελὴς ἔλλειψις τροφίμων, καὶ ἡ ὑπερβολικὴ ἀνατίμησις ὅλων τῶν εἰδῶν ἐξηκολούθει, κατὰ δὲ τὸν Ὀκτώβριον οἱ κυνηγοὶ δὲν εὕρισκον οὐδὲ μολύβδινα σφαιρίδια, ἐκτὸς τῶν ὑπὸ τῶν γάλλων στρατιωτῶν κατασκευαζομένων.

Τῇ 8 Ὀκτωβρίου, ἀπεβίωσεν ὁ πολὺ ὑπὸ τοῦ λαοῦ εὐλαβούμενος ἀσκητὴς Νικόδημος, περὶ τοῦ ὁποίου ἐγένετο καὶ ἀλλαχοῦ λόγος. Τὴν δὲ 15 ἐπανῆλθον ἐλεύθεροι οἱ πέντε εἰς Κύθηρα ἐξορισθέντες.

Οὐδὲν τῶν μᾶλλον ἀξιοσημιώτων γεγονότων τοῦ ἔτους 1808 κατέγραψεν ὁ Ἀρλιώτης, εἰμὴ τὴν κατὰ τὴν 12 Φεβρουαρίου ἄφιξιν ἐκ Τουλῶνος γαλλικοῦ στόλου συγκειμένου ἐξ ὀκτὼ πλοίων, καὶ διοικουμένου ὑπὸ ἑνὸς ναυάρχου. Τὸ δὲ ἑπόμενον ἔτος 1809, ὁ Ἀρλιώτης τὸ ἐπιγράφει δυστυχὲς διὰ πάντας τοὺς κατοίκους, διότι ἕνεκα τοῦ μεταξὺ Γαλλίας καὶ Ἀγγλίας πολέμου, ἡ ἐξαγωγὴ τοῦ ἐλαίου ἐκωλύετο, καὶ ἑπομένως ἡ τιμὴ αὐτοῦ, εἶχεν ὑποβιβασθῆ εἰς τὸ ἔσχατον, πάντα

ΙΑΚΩΒΑΤΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΔΗΞΟΥΡΙΟΥ

δὲ τ' ἄλλα ἀναγκαῖα εἶχον τριπλασίαν καὶ τετραπλασίαν τῆς συνήθους τιμὴν, ὥςτε ἓν ζεῦγος ἀνδρικῶν ὑποδημάτων εἶχε τὴν ἀξίαν μιᾶς βαρέλλας ἐλαίου. Μόνον οἱ τεχνῖται, οἱ παντοπῶλαι καὶ οἱ φαρμακοπῶλαι ἐκέρδιζον, ἀλλ' οἱ λοιποὶ ἐφθείροντο ὑπὸ τῶν στερήσεων καὶ τῆς ἀχρηματίας.

Κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας τοῦ Ἰανουαρίου τοῦ ἔτους τούτου, διέβησαν ἐκ τῆς κατοικίας τοῦ Ἀρλιώτη διάφοροι γάλλοι ἀξιωματικοὶ μετὰ στρατιωτικῶν ἀποσπασμάτων, εἴτε ἀπερχόμενοι εἰς Ἐρίκουσαν, εἴτε ἐπανερχόμενοι ἐκ τοῦ νησιδίου ἐκείνου.

Τῇ 8 Φεβρουαρίου 1809, ἐπέστρεψεν ὁ πρὸς τὸν Ναπολέοντα ἀποσταλεὶς κύριος Στέφανος Σκορδίλλης, ὅςτις πλησίον τῶν Ὀθωνῶν συνελήφθη καὶ κατεγυμνώθη ὑπὸ τῶν ἄγγλων καταδρομέων. Τὴν νύκτα δὲ τῆς 28, κατέπλευσαν ἐκ Τουλῶνος δύο γαλλικαὶ φρεγάται.

Τὴν πρωΐαν τῆς 2 Ἀπριλίου, εὑρέθη ἔν τινι καφενείῳ, ἀπέναντι τῆς λατινικῆς ἐκκλησίας τοῦ ἁγίου Φραγκίσκου, δολοφονημένος ὁ Κωνσταντῖνος Ζαμπέλλιος λευκάδιος, ὑπηρέτης τοῦ αὐτοῦ καφενείου. Ὡς ἔνοχος τοῦ φόνου κατηγορήθη νέος τις ἰσραηλίτης, ὀνόματι Ῥαφαὴλ Κοὲν, ὅςτις κατεδικάσθη εἰς θάνατον καὶ ἐτουφεκίσθη, τὴν πρωΐαν τῆς 28 Ἰουνίου. Ἔδειξεν οὗτος, μέχρι τελευταίας στιγμῆς, μεγάλην γενναιοψυχίαν, καὶ πρὶν ἡ ἐκτελεσθῇ ἡ ποινὴ, ἀποτεινόμενος πρὸς τὸ πλῆθος εἶπε γεγωνυῖᾳ τῇ φωνῇ· «Ἑβραῖοι! »Χριστιανοί! λαέ! ὀμνύω ἐνώπιον Θεοῦ, ὅτι ἀποθνή»σκω ἀθῶος! Παρακαλῶ τὴν δικαιοσύνην νὰ μὴ παύ»σῃ τὰς ἐρεύνας αὐτῆς, ἕως οὗ ὁ ἀληθὴς ἔνοχος ἀνα»καλυφθῇ, καὶ τοιουτοτρόπως ἐξιλεωθῇ τὸ αἷμα ἐμοῦ »τε καὶ τοῦ δολοφονηθέντος νέου!»

Ἐν τούτοις ὁ Ἀρλιώτης διαμένων τὸ πλεῖστον τοῦ χρόνου ἐν τῇ ἐξωχικῇ αὐτοῦ κατοικίᾳ, ἐλάμ-

βανε συχνὰς ἐπισκέψεις, καὶ πολλάκις προσεκάλει εἰς τὴν τράπεζάν του τοὺς ἐκεῖθεν διερχομένους γάλλους ἀξιωματικοὺς, οἵτινες μετὰ στρατιωτικῶν ἀποσπασμάτων μετέβαινον ἢ ἐπανέκαμπτον ἐκ Σιδαρίου, ἢ ἐκ τῶν νησιδίων τῶν Ὀθωνῶν καὶ τῆς Ἐρικούσης. Ἀναφέρει δὲ κατὰ τοὺς τελευταίους μῆνας τοῦ ἔτους τούτου τὰ ὀνόματα τῶν παρ' αὐτοῦ φιλοξενηθέντων, Augoyat, Victor Forestier, ἐκ Βερσαλλίας, Oudinot, ἐκ Καμπανίας, Bruce, ἐκ Στρασβούργου, Aucler, ἐκ τῆς Λωρραίνης, Du Fruit, Millon, ἐκ Βρεταννίας, Vesar, ἐκ Νορμανδίας, Rouveau, Lalier, Cornet, ἐξ Ἀλσατίας, Ramond, ἐκ Γασκώνης, Erbion, ἐκ Παρισίων, κ.τ.λ. Ὁ τελευταῖος οὗτος ἐπληροφόρει τὸν Ἀρλιώτην, ὅτι ὁ μηνιαῖος τοῦ λοχαγοῦ μισθὸς ἦτο 86 φράγκα, τὸ δὲ ἡμερήσιον σιτηρέσιον ἄρτος, οἶνος, κρέας, ὄσπρια, ἅλας καὶ ξύλα πρὸς καύσημον, ὅτι δὲ ἕκαστος στρατιώτης, ἐκτὸς τοῦ μεριδίου τῆς τροφῆς, ἐλάμβανε καθεκάστην πέντε γαλλικὰ σολδία.

Τὸ ἑπόμενον ἔτος 1810, ἐπίσης δὲν παρουσιάζετο ὑπὸ φαιδρὰν ὄψιν εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ Ἀρλιώτη, διότι ἡ αὐτὴ ἐπεκράτει ἀχρηματία, ἡ αὐτὴ ἔλλειψις καὶ ὑπερτίμησις οἱουδήποτε εἴδους, καὶ μόνον τὸ ἐνταῦθα ὑπολειπόμενον ῥωσσικὸν ἄλευρον ἐπωλεῖτο εἰς μετρίαν τιμήν. Μεταξὺ δὲ τῶν ἐπισκεφθέντων αὐτὸν ἀξιωματικῶν, ἀναφέρει τὸν ἐκ Μαγουντίας Stahl, τὸν Roux ἐκ Manheim, τὸν γερμανὸν Linanges, καὶ τὸν ἐκ Μεδιολάνων φιλέλληνα Κάρολον Γεραρδίνην.

Τῇ 13 Μαρτίου, ἦλθεν ἡ εἴδησις τῆς εἰς Λευκάδα ἀποβάσεως δισχιλίων Ἄγγλων, οἵτινες, κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐπιχειρήσεως, εἶχον ἀπωλέσει τριακοσίους περίπου ἄνδρας. Οἱ Γάλλοι ὑπερησπίζοντο εἰσέτι ἐντὸς τοῦ φρουρίου, ἀλλὰ τὴν 4 Ἀπριλίου ἠναγκάσθησαν νὰ παραδοθῶσιν. Ἐπειδὴ δὲ καὶ ἐνταῦθα ἐφαίνετο ἐπικειμένη ἡ ἐπίθεσις τῶν Ἄγγλων, κατεδαφίσθησαν, διαταγῇ

ΙΛΙΟΠΟΥΛΟΣ
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

τῆς γαλλικῆς κυβερνήσεως, οἰκίαι τινὲς τῆς Γαρίτσης καὶ τοῦ Μανδουκίου, ὅπως δυσχερεστέρα ἀποβῇ εἰς τὸν ἐχθρὸν ἡ τῆς πόλεως ἅλωσις.

Κατὰ τοὺς πρώτους μῆνας τοῦ ἔτους 1811, ἐξηκολούθει ἡ σπάνις τῶν σιτηρῶν, καὶ ἔλλειπεν ὁ ἄρτος· πρὸς ἀνακούφισιν δὲ τῶν πασχόντων κατοίκων, καὶ ἐμψύχωσιν τῆς γεωργίας, ἐδημοσιεύθησαν ἐπίσημοι ὁδηγίαι περὶ τῆς καλλιεργείας τῶν γεωμήλων.

Περὶ τὰ τέλη Μαρτίου, περιέπλεον πρὸς τὴν Ἤπειρον ἀγγλικὰ πολεμικὰ πλοῖα, τὰ ὁποῖα προέβησαν μέχρι Μεσογγῆς καὶ Βενιτζῶν. Τῇ δὲ 5 Ἀπριλίου, ἑωρτάσθη ἐπισήμως ἡ ἀγγελθεῖσα γέννησις τοῦ υἱοῦ τοῦ αὐτοκράτορος Ναπολέοντος.

Περὶ τὴν δείλην τῆς 30 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς, ἠκούσθη πρὸς τὸ βορειοδυτικὸν μέρος τῆς νήσου ἰσχυρὸς κανονοβολισμὸς, ὅστις παρετάθη μέχρι νυκτός. Κατὰ τὰς ἤδη δοθείσας εἰς τοὺς προεστῶτας τῆς ἐξοχῆς διαταγὰς, ὁ πενήνταρχος Χωρεπισκόπων ἔδραμε μετά τινων χωρικῶν πρὸς τὸ μέρος ἔνθα ἠκούετο ὁ κρότος, καὶ εἶδε τὰς γαλλικὰς κανονοφόρους μαχομένας κατὰ τῶν λέμβων τῶν ἀγγλικῶν πλοίων· ὁμοία μάχη ἠκολούθησε καὶ μετά τινας ἡμέρας, καθ' ἣν οἱ Ἄγγλοι ἐπειράθησαν νὰ συλλάβωσι μίαν γαλλικὴν κανονοφόρον.

Τῇ 7 Δεκεμβρίου, διέβη ἐκ Χωρεπισκόπων, καὶ ἐφιλοξενήθη ὑπὸ τοῦ Ἀρλιώτου, ὁ αὐτοκρατορικὸς ἐπίτροπος Λεσσὲψ, πατὴρ τοῦ μεγαλοφυῶς κατορθώσαντος τὴν διώρυξιν τοῦ Σουέζ. Μεταξὺ δὲ τῶν ἑτέρων ἀξιωματικῶν τοῦ γαλλικοῦ στρατοῦ, οἵτινες, κατὰ τὸ ἐπόμενον ἔτος 1812, ἐπεσκέφθησαν τὸν Ἀρλιώτην, μνημονεύεται ὁ νέος κερκυραῖος Ἀντώνιος Δάνδολος, ὑπολοχαγὸς τότε τοῦ ἕκτου γαλλικοῦ συντάγματος τῆς γραμμῆς. Μέχρι δὲ Ἰουνίου τοῦ ἔτους τούτου, ὁ Ἀρλιώτης, ἂν καὶ διανύσας τὸ ὀγδοηκοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας, κατεγίνετο ἀνενδότως εἰς τὴν ἐπισταθ-

σίαν τῶν ἀγροτικῶν ἐργασιῶν, εἰς τὴν καθημερινὴν καταγραφὴν τῶν ὅσα ἐθεώρει ἄξια σημειώσεως, καὶ εἰς τὴν ὑποδεξίωσιν τῶν ἐπισκεπτομένων αὐτὸν οἰκείων καὶ φίλων. Τὴν 13 Ἰουνίου, ἀπέστειλεν εἰς τὴν πόλιν τὴν σύζυγον, ἣν ἐπέπρωτο νὰ μὴ ἴδῃ πλέον· τῇ 18, ἠρίθμισε τὰς ἐν τῷ ἀγροκηπίῳ κυψέλας, καὶ ἐπετήρησε τὴν ἐγκέντρισιν διαφόρων ἀγριελαίων· κατὰ τὴν 21, πάσχων ἐκ τοῦ στομάχου, ἔπαυσε τὰς σημειώσεις αὐτοῦ, μετὰ δὲ 28 ὥρας ἀσθενείας, ἀπεβίωσεν.

Πλῆθος χωρικῶν, τοὺς ὁποίους προθύμως, καὶ μάλιστα ἐν καιρῷ σιτοδείας γενναίως συνέδραμε, παρηκολούθησαν τὸν νεκρὸν, ὁ δὲ υἱὸς αὐτοῦ Δημήτριος παρευρέθη εἰς τὸν ἐνταφιασμὸν, ὅπως ἀκριβῶς ἐκτελεσθῇ ἡ τελευταία παραγγελία τοῦ τεθνεῶτος, ἐπιθυμοῦντος νὰ τεθῶσιν ἐπὶ τοῦ στήθους αὐτοῦ τὰ ὀστᾶ τῆς πρὸ πολλῶν ἐτῶν ἀποβιωσάσης πεφιλημένης μητρός.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ΚΕΡΚΥΡΑΪΚΑ ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ

Α΄.

ΠΕΡΙ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΑΡΛΙΩΤΗ

(1731—1812)

τιμᾶται δρ. 2.

Β΄.

(Πρὸς δημοσίευσιν)

ΑΙ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΒΕΝΕΤΙΚΗΝ ΠΟΛΙΤΕΙΑΝ ΚΕΡΚΥΡΑΪΚΑΙ ΠΡΕΣΒΕΙΑΙ

(1386—1680)

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ